

แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจ
ด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
ราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
(พ.ศ.2561-2580)

โดย

พลตรี คมิก ไม่เศร้า

ผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคง
กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหม

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2562 - 2563

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)” ลักษณะวิชา การทหาร ของ พลตรี คมิก ไม่เสร์รา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 62 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2562 - 2563

พลโท

(พิสิณห์ ปฐมเอม)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พลตรี คมิก ไม่เศร้า

หลักสูตร วปอ. **รุ่นที่** 62

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษานโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (2) ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. (3) เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ทฤษฎีแนวคิด การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ในการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรโดยเน้นการบริหารจัดการในสองส่วนกล่าวคือ ระบบคน และระบบงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเปรียบเทียบในรูปแบบของการวิเคราะห์หาความแตกต่าง (Gap Analysis) ระหว่างบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันกับแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

ผลของการวิจัยพบว่า มีแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ 3 แนวทางโดยใช้หลักการวงจรคุณภาพที่มีจุดวิกฤต(Criteria Point) เป็นจุดการประเมินซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ในปัจจุบัน ได้แก่ (1) แนวทางพัฒนาบทบาทการบริหารกำลังพล (2) แนวทางการบริหารวัตถุประสงค์ โดยทั้งสองแนวทางควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรกำลังพลและการจัดสรรวัตถุประสงค์ รวมถึงงบประมาณ ยุทธภัณฑ์ (3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการซึ่งมี 5 ด้าน (ด้านการวางแผน , การจัดองค์การ, การจัดคนเข้าทำงาน , การจัดการ และการควบคุม) ควรมีการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการร่วมวางแผนดำเนินการ การร่วมพิจารณาจัดสรรกำลังพล การจัดองค์การภายใน กอ.รมน. โดยต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลในส่วนปลายน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้จริง สามารถนำข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้นได้จริงทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรด้านกรรมวิธีข้อมูลภายใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เพื่อเพิ่มศักยภาพของข้อมูล(Data) ทั่วไปให้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สามารถพัฒนาประเทศได้ตามแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในเชิงนโยบายและภาพรวมของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้มีความสอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

Abstract

Title Guidelines for the development of roles and duties of the Office of Security Affairs Coordination to the Internal Security Operations Command (ISOC), Office of the Permanent Secretary for Defence in accordance with the National Strategy (2018 – 2037)

Field Military

Name Major General Kamic Maisao **Course** NDC **Class** 62

The Research on the topic “Guidelines for the development of roles and duties of the Office of Security Affairs Coordination to the Internal Security Operations Command (ISOC), Office of the Permanent Secretary for Defence in accordance with the National Strategy (2018 – 2037)” has 3 objectives which are 1) to study the national security Policy 2) to study and analyze roles and duties of the office of Security Affairs Coordination to the ISOC and 3) propose guidelines for the development of roles and duties of the office of Security Affairs Coordination to the ISOC in line with National Security Policy.

This research is qualitative research by using research study, collecting basic information from theoretical documents, literature review about guidelines for developing roles and duties in coordinating with the ISOC by focusing on 2 parts: 1) Human resource System and 2) tasks system in the line with the National Security Policy in order to compare in the form of a difference analysis (Gap Analysis) between the current roles and the Guidelines for the development of roles and duties of the Office of Security Affairs Coordination to the ISOC, Office of the Permanent Secretary for Defence in accordance with the National Strategy (2018 – 2037)

The result of the research were found that there were 3 approaches for the development of roles and functions, using the Criteria Point Quality cycle principles as the assessment point which is the current role as follows: 1) Manpower Management Development Roles 2) Raw Material Management Roles. Both guidelines should increase the roles of determining participation in personnel allocation and material allocation including budget and armament 3) Management development Approach which includes 5 areas: planning, organizing, staffing, management and control should be adjusted to have relevant duties. By having jointly plan undertake, jointly consider the allocation of personnel and the organizing within the ISOC. In this process, there must be the correct data management to analyze the root cause of the security

problem that actually occurred. There should be the intelligence staff in the Office of Security Affairs Coordination to the ISOC, Office of the Permanent Secretary for Defence who can increase the potential of general information (data) to be useful information. This will develop the country according to the development guidelines in accordance with the National Security Policy, in terms of policy and overall view of the national Security agencies sustainably.

คำนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและนอกประเทศซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด ส่งผลถึงความมั่นคงภายในและภายนอกประเทศไทยจำเป็นต้องมีกรอบในการดำเนินนโยบายที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ได้แก่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งในมิติด้านความมั่นคงนั้น สิ่งที่ยังไม่สามารถควบคุมได้อย่างสมบูรณ์คือ ความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาความมั่นคงได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม มีศูนย์ประสานภารกิจทางทหารซึ่งเป็นหน่วยที่ดำเนินการในด้านการประสานงานเกี่ยวกับภารกิจด้านความมั่นคงภายในและภายนอกราชอาณาจักร

ผู้วิจัยจึงศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)” เพื่อนำแนวทางการพัฒนาที่ได้มาส่งเสริม สนับสนุน และเป็นวิธีการที่จะนำเสนอผลการศึกษาให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบ และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภารกิจของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้มีความเหมาะสมและเต็มไป ด้วยประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพื่อก้าวไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศไทยที่มีความยั่งยืนตลอดไป

พลตรี

(คมิก ไหมเส้า)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)” ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกภาคส่วนของหน่วยงานด้านความมั่นคงกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร, สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงเหล่าทัพที่ให้การสนับสนุนเพื่อการศึกษาวิจัยในภาพรวม ทำให้เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ด้วยการให้การสนับสนุนข้อมูล รวมถึงการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้การศึกษาวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี พลตรี อำนาจ เลิศหิรัณย์ พันเอกหญิง สุภภัทร ทั้งทอง และพันเอกหญิง วิภา คุ่มฤทธิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนได้ตรวจปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ตลอดจนคณาจารย์วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ บุคลากร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่ได้สนับสนุนการวิจัยเรื่องนี้ซึ่งผู้วิจัยอาจมิได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านและทุกหน่วยงานที่ได้กรุณาสนับสนุน จนทำให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

พลตรี

(คมิก ไม่เศร้า)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 62

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
กล่าวนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
คำจำกัดความ	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	7
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	38
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	54
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประสานงาน	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
กรอบแนวคิดการวิจัย	68
สรุป	68
บทที่ 3 บทบาทหน้าที่ ปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.	71
บทบาทหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	71
บทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของเหล่าทัพ	84
บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สำนักงานปรมน. ของเหล่าทัพ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	104
แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ	107
สรุป	111
บทที่ 4 แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ	112
การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.	112
แนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหาร ให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติ	135
สรุป	138
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	139
สรุป	139
บรรณานุกรม	147
ภาคผนวก	150
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัย	151
ผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ในการวิจัย	153
ประวัติย่อผู้วิจัย	154

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2 - 1 แสดงการแบ่งของระดับสงครามและระดับหน่วยปฏิบัติโดยประมาณ	20
3 - 1 โครงสร้างการจัดสำนักงานปฏิบัติภารกิจรักษาความมั่นคงภายในกองทัพบก	86
3 - 2 โครงสร้างการจัดสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน.ทร.	89
3 - 3 โครงสร้างการจัดสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน.ทอ.	91
3 - 4 ผังการจัดของศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร	93
4 - 1 ตัวแบบสมการในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภ. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	114

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4 - 1 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการ	118
4 - 2 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการทรัพยากร	122
4 - 3 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.กับยุทธศาสตร์ชาติ	134

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติทั้งในมิติด้านความมั่นคง มิติเศรษฐกิจ มิติสิ่งแวดล้อม และมิติของการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ มิตินั้น สิ่งสำคัญในการบริหารงานที่ยังไม่สามารถจัดการได้โดยตรงนั้นคือ การขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ความต่อเนื่องดังกล่าวที่เกิดกับปัจจัยภายในไม่เพียงพอ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดหรือโลกาภิวัตน์ (Globalization) นั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอก ซึ่งส่งผลโดยตรงให้มีการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมในหลายประการ โดยสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติความมั่นคง เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ที่รอบคอบและครอบคลุมเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ ดังนี้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ฉะนั้น สิ่งที่เป็นเสมือนแผนที่นำทางเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้นั้น ได้แก่ การดำเนินการตามนโยบายชาติโดยมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะในส่วนด้านความมั่นคง เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข ซึ่งในปัจจุบันการปฏิรูปประเทศที่จะก้าวไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วในระยะ 20 ปีข้างหน้าส่งผลให้ทุกภาคส่วนรวมไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชนก็ตามที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยความมั่นคงของประเทศในแง่มุมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปไปพร้อมกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาประเทศดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ก็เป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของประเทศข้างต้นโดยกำหนดความหมายไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) คือ การมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญกล่าวคือประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และ

ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมีมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของ หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเมื่อพิจารณาจากวิสัยทัศน์ของประเทศในยุทธศาสตร์ชาติจึงสามารถคาดการณ์ ได้ว่าในด้านความมั่นคงของประเทศซึ่งเป็น 1 ใน 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ ไม่มีความแตกต่างกัน หรือมีความสอดคล้องกัน นั่นคือไม่ว่าจะเป็นภารกิจหลัก พันธกิจหลัก ของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงของประเทศจึงจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ การปฏิรูปประเทศในด้านความมั่นคงก้าวไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วในระยะ 20 ปีข้างหน้า กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่มีพันธกิจหลักอันเนื่องด้วยการดำเนินงาน เพื่อพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติโดยการรักษาเอกราช อธิปไตย และผลประโยชน์ แห่งชาติรวมทั้งพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อมุ่งสู่การเป็นกองทัพชั้นนำในภูมิภาค ซึ่งนั่นหมายความว่า วิสัยทัศน์หลักของแต่ละหน่วยขึ้นตรงก็ย่อมต้องมีความสอดคล้องกัน

เช่นเดียวกันสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม ซึ่งมี วิสัยทัศน์และพันธกิจที่มีความสอดคล้องกันดังนี้ เป็นองค์การนำในงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนากองทัพไปสู่การพึ่งพาตนเอง และการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ โดยมีพันธกิจเพื่อ 1) พิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) เสนอแนะและบูรณาการ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงกลาโหม 3) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม 4) พัฒนางานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และกิจการ อวกาศเพื่อความมั่นคง 5) พัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เพื่อการพึ่งพาตนเอง 6) เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ ด้วยการบูรณาการงานร่วมกันระหว่าง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 7) สนับสนุนการรักษาความมั่นคงของรัฐ การพัฒนาประเทศและช่วยเหลือ ประชาชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญของชาติ 8) ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการ กระทรวงกลาโหม รวมทั้งพัฒนาระบบติดตามประเมินผลที่เป็นรูปธรรมไปสู่การบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี และ 9) ดำเนินงานการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคง ซึ่งพันธกิจทั้ง 9 ด้าน นั้น มีสำนัคนโยบายและแผนกลาโหมกำกับดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยสำนัคนโยบายและแผนกลาโหม มีหน่วยขึ้นตรงที่ทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการประสานภารกิจทางทหาร คือ ศูนย์ประสานภารกิจ ทางทหาร แบ่งผังการจัดโครงสร้างเป็น 3 สำนัก ดังนี้ 1) สำนักงานประสานภารกิจทางทหารกับ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2) สำนักงานประสานภารกิจทางทหารกับกระทรวงการต่างประเทศ และ 3) สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งทั้ง 3 สำนัก นั้นมีเพียงสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักรเท่านั้นที่มีภารกิจที่มีขอบเขตเพื่อประสานภารกิจด้านความมั่นคงภายในประเทศ โดยมีภารกิจหลักในการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(คปต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และงานแก้ไขปัญห จชต. โดยมีกระทรวงกลาโหมรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามแผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในพื้นที่ จชต. การดำเนินการของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหม (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.) มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2565 และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 20 ปี ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าหน่วย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงกับสำนักนโยบายและแผนกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทำหน้าที่ในการปฏิบัติการกิจในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในยามปกติและยามสงครามอย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมโยงความสอดคล้องกันในการดำเนินนโยบาย ซึ่งนอกจากเครื่องมือที่เราเรียกกันว่ายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีแล้ว อีกส่วนที่มีความสำคัญได้แก่ เป็นหน่วยเพื่อประสานงานด้านความมั่นคงภายในประเทศเพื่อให้การบริหารงานมีความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ หรือลดการกระทบจากผลกระทบจากปัจจัยภายนอกในทุกมิติของความมั่นคงภายใน เพื่อนำประเทศให้เข้าไปสู่วิสัยทัศน์ ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. และนำแนวทางการพัฒนาดังกล่าวสนับสนุนเชิงทฤษฎี โดยหลักการในการดำเนินนโยบายเพื่อพัฒนาในการปฏิรูปประเทศให้พร้อมก้าวไปสู่การประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า เพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.

ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารทั้งในรูปแบบของนโยบายและยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน รวมถึงสถานการณ์ความมั่นคงภายใน โดยเน้นการศึกษาระหว่างความแตกต่างของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) กับการดำเนินการในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. เพื่อหาแนวทาง

พัฒนาภารกิจในหน่วยงานดังกล่าวในกรอบของเนื้อหาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การบริหารจัดการ และการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานในระดับนโยบายของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เพื่อมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ความมั่นคงตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

2. ขอบเขตด้านประชากรผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง

ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านยุทธศาสตร์ และผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านความมั่นคงโดยมีผู้เชี่ยวชาญ (KIs) ที่จะสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงระดับประเทศประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

2.1.1 พล.ท. สวัสดิ์ ชนะจิตราสกุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน.

2.1.2 พ.อ. สัมพันธ์ อีสริยะเดช ผู้อำนวยการกองสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน.

2.1.3 พ.อ.สุธี เทียนคำ ผู้อำนวยการกองแผนและการจัด สำนักนโยบายและแผนกลาโหม

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงภายในพื้นที่ จชต. ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน

2.2.1 พล.ต. มาโนช อินจันทร์ รอง หน.คปต.ส่วนหน้า

2.2.2 พ.อ. ภูมินทร์ ชุ่มช่วย หน.ส่วนอำนวยการ คปต.ส่วนหน้า

3. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิในห้วงเวลาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 – พฤษภาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ทฤษฎีแนวคิด การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ โดยเน้นการบริหารจัดการภารกิจหลักของสำนัก และหลักการบริหารเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการนำเสนอแนวทางในการพัฒนา ซึ่งจะใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ความแตกต่างในเชิงศึกษาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างหรือช่องว่างในการพัฒนา (Gap Analysis) ของระบบที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบันโดยการเปรียบเทียบตามวงรอบการดำเนินการในแต่ละรอบ เช่น การกำหนดการดำเนินการเพื่อประเมินผลให้เป็นมาตรฐานที่มีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติใช้กับทุกหน่วยที่ดำเนินการอยู่อย่างเป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงปัจจัยสนับสนุนรายย่อยเพื่อนำสู่แนวทางการพัฒนาระบบงานประสานงานเพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหา จชต. อย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจน เหมาะสม กับสถานการณ์

อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคงของประเทศให้เข้าสู่วิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 ในรูปแบบที่ต้องการในอนาคต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบแนวทางการดำเนินนโยบายความมั่นคงตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
2. ทราบบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.
3. ได้แนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

คำจำกัดความ

ความมั่นคงแห่งชาติ(National Security)

หมายถึง ความมั่นคงแห่งชาติหมายถึงความอยู่รอดปลอดภัย (Survival) และความเจริญก้าวหน้า (Growth) ของชาติ ตลอดจนความเป็นปึกแผ่น แน่นแฟ้น คงทนของชาติ พร้อมทั้งจะเผชิญกับสถานการณ์ทุกรูปแบบได้ในอนาคตและการที่ชาติจะมีความมั่นคงและปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวงได้นั้นจะต้องปราศจากสิ่งที่เรียกว่าภัยคุกคาม (Threats) ทั้งปวง และความหมายเฉพาะความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง การดำรงรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติ บูรณาภาพแห่งดินแดนสวัสดิภาพของประชาชนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการยอมรับนับถือจากนานาประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง ความมั่นคงของแกนทั้ง 3 ได้แก่ ชาติ ซึ่งเกิดจากประชาชนเป็นพื้นฐานที่จะต้องเสริมสร้างให้มีความมั่นคง ไม่แตกแยก และมีจิตสำนึกที่ดี ศาสนาเป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชนที่ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมของศรัทธาประชาชน ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นประชาชนคนไทยทุกคนต้องเทิดทูนเหนือสิ่งอื่นใด

ยุทธศาสตร์ชาติ

หมายถึง

กรอบการพัฒนาระยะยาวเพื่อให้ประเทศสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยเป็นเป้าหมายที่ทางภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนร่วมมือกันกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ นำมาซึ่งความอยู่ดีมีสุขของประชาชนไทยทุกคน โดยเหตุผลที่ประเทศไทยต้องมี

วิสัยทัศน์	หมายถึง	<p>ยุทธศาสตร์ชาติก็เพื่อให้การพัฒนาประเทศนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามกรอบที่วางไว้อย่างมั่นคงและยั่งยืน</p> <p>ความสามารถที่จะได้รับรู้บางสิ่งบางอย่างโดยผ่านกระบวนการคิด การรับรู้ การตระหนักรู้ การวิเคราะห์ ความคิดสร้างภาพฉายไปอนาคต เป็นการสร้างภาพของสมองที่มุ่งมองอนาคต โดยเป็นภาพที่สมจริงสมจัง น่าเชื่อถือ น่าสนใจ เป็นภาพในอนาคตที่สะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมาย ความหวัง ค่านิยม ความน่าเชื่อถือขององค์กรเป็นภาพชัดเจน บ่งถึงภาวะอนาคตที่พึงประสงค์ เป็นข้อความที่บ่งถึงปรัชญา ความมุ่งหมายของการปฏิบัติงาน</p>
ประสานงาน	หมายถึง	<p>การที่บุคคลหรือหน่วยงานในองค์กรทำงานร่วมกับบุคคล และหน่วยงานอื่นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่องสอดคล้องกันไป เพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ</p>

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหาร ทั้งในรูปแบบของนโยบายและยุทธศาสตร์ ในปัจจุบัน รวมถึงสถานการณ์ความมั่นคง โดยมุ่งเน้นการศึกษาในด้านการบริหารจัดการ เพื่อดำเนินการ และการติดต่อประสานงานซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยหาความแตกต่างเพื่อเปรียบเทียบระหว่างการดำเนินการในปัจจุบันเมื่อเทียบกับนโยบาย ความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งในที่นี่กล่าวถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อหาแนวทาง พัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์การศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
2. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประสานงาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย
7. สรุป

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

1. ความมั่นคงแห่งชาติ

ในปัจจุบันความหมายของคำว่าความมั่นคงแห่งชาติยังไม่มีความหมายที่ได้รับ การยอมรับในระดับสากล ทำให้คำคำนี้ยังมีความหมายที่คลุมเครือและหลากหลาย ขึ้นอยู่กับมุมมอง ของผู้ใช้เป็นสำคัญ โดยเริ่มตั้งแต่การให้ความหมายง่าย ๆ เพื่อให้มีเสรีในการตอบโต้กับภัยคุกคาม ทางทหารและการบุกรุกเชิงยุทธศาสตร์เมือง ไปจนกระทั่งการเพิ่มรายละเอียดและผนวกรูปแบบอื่น ๆ ของความมั่นคงที่มีใช้การทหารเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น ความหมายที่แตกต่างกัน ของความมั่นคงแห่งชาติจึงเกิดจากการให้ความหมายของนักวิชาการชาติต่าง ๆ อย่างเสรี เห็นได้จาก ตัวอย่างดังต่อไปนี้

1.1 ตามพจนานุกรม แมคมิลแลน (Macmillan) (1988) (อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์ กองทัพบก, 2561) ให้ความหมายของคำว่า ความมั่นคงแห่งชาติไว้ว่า หมายถึง การป้องกัน หรือการ

สร้างความปลอดภัยให้กับความลับ และพลเมืองของประเทศโดยความมั่นคงแห่งชาติตามความหมายนี้ มุ่งเน้นในเรื่องความมั่นคงในภาพรวมของชาติและรัฐชาติ

1.2 วอเตอร์ ลิปปมันน์ (Water Lippmann, 1889 อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) ให้ความหมายโดยนัยของคำว่าความมั่นคงแห่งชาติในรูปแบบของสงครามไว้ว่า ชาติใดชาติหนึ่งจะมีความมั่นคงได้ก็ต่อเมื่อไม่ต้องเสียผลประโยชน์ที่ขอบด้วยกฎหมายของตนเพื่อหลีกเลี่ยงสงคราม หากถูกทำทายนก็สามารถดำรงผลประโยชน์ดังกล่าวไว้ได้โดยอาศัยสงครามเช่นกัน

1.3 ฮาร์โลด ลาสเวลล์ (Harold Lasswell, 1958 อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) นักรัฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงได้ให้ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติจากมุมมองที่เกิดเป็นด้านเดียว คือ การขู่เข็ญ หรือการใช้อำนาจบังคับจากภายนอก

1.4 ฮาร์โลด บราวน์ (Harold Brown, 1983 อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ในรัฐบาลประธานาธิบดีคาร์เตอร์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1977-1981 ได้ขยายขอบเขตของความมั่นคงแห่งชาติ โดยรวมถึงองค์ประกอบพื้นฐานอื่น ๆ ด้วย เช่น ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางด้านสภาพแวดล้อม คำจำกัดความของคำว่าความมั่นคงแห่งชาติตามความหมายนี้ จึงมีขอบเขตที่กว้างขวางมาก อันหมายรวมถึงความสามารถในการปกป้องบูรณภาพและดินแดนดินแดนทางกายภาพของชาติ ดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของชาติกับส่วนอื่น ๆ ของโลก ด้วยรูปแบบที่สมเหตุผล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สถาบันและรัฐบาลของชาติจากการขัดขวางใด ๆ จากภายนอกและการควบคุมพรมแดนของชาติ

1.5 ชาร์ล ไมเยอร์ (Charles Maier, 1990 อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) ศาสตราจารย์ด้านประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ให้ความหมายความมั่นคงแห่งชาติโดยมองผ่านพลังอำนาจแห่งชาติไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการควบคุมสภาพการณ์ภายในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งมติมหาชนของประชาคมใดประชาคมหนึ่งเชื่อว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อเอกราช หรือเสรีภาพในการปกครองตนเอง ความเจริญรุ่งเรืองและความอยู่ดีกินดีของประชาชน

1.6 ประภาคารัน ปาเลรี (Prabhakaran Paleri, 2008 อ้างถึงใน ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) นักเขียนบทความเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติชาวอินเดียมีชื่อเสียง ได้ให้ความหมายของความมั่นคงแห่งชาติไว้ว่า หมายถึง สภาพที่สามารถวัดค่าได้ของขีดความสามารถของชาติต่อการเอาชนะภัยคุกคามในมิติที่หลากหลาย ที่มีผลต่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน และความอยู่รอดในฐานะรัฐชาติหนึ่ง ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาศัยการสร้างสมดุลจากพลังอำนาจแห่งชาติที่มีอยู่ทั้งหมดของรัฐบาล ซึ่งสามารถบ่งชี้ได้จากการคำนวณด้วยวิธีการอื่น ๆ ในเชิงประจักษ์ และอาจขยายขอบเขตเป็นความมั่นคงของโลกได้จากอิทธิพลของปัจจัยภายนอก

1.7 ตามมุมมองด้านความมั่นคงแห่งชาติของไทย ในพระราชบัญญัติ ว่าด้วย การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2495 (ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) คำว่า ความมั่นคงแห่งชาติ หรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร หมายถึง การให้เอกราชของชาติ หรือสวัสดิภาพของประชาชน อยู่ในความมั่นคงปลอดภัย รวมตลอดถึง การให้ประเทศดำรงอยู่ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

1.8 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ได้ระบุว่า “การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร” (ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561) หมายถึง

การดำเนินการเพื่อป้องกัน ควบคุม แก้ไขและฟื้นฟูสถานการณ์ใดที่เป็นภัย หรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ ให้กลับสู่สภาวะปกติ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ความมั่นคงแห่งชาติ หมายถึง ความสามารถในการเอาชนะภัยคุกคาม ทั้งจากภัยคุกคามภายในและภัยคุกคามภายนอกที่มีผลต่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน และความอยู่รอดของชาติ ฉะนั้น มุมมองเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติจึงมักมีอยู่สองด้านเสมอ คือ ด้านที่ 1 การเอาชนะภัยคุกคามภายใน ซึ่งเป็นมุมมองเกี่ยวกับความมั่นคง ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ความกินดีอยู่ดีของประชาชน เช่น ความมั่นคงทางการเมืองภายใน ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม วัฒนธรรม ความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงด้านพลังงาน ความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ เป็นต้น และด้านที่ 2 การเอาชนะภัยคุกคามภายนอก ซึ่งเป็นมุมมองเกี่ยวกับการเอาชนะภัยคุกคามที่มีผลต่อเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของชาติที่ความมั่นคงทางการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงทางการทูต และความมั่นคงทางการทหาร เป็นต้น เพื่อรับประกันในเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ พลังอำนาจหรือมาตรการของชาติจึงถูกนำมาใช้อย่างหลากหลาย อาทิ การใช้มาตรการด้านการเมืองและการทูต เพื่อระดมการสนับสนุนจากชาติพันธมิตร และตัดแยกชาติที่เป็นภัยคุกคาม การใช้กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความกินดีอยู่ดีและความมั่งคั่งให้กับประชาชน และสร้างสภาพที่เกื้อกูล หรือบีบบังคับให้ชาติอื่น ๆ ร่วมมือหรือสนับสนุนต่อนโยบายทางการเมืองของชาติ การรักษาความมั่นคงภายใน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน เป็นต้น โดยความมั่นคงแห่งชาติจะมีองค์ประกอบ ได้แก่ ความมั่นคงทางการเมือง (Political Security) หมายถึง เสถียรภาพของระเบียบทางสังคม

2. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ในระดับสูงสุดของประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (Grand National Strategy) เป็นขบวนการซึ่งวัตถุประสงค์หลักของชาติได้รับการยอมรับ จุดมุ่งประสงค์สุดท้ายมักจะถูกกล่าวถึงในรูปของผลประโยชน์แห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และความมั่งคั่ง บทบาทของขบวนการ (Strategy) ก็คือ ผลประโยชน์ของชาติเหล่านั้นให้เป็นวิธีการหรือเครื่องมือที่จะทำให้ได้มาซึ่งวัตถุประสงค์เหล่านั้นนั่นเอง ส่วนเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ ก็จะถูกกล่าวถึงในรูปของเครื่องมือพลังอำนาจแห่งชาติ National Powers ซึ่งก็คือ การเมือง (หรือการทูต) การทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา รวมทั้ง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น Grand National Strategy จึงเป็นขบวนการซึ่งมีการจัดและใช้เครื่องมือที่เป็นพลังอำนาจแห่งชาติทุก ๆ ด้านเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์ของชาตินั่นเอง

ความหมายของคำว่ายุทธศาสตร์เป็นศัพท์ที่วงการต่าง ๆ นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน แต่ก็มีคนเข้าใจกันน้อย ซึ่งในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายคำว่ายุทธศาสตร์ว่า วิชาว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกำลังรบทางทหาร ตามความจำเป็นทั้งในยามสงบและยามสงคราม และยังมีคำความหมายที่ปรากฏในเอกสารต่าง ๆ เช่น

1. ศิลปะในการนำทัพ หรือการอำนวยการทั้งปวง เกี่ยวกับการทัพ เพื่อให้ได้ชัยชนะแก่ข้าศึก ซึ่งมีความหมายคลุมถึงศิลปะในการบัญชาการยุทธการกองทัพบกและการยุทธ์ เพื่อให้ได้ชัยชนะทางทหารในยามสงคราม

2. กลศึกต่าง ๆ สำหรับเอาชนะต่อข้าศึกโดยไม่รู้ตัว หรือทำความจ้องแก่ข้าศึก (เกี่ยวกับการทหาร) และอีกนัยหนึ่งว่า อุบาย หรือเล่ห์กระเท่ห์ ทั้งปวงที่จะเอาชนะแก่ศัตรู คู่ปรปักษ์ทั่ว ๆ ไป (ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับการทหาร)

3. ศาสตร์การสงครามสำหรับแม่ทัพกองทัพใหญ่

4. การแสดงความปรารถนาและหนทางปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

5. การใช้กลวิธีหรืออุบาย เพื่อให้ได้เปรียบศัตรูหรือคู่แข่งอย่างไม่ว่าจะเป็นไปในทางธุรกิจการค้า การเมือง การทหาร

6. วิธีการ หรือกรรมวิธีทางตรรกะ เพื่อแก้ปัญหา หรือรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติด้วยกำลังอำนาจของชาติในด้านต่าง ๆ

7. คำว่า “ยุทธศาสตร์” เดิมมักเข้าใจกันว่ามุ่งหมายเฉพาะเรื่องของการทหาร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการชนะสงครามเท่านั้น แต่ปัจจุบันโลกพัฒนาไปมาก ความมั่นคงของชาติมิได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะพลังอำนาจด้านการทหารแต่อย่างเดียว แต่พลังอำนาจแห่งชาติด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานฯ ต่างก็มีความสำคัญทัดเทียมกับด้านการทหาร ทำให้ปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ หมายถึง ศิลป์และศาสตร์ในการพัฒนา และการใช้การเมือง เศรษฐกิจสังคมจิตวิทยาการทหารของชาติ และวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ทั้งในยามปกติและยามสงคราม เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินนโยบายของชาติเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้ จุดมุ่งหมายหลัก ได้แก่ การนำกำลังอำนาจของชาติทุก ๆ ด้านมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติ

8. ศิลปะของการใช้กำลัง เพื่อให้นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายทางการเมือง (Political Policy) จุดมุ่งของยุทธศาสตร์ก็เพื่อการบรรลุเป้าหมายของนโยบาย การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ดีที่สุด ศิลปะของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมจากสิ่งที่มีอยู่ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์มีความหมายรวมและคลุมไปอย่างกว้างขวาง มองได้หลายแง่หลายมุมในความหมายโดยทั่วไป ความหมายของชาติ ความหมายทางทหาร และอื่น ๆ แล้วแต่ว่าจะนำไปใช้ในหลักการกำหนดยุทธศาสตร์และกำลังรบ

โดยพื้นฐานแล้ว ยุทธศาสตร์เป็นตัวเชื่อมระหว่าง วัตถุประสงค์ จุดหมาย หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Objective/Goals/Ends) กับกำลังรบ เครื่องมือ หรือหนทางที่จะใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Forces/Tools/Means) โดยเป็นแผนการเดินเกมส์ (Game Plan) ที่ชี้ว่าจะใช้ทรัพยากรอันจำกัดที่มีอยู่อย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยุทธศาสตร์ที่ถูกต้อง สอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง (Coherent Strategy) ชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่วกวน เรื่อยเปื่อย ไร้สาระสำคัญ จับต้นชนปลายลำบาก เป็นกุญแจสำคัญต่อความสำเร็จของทุกสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจ มหาวิทยาลัย กองทัพ หรือประเทศชาติ

จึงสรุปได้ว่า “ยุทธศาสตร์” หมายถึง วิธีการ (Ways) ที่จะนำพลังอำนาจ (Power) มาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Objective) ที่กำหนดไว้ ยุทธศาสตร์จึงเป็นตัวเชื่อมระหว่างเครื่องมือ (Means) กับจุดมุ่งหมาย (Ends) แต่เครื่องมือและจุดมุ่งหมายมักจะไม่เหมาะสมกัน การที่จะหาวิธีการที่สามารถใช้เครื่องมือที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายภายใต้การแข่งขันที่รุนแรง จึงไม่ใช่เรื่องง่าย การค้นหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันข้อผิดพลาด จึงจำเป็นต้องนำมาประกอบการพิจารณายุทธศาสตร์ในระดับรองลงมา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง หรือส่วนที่จะสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติ เป็นยุทธศาสตร์ที่จะใช้เครื่องมือ หรือพลังอำนาจของชาติแต่ละสาขา ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การทูต และยุทธศาสตร์ทหาร

ระดับยุทธศาสตร์

1. Grand Strategy หรือมหายุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ชาตินั้นเอง ตั้งแต่สงครามโลก ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 สงครามเย็น จนโลกยุคปัจจุบัน ขอบข่ายการปฏิบัติต่อกันของตัวแสดงกว้างขวาง ซับซ้อนมาก จึงทำให้มหายุทธศาสตร์มีขอบข่ายในการดำเนินงานที่กว้างขวางไปในกรอบระดับโลก

2 National Strategy หรือยุทธศาสตร์ชาติ คือ เน้นการใช้พลังอำนาจทั้งสิ้นของชาติที่มีอยู่ ดำเนินการทั้งภายในชาติและภายนอกต่อรัฐชาติอื่น เพื่อบรรลุผลประโยชน์ของชาติยุทธศาสตร์ในระดับนี้ ในการทำอาจแยกทำเป็นยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ชาติด้านสังคมจิตวิทยา หรือยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันประเทศแต่ยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ จะต้องมีการรอบความคิดร่วมกันสนับสนุน เอื้ออาทรซึ่งกันและกันและมุ่งไปสู่เป้าหมายปลายทางของชาติร่วมกัน

3. Military Strategy หรือยุทธศาสตร์ทหาร คือ ศิลปะและศาสตร์ในการพัฒนา และใช้พลังอำนาจทางทหาร เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางทหารของชาติ ซึ่งยุทธศาสตร์ทางทหารจะต้องตอบสนองและสนับสนุนแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านป้องกันประเทศ และยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ ด้วย ในระดับยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันประเทศ สหรัฐอเมริกาใช้คำว่า National Security โดยมองความมั่นคงมิใช่ในด้านป้องกันประเทศอย่างเดียว แต่ใช้การมองในลักษณะความมั่นคงที่กว้างขวาง (Comprehensive Security) มุ่งใช้พลังอำนาจทุกประการ เพื่อบรรลุผลประโยชน์ของชาติ แนวความคิดในการปฏิบัติจึงกว้างขวางไปด้วย เช่น การส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตย ส่งเสริมการค้าเสรี ป้องกันการโจมตีจากศัตรูที่กระทบต่อสหรัฐอเมริกา และพันธมิตร ปกป้องสิทธิมนุษยชน พิทักษ์สิ่งแวดล้อม แก้ไขปัญหาข้ามชาติ เช่น การก่อการร้ายข้ามชาติและยาเสพติดข้ามชาติ ป้องกันการแพร่กระจายอาวุธที่มีอำนาจการทำลายสูง เป็นต้น สำหรับประเทศไทยที่ไม่มีค่านิยมในการรุกรานชาติอื่นและมีพลังอำนาจไม่เข้มแข็งพอ ฉะนั้นยุทธศาสตร์ชาติด้านการป้องกันประเทศของไทยจึงเน้นเฉพาะปกป้องอธิปไตยบูรณภาพแห่งดินแดนเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น และเน้นการใช้พลังอำนาจทางทหารเป็นหลักยุทธศาสตร์ชาติด้านป้องกันประเทศของชาติต่าง ๆ มักจะแสดงออกเป็นเอกสารที่เรียกว่า White Paper ซึ่งก็แสดงเพียงบางส่วนเท่านั้น เพื่อจุดมุ่งหมายในการสร้างความเชื่อมั่น ลดความหวาดระแวงกับพันธมิตร แสดงกำลังและเจตนาต่อชาติที่คาดว่าจะเป็นภัยคุกคาม แต่ก็มีบางส่วนที่มีได้แสดงออกมาด้วย เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจะดูเฉพาะ White Paper อย่างเดียวไม่ได้ จะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมท่าทีของชาติ และ

ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ทหารจึงมุ่งใช้อำนาจกำลังทหารสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่น ๆ โดยวิธีที่มีใช้การใช้การทำสงครามอย่างเดียว อาจเป็นการแสดงกำลัง หรือคุกคามว่า จะใช้กำลังหรือการปฏิบัติการทางทหารอื่น ๆ ที่มีใช้การใช้สงคราม เช่น การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ การติดต่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างทหารต่อทหารระหว่างชาติต่าง ๆ เป็นต้น

4. Campaign Strategy หรือยุทธศาสตร์ในระดับยุทธบริเวณ หรือบางครั้ง เรียกว่า ระดับยุทธการ ถ้าเป็นแผนที่ใช้ จะเรียกเป็นแผนการทัพ (Campaign Plan) คือ ยุทธศาสตร์ที่เป็น ศิลป์และศาสตร์ในการใช้อำนาจกำลังรบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางการทหารของชาติ หรือบรรลุ วัตถุประสงค์ในยุทธบริเวณ แต่มีการปฏิบัติการใช้กำลังรบที่กว้างขวาง อาจจะมีหลายแนวรบ หรือ อาจใช้ปฏิบัติการร่วมของกำลังรบหลายทิศทาง หรือหลายเหล่าทัพพร้อมกัน แต่มีการประสานการ ปฏิบัติไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

5. Tactic หรือยุทธวิธี เป็นศิลป์และศาสตร์ในการใช้อำนาจกำลังรบทั้งที่มีตัวตนและ ไม่มีตัวตน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในสนามรบ หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อาจเป็นการปฏิบัติการ ส่วนหนึ่งของระดับยุทธการหรือเป็นการปฏิบัติการสู้รบย่อย ๆ Battle จึงเป็นยุทธวิธี

ประเภทของยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดโอกาส (Opportunity) หรือข้อจำกัด (Constraint) ในการวางแผน จัดหาอาวุธ และการกำหนดท่าทีของกำลังทหาร นักยุทธศาสตร์จึงต้องเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจ โดยจะต้องเข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ เข้าใจบทบาทของรัฐบาลในการดำเนินการด้านเศรษฐกิจ สามารถแยกแยะปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน และมีแนวความคิดในการแก้ปัญหา จากนั้นจึงสามารถกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจกับการทหารในการตอบปัญหาพื้นฐานคือ “จะต้องใช้งบประมาณเท่าใด สำหรับการป้องกันประเทศ” ซึ่งการที่จะตอบปัญหานี้ได้ต้องเข้าใจหลักการพื้นฐานในรูปของการตอบคำถามย่อย เพื่อให้เกิด แนวความคิดในเรื่องของการขาดแคลนทางเลือก โอกาส โดยตอบคำถามในระดับชาติเหล่านี้ เช่น ประเทศผลิตอะไร (Effectiveness) ผลิตอย่างไร (Efficiency) และผลิตให้ใคร (Equity) โดยควบคุมผลกระทบจากบุคคลที่สามอย่างไร (ปัจจัยภายนอก)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกจะต้องเข้าใจในเรื่องของการแข่งขัน ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ นโยบายอุตสาหกรรม ข้อได้เปรียบระหว่างความร่วมมือกับการแข่งขัน การกีดกันการค้า รวมทั้งการดำเนินการผูกขาดทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้รัฐบาล จะต้องตอบคำถามให้ได้ว่า (1) รัฐบาลจะเข้าไปมีบทบาทแค่ไหน อย่างไร ในด้านเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ (2) รัฐบาลจะเข้าไปมีส่วนแค่ไหนในการผลักดัน ในแง่ของจะผลิตอะไร และผลิตอย่างไร (Effectiveness and Efficiency) ให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ตัวอย่างของการใช้ ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ เป็นเครื่องมือของการรักษาความมั่นคงของชาติ เช่น การที่สหรัฐฯ ใช้ปัจจัย ทางเศรษฐกิจ (ร่วมกับพลังอำนาจอื่น) ในการจัดระบบของประเทศในยุโรปตะวันออก และ ประเทศพม่า หรือการบีบบังคับทางเศรษฐกิจเพื่อให้บางประเทศหันมาคำนึงถึงการอนุรักษ์สถานะ แวดล้อม เมื่อเจาะจงลงไปถึงการป้องกันประเทศ นักยุทธศาสตร์จะต้องคำนึงถึงหลัก 4 ประการ ในการสร้างความมั่นใจในทรัพยากรของประเทศ คือ การส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศ

การจัดสรรงบประมาณด้านการบริหารงานของรัฐบาล การปรับเปลี่ยนส่วนแบ่งด้านการป้องกันประเทศของงบประมาณรัฐบาล และการปรับปรุงประสิทธิภาพ รวมถึงประสิทธิผลในโครงสร้างความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์การทูต

สถานะแวดล้อมทางการทูตระหว่างประเทศจะมีส่วนในการขัดขวาง หรือเพิ่มผลประโยชน์ให้กับชาติ ดังนั้น การดำเนินนโยบายต่างประเทศจึงต้องคำนึงถึงเหตุผล และแนวทางในการร่วมมือกันในสังคมโลก โดยที่นักยุทธศาสตร์ หรือนักวางแผนจะต้องตอบคำถามเหล่านี้ให้ได้ กล่าวคือ ผู้นำของประเทศมีความประสงค์จะให้สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ต้องการเดินเกมทางการเมืองระหว่างประเทศในอนาคตอย่างไร พื้นฐานพลังทางการเมืองภายในประเทศเป็นอย่างไร มีผลต่อการเมืองโลกได้เพียงใด และแต่ละประเทศมีปัจจัยข้อจำกัด หรือปัจจัยส่งเสริมอย่างไร รวมทั้งปัจจัยอื่นเกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศที่มีบทบาท หรืออิทธิพลต่อชาติต่าง ๆ อันจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของสังคมโลก อีกทั้งการมีความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างประเทศจะส่งผลให้ต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนยุทธศาสตร์อย่างไร เช่น พันธมิตรในยุคสงครามเย็นโดยเฉพาะ NATO จะดำเนินการอย่างไรหลังการล่มสลายของรัสเซีย หรือด้วยข้อผูกพันใดที่ทำให้สหรัฐฯ ต้องเป็นผู้นำสหประชาชาติในการปลดปล่อยคูเวตซึ่งล้วนเป็นการเดินเกมทางการเมืองทั้งสิ้น คำถามที่มักเกิดขึ้นเสมอคือ (1) ในสถานการณ์เช่นใด ชาติควรจะดำรงนโยบายเป็นกลาง หรือเข้าร่วมกับประเทศอื่น หรือควรร่วมกันเป็นระบบพันธมิตร (2) การวางแผนกำลังรบจะต้องนำปัจจัยเหล่านี้เข้ามาร่วมในการคิดด้วยหรือไม่

เพื่ออธิบายและตอบคำถามเหล่านี้ได้ง่ายขึ้น จะขอนำข้อพิจารณาอื่นมารวมด้วย เช่น จะเกิดขึ้นถ้าไทยเลือกที่จะดูแลความปลอดภัยของประเทศไทยเท่านั้น โดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์รอบบ้าน และสถานการณ์ในภูมิภาคอื่นของโลก หากเป็นเช่นนี้ ไทยจะมีความต้องการแสนยานุภาพทางทหารที่สามารถปฏิบัติการตามลำพัง ในทางกลับกัน หากไทยต้องการมีส่วนร่วมในฐานะผู้บริหารสังคมโลกมากขึ้น ก็จำเป็นจะต้องเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติการร่วมมากขึ้นด้วย โดยผ่านทางสหประชาชาติ อย่างไรก็ตาม ไทยก็ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้ ไทยจะมีข้อได้เปรียบในการแสดงบทบาทต่อสังคมโลก และจะมีหนทางเลือกปฏิบัติการทางการเมืองได้หลายทางอีกด้วย

3. ยุทธศาสตร์ทหาร

ยุทธศาสตร์ทหาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับสงคราม การเตรียมการทำสงคราม และการทำสงคราม หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นศิลป์และศาสตร์ของหน่วยทหารขนาดใหญ่ในการทำการยุทธ์ และอำนาจการยุทธ์จวบจนกระทั่งสิ้นคริสต์ศตวรรษที่ 18 ยุทธศาสตร์ยังเป็นเหล่าที่เหลื่อมกลอุบาย กลวิธี การพลิกแพลง และไหวพริบในการทำสงคราม เพื่อที่จะลงและเอาชนะเข้าศึก ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์โดยเฉพาะ แต่เมื่อสงครามและสังคมของมนุษย์มีความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น และสงคราม การสู้รบ หรือการต่อสู้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมโดยธรรมชาติ ยุทธศาสตร์จึงจำเป็นต้องขยายขอบเขตและเกี่ยวข้องไปถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีใช้ทางทหาร เช่น เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ขบวนการเมือง และเทคโนโลยี ทำให้กลายเป็นยุทธศาสตร์ชาติไป เพราะฉะนั้นยุทธศาสตร์ในระยะต่อมาจึงไม่เพียงแต่จะเป็นเรื่องในเวลาสงครามเท่านั้น หากยังเป็นกิจกรรมของประเทศโดยธรรมชาติอยู่ทุกขณะ หรือตลอดเวลา ในทุกวันนี้ ยุทธศาสตร์ชาติได้เป็นศิลป์และศาสตร์ในการควบคุมและ

ใช้ทรัพยากรทั้งหมดของชาติ รวมทั้งการใช้กำลังทหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันรักษา และแสวงหาผลประโยชน์สำคัญจากข้าศึกทั้งที่เป็นอยู่ น่าจะเป็นและสันนิฐานว่าจะเป็ยุทธศาสตร์ระดับสูงสุด

ยุทธศาสตร์ทหารมีส่วนสำคัญควบคู่กันไปกับทั้งยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและยุทธศาสตร์การทูต นักวางแผนทางทหารจะต้องพิจารณาทั้งสภาวะแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศ และเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย/ยุทธศาสตร์ทหารตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติในลำดับสุดท้าย ยุทธศาสตร์ทางทหารจะเป็นตัวกำหนดกำลังรบตามสัดส่วนของพลังอำนาจของชาติให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ และผลประโยชน์ของชาติ และสิ่งนี้จะเป็แนวทางสำหรับผู้วางแผนในการกำหนดแผนการจัดหากำลังรบในอนาคตว่าจะพัฒนาไปในแนวทางใด กำลังส่วนไหนจะมากหรือน้อยกว่ากันนั้นขึ้นอยู่กับนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของชาติเป็นตัวกำหนดเช่นกัน นักยุทธศาสตร์ต้องเป็นนักวางแผนระยะยาว อย่างไรก็ตาม ผู้วางแผน/กำหนดยุทธศาสตร์ทหารจะต้องมีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน ทั้งการวางแผนในระยะสั้น รอบรู้ทางยุทธวิธี สมรรถนะของกำลังรบ หรือแม้กระทั่งการควบคุมและสั่งการบังคับบัญชาของกำลังด้วย จึงจะสามารถวางแผนและกำหนด ยุทธศาสตร์ระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ทหาร ประกอบด้วย การเตรียมกำลัง การวางกำลัง การใช้กำลัง และการประสานการปฏิบัติ สิ่งเหล่านี้จะเป็ไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติตามที่ได้รับ การชี้แนะจาก Grand Strategy ในกรณีนี้ การกำหนดยุทธศาสตร์ทหารจะกล่าวถึงทั้ง 4 หัวข้อนี้ อย่างกว้าง ๆ การถกเถียงใด ๆ เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ทางทหารควรจะเริ่มต้นจากแนวความคิดด้านการใช้กำลัง เพราะแผนการที่เราวางไว้ว่าจะใช้กำลังทหารอย่างไรนั้น ควรเป็นตัวพิจารณาว่าเราจะเตรียมกำลังทางทหารระดับใด ต้องวางกำลังที่ใด และการประสานการปฏิบัติที่ต้องการนั้น ควรเป็นอย่างไร

ยุทธวิธี คือ แผนขั้นตอนการทำงานในทางทหารนั้น ยุทธวิธีทางการทหารใช้ในการระบุงบพันธกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในแต่ละยุทธวิธีจะประกอบด้วยภารกิจอย่างน้อยหนึ่งงานขึ้นไป โดยลำดับขั้น แบ่งได้เป็กลยุทธ์ ยุทธวิธี และภารกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ทหาร

การจัดการองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่วางไว้ ต้องมีการวางแผนในการดำเนินงานด้วยเฉพาะในทางทหารการวางแผนเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในปฏิบัติการทางทหารให้ได้รับชัยชนะ คือ หัวใจสำคัญ ซึ่งนักวิชาการและนักการทหารได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์ทหารไว้ดังนี้คือ

1. พลเอก แม็กเวล ดี เทลเลอร์ (อ้างถึงใน พจนี พงศ์สุวรรณ, 2536 : 26) นายทหารอาชีพสหรัฐอเมริกาได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความหมายยุทธศาสตร์ทหารว่า ลักษณะของยุทธศาสตร์ทหาร ควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ (Ends) หนทางหรือแนวทาง (Ways) และเครื่องมือ (Means)

2. พจน์ พงศ์สุวรรณ (2536 : 36) ได้สรุปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การทหารสรุปเป็นสมการ

$$\text{ยุทธศาสตร์} = \text{วัตถุประสงค์ทางทหาร (military objective) +} \\ \text{หนทางปฏิบัติ (เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์) +} \\ \text{เครื่องมือ (กำลังคน ยุทโธปกรณ์ เงิน การส่งกำลังบำรุง ฯลฯ)}$$

3. สุรชาติ บำรุงสุข (2537 : 200 - 201) ให้ความหมายโดยสรุปว่า ยุทธศาสตร์ทหารหมายถึง แนวทางปฏิบัติในการใช้กำลังทหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในนโยบายแห่งชาติ โดยที่ยุทธศาสตร์ทหารมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์ทางทหาร แนวทางปฏิบัติทางทหาร และทรัพยากรทางทหาร

จากองค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์พบว่ามี การเริ่มต้นของการจัดทำยุทธศาสตร์ คือจุดหมายปลายทาง (End) วิธีการ (Way) เครื่องมือ (Mean) และความเสี่ย (Risk)

จุดหมายปลายทาง (End) คือ วัตถุประสงค์ที่บรรลุความสำเร็จแล้วจะก่อให้เกิด หรือสนับสนุนต่อการบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ ณ ระดับยุทธศาสตร์ที่จะต้องได้รับการวิเคราะห์ และมุ่งสู่ผลประโยชน์ของชาติ จุดหมายปลายทางจะถูกกล่าวในลักษณะของกิริยา เช่น ยับยั้งสงคราม ส่งเสริมความมีเสถียรภาพในภูมิภาค ทำลายกองกำลังของฝ่ายข้าศึก

วิธีการ (Way) (แนวความคิด/หนทางปฏิบัติระดับยุทธศาสตร์) เป็นการอธิบายถึงจุดหมายปลายทางจะบรรลุความสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรได้อย่างไร แนวความคิดต้องมีความชัดเจนเพียงพอเพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการวางแผนสำหรับผู้ดำเนินการ และทรัพยากรสำหรับแนวความคิด นั้น เนื่องจากวิธีการ หมายถึง การปฏิบัติจึงมีลักษณะเป็นกิริยา วิธีการเป็นการกล่าวถึง“อย่างไร” มิใช่ “อะไร” ที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์

เครื่องมือ/ทรัพยากร (Mean) เป็นการอธิบายถึงทรัพยากรโดยเฉพาะที่จะถูกใช้ในแนวความคิดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และไม่ใช่กิริยาเครื่องมือเป็นได้ทั้งมีตัวตนและไม่มีตัวตน ตัวอย่างของเครื่องมือที่มีตัวตนประกอบด้วย กำลังประชาชน ยุทโธปกรณ์ เงิน และสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรที่ไม่มีตัวตน เช่น ความตั้งใจ กำลังใจ ความกล้าหาญ หรือสติปัญญา

ความเสี่ย (Risk) เป็นการอธิบายถึงช่องว่างระหว่างสิ่งที่ต้องการบรรลุ และแนวความคิดและทรัพยากรที่เป็นไปได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ถ้ามีทรัพยากรไม่เพียงพอ หรือแนวความคิดไม่ดีพอที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จได้ร้อยละ 100 ในสภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันระหว่างชาติ ก็แสดงว่า มีความเสี่ย นักยุทธศาสตร์แสวงหาการลดความเสี่ยให้เหลือน้อยที่สุดด้วยการพัฒนายุทธศาสตร์ที่จะสร้างความสมดุลของจุดหมายปลายทางวิธีการและเครื่องมือ

สรุป ยุทธศาสตร์ทหารแม้จะมีการนิยามต่างกัน แต่จะประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือวัตถุประสงค์ทางทหาร แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ทหาร และทรัพยากรทางทหาร

ความแตกต่างระหว่างยุทธศาสตร์กับยุทธวิธี

ในภาษากรีก ยังมีคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกับยุทธศาสตร์อีก โดยภาษาอังกฤษได้แปลมาใช้ว่า “Tactic” ตรงกับคำในภาษาไทยว่า “ยุทธวิธี” คำว่า “ยุทธวิธี” นี้ ปรากฏว่ามีผู้นิยมใช้กันแพร่หลายมากต่อมาจากกระทั่งปัจจุบัน แต่เดิมนั้นยุทธวิธีมีความหมายแคบ ๆ คือ หมายถึง การจัดแจง

การจัดขบวนรบ หรือวิธีรบเท่านั้น ต่อมาได้ขยายความกว้างขวางออกไปจนถึงการนำทัพ หรือ การอำนวยการทัพได้ด้วย แต่่นโปเลียนมหาราชก็ยังใช้คำว่า “Grande Tactique” (ยุทธวิธีใหญ่) จึงได้เกิดเป็นปัญหาอยู่เสมอว่ายุทธศาสตร์กับยุทธวิธีนั้นมีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร จะแบ่งแยกออกจากกันให้เห็นแน่ชัดโปร่งใสได้หรือไม่

เคลาส์ เซวิทส์ ได้ให้คำจำกัดความของยุทธวิธีและยุทธศาสตร์ได้ดังนี้ “Tactics was the doctrine of the use of armed forces in battle, strategy the doctrine of the use of individual battles for the purpose of the war.” ซึ่งคำจำกัดความข้างต้นนี้ เป็นการอธิบาย คำแตกต่างระหว่างยุทธศาสตร์กับยุทธวิธีให้เห็นชัดเจนขึ้น คือ ยุทธวิธี หมายถึง หลักนิยมในการใช้ กำลังรบในการยุทธศาสตร์ ใช้การยุทธ์แต่ละแห่งเพื่อความมุ่งหมายของสงครามโดยเมื่อ แยกความแตกต่างของยุทธศาสตร์ และยุทธวิธี จากคำจำกัดความของเคลาส์ เซวิทส์ ดังนี้ “Tactics is the theory of the use of military forces in combat; strategy is the theory of the use of combats for the object of war” แปลความว่า “ยุทธวิธี คือ ทฤษฎีของการใช้กำลังทหาร ในการรบ ส่วนยุทธศาสตร์ คือ ทฤษฎีของการใช้การรบเพื่อวัตถุประสงค์ของสงคราม”

นอกจากนั้น เคลาส์ เซวิทส์ ยังได้กล่าวถึงความแตกต่างของ “เป้าหมาย” (End) และ “เครื่องมือ” (Means) ของยุทธศาสตร์และยุทธวิธีอีกด้วย ดังนี้

“In tactics the means are fighting forces trained for combat ; the end is victory” “ในทางยุทธวิธีนั้น กำลังรบที่ฝึกเพื่อการรบ คือ เครื่องมือและเป้าหมายก็คือการได้ชัยชนะ”

“For the strategist victorious engagements were his means; his ends were’ those objects which lead directly to peace.” “สำหรับในทางยุทธศาสตร์นั้น การรบให้ ได้ชัยชนะคือ เครื่องมือและเป้าหมายก็คือที่หมายต่างๆ (Objects) ซึ่งนำไปสู่สันติภาพโดยตรง”

พล.อ. โมลต์เก้ อดีตเสนาธิการทหารบกเยอรมนี ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็น นักยุทธศาสตร์ที่มีชื่อเสียงสำคัญคนหนึ่ง ได้แสดงทัศนะในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ และ ยุทธวิธีไว้ ดังนี้

“ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องชี้บอกถึงวิถีทางที่ดีที่สุดที่จะนำไปสู่การยุทธ์ คือ บอกว่า จะต้องรบที่ไหน เมื่อไร ส่วนยุทธวิธีนั้นจะเป็นผู้กำหนดว่า จะต้องรบหรือควรจจะรบอย่างไร” คำทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้ามองดูผิวเผินแล้วอาจแยกกันไม่ออก กล่าวคือ คำทั้งสองนี้ บางทีก็ใช้แทนกันได้ในเรื่องอย่างเดียวกัน เช่น กองพลทหารราบ ซึ่งเป็นหน่วยทางยุทธวิธี และ ทางช่วยรบ เป็นต้น แต่ในบางครั้ง อาจใช้กองพลนี้เองเป็นหน่วยทางยุทธศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้โดยการวางแผนเก็บกองพลเป็นกองหนุนทางยุทธศาสตร์ของกองทัพบก เพื่อไว้ใช้แก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับภัยคุกคามซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต และไม่ว่าประเทศใดก็ตามก็ต้องมีแนวความคิดเช่นนี้ ซึ่งเรียกว่า “แนวความคิดทางยุทธศาสตร์” (Strategic Concept) จะเป็นแนวทางในการวางแผน ยุทธศาสตร์ทหารต่อไปตามหลักนิยมทางทหารของสหรัฐฯ (JCS. Publ) ได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

“Tactic: The employment of units in combat.

“Strategy : The art and science of developing and using political, economic, psychologicals and military forces as necessary during peace and war,

to afford the maximum support to policies, in order to increase the probabilities and favorable consequences of victory and to lessen the chances of defeat.”

ถึงแม้คำนิยามของคำทั้งสองจะมีความแตกต่างกันก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่า ทั้งยุทธศาสตร์และยุทธวิธีต่างก็มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด และจำเป็นต้องอาศัยพึ่งพากันและกันอยู่เสมอ เช่นในระยะตอนใกล้จะเกิดสงครามครั้งที่สองนั้น ได้เกิดมีแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ในการทำสงครามของนาซีเยอรมนี โดยอิทธิพลของนักยุทธศาสตร์ชาวเยอรมันชื่อว่า “ลูเดนดอร์ฟ” (Ludendorff) ซึ่งเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการทำ “สงครามเบ็ดเสร็จ” (Total War) ไว้ 5 ประการ และในประการหนึ่งของเขาได้เน้นถึงเรื่อง “การโฆษณาชวนเชื่อ” (Propaganda) เพื่อเสริมสร้างขวัญของประชาชนในชาติให้รวมพลังต่อสู้ รวมทั้งยังใช้ประโยชน์ในการบั่นทอนขวัญ และกำลังใจของชนชาติศัตรูให้แตกแยกกัน ซึ่งในระยะต่อมาก็เป็นที่รู้จักกัน คือ “สงครามจิตวิทยา” (Psychological Warfare) นั่นเอง ผลจากการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถทำให้การดำเนินการทางยุทธวิธีเปลี่ยนแปลงไปมากมาย เช่น การประดิษฐ์อาวุธยุทธภัณฑ์อันทันสมัย ทั้งเครื่องบิน ปืนใหญ่ รถถัง เรือรบผิวน้ำและใต้น้ำ ประกอบกับระบบอิเล็กทรอนิกส์อันสลับซับซ้อน รวมทั้งการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ จรวด และขีปนาวุธที่มีอำนาจการทำลายสูง ก่อให้เกิดความคล่องตัวในทางยุทธวิธีอย่างมาก และเปิดโอกาสให้การดำเนินการทางยุทธศาสตร์ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง การปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการโฆษณาชวนเชื่อสามารถกระทำได้กว้างไกลและรวดเร็ว ทั้งนี้ โดยอาศัยดาวเทียมประจำที่ถ่ายทอดทั้งภาพและเสียงแพร่ไปทั่วโลก การเฝ้าตรวจการเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม การหาข่าว การติดต่อสื่อสารสามารถทำได้อย่างกว้างขวาง เพราะอาศัยดาวเทียม นอกจากนี้ ยังได้เกิดแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ในการจัดฐานทัพ ฐานยิงจรวดนำวิถีจากนอกโลก โดยมีฐานทัพที่สามารถโคจรอยู่ในอวกาศรอบโลก ซึ่งเป็นการเพิ่มกำลังอำนาจหรือลดศักยภาพของภัยคุกคาม (Potential threat) อย่างได้ผลดียิ่ง การแข่งขันกันในด้านอาวุธนิวเคลียร์และอวกาศนั้น ในระยะแรกสามารถกระทำได้เฉพาะประเทศที่มีกำลังอำนาจทางเศรษฐกิจสูงเท่านั้น เพราะต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากมายมหาศาล แต่ในระยะต่อมา แม้แต่ในประเทศที่กำลังพัฒนาต่างก็พยายามค้นคว้าและสามารถประดิษฐ์อาวุธนิวเคลียร์ขึ้นจำนวนหลายประเทศด้วยกันเพื่อเพิ่มพูนอำนาจกำลังรบที่ตนตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ และสนับสนุนการเจรจาทางการทูตเพื่อความได้เปรียบในทุกวิถีทางสำหรับประเทศด้อยพัฒนาที่ไม่สามารถเจียดค่าเงินลงทุนได้ ก็หาทางต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ด้วยการใช้อุทธศาสตร์แห่งการลี้ภัยหรือการเข้าตีจากภายใน (Attack from within) โดยการใช้การรบแบบกองโจรเป็นเครื่องมือดังที่ประเทศฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้นำมาใช้และได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี ในประเทศลาว เวียดนาม และเขมร ซึ่งฝ่ายคอมมิวนิสต์จะได้อาศัยยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีผสมผสานกันแม้อาวุธยุทธโปกรณ์จะด้อยกว่า แต่ฝ่ายที่ได้เปรียบก็ทำลายได้ยาก อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีนั้น แม้จะมีความแตกต่างกัน แต่ทั้งสองคำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดยากที่จะแยกออกจากกันได้โดยเด็ดขาด

พลเรือตรี Henry E. Eccles อดีตนายพลเรือสหรัฐ ฯ ผู้มีชื่อเสียงสำคัญทางยุทธศาสตร์ กล่าวไว้ ดังนี้

Policy must dominate Strategy.

Strategy must dominate Tactics.

Strategy influences Policy.

Tactics influences Strategy.

Logistics limits and influences both Tactics and Strategy and hence influences Policy.

ข้อความดังกล่าวข้างต้น ย่อมจะมองเห็นความสัมพันธ์ของคำทั้งสองได้ดี แม้ผู้กล่าวจะเน้นถึงความสำคัญของ Logistics (การส่งกำลังบำรุง) ไว้โดยเฉพาะก็ตามซึ่งยุทธศาสตร์เป็นคำที่ความหมายกว้างมาก เป็นเรื่องของการใช้พลังอำนาจทั้งสิ้นของชาติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด หากจะดำเนินการรบหรือการสงครามใด ๆ ก็ตามก็มุ่งให้ได้ชัยชนะต่อข้าศึกอย่างเด็ดขาด หรือถ้าหากจะพ่ายแพ้ในการสงครามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องลดความปราชัยลงให้น้อยที่สุด ส่วนยุทธวิธีนั้นเป็นเรื่องของการใช้หน่วยในการรบเพื่อให้ได้ชัยชนะตามแผนที่กำหนดไว้ เช่น ในสงครามชิงเกาะพอล์คแลนด์ระหว่างอังกฤษกับอาเจนตินา เมื่อทศวรรษที่ผ่านมา อาจเป็นตัวอย่างให้เห็นชัดเจนได้เป็นอย่างดีในการแสดงความหมายของยุทธศาสตร์กับยุทธวิธีคือการที่อังกฤษวางแผนการเดินทางเรือของตนจากอังกฤษจนเข้าสู่่านน้ำในอาณาเขต 200 ไมล์ทะเล จนถึงเกาะพอล์คแลนด์นั้น เป็นการเดินทางยุทธศาสตร์ส่วนการใช้กำลังรบเข้าบุกชิงเกาะพอล์คแลนด์โดยตรงนั้น เป็นการปฏิบัติการทางยุทธวิธี ซึ่งจะต้องสัมพันธ์และสอดคล้องกันเป็นอย่างดีจนทำให้อังกฤษสามารถได้ชัยชนะในขั้นสุดท้ายตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ระดับสงคราม

ระดับสงครามสำหรับการดำเนินการกิจกรรมทางทหารแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับยุทธศาสตร์ ระดับยุทธการ และระดับยุทธวิธี เพื่อช่วยในการอธิบายการเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิบัติระดับยุทธวิธีโดยที่ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน ระหว่างระดับสงคราม กองกำลังที่สามารถที่จะถูกใช้สำหรับความมุ่งประสงค์ของระดับยุทธศาสตร์ ระดับยุทธการและระดับยุทธวิธีบนพื้นฐานของการสนับสนุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของระดับยุทธศาสตร์ ระดับยุทธการ และระดับยุทธวิธี ระดับสงครามช่วยให้ผู้บังคับบัญชาจัดวิสัยทัศน์ในการจัดการปฏิบัติการการแบ่งมอบทรัพยากร และการกำหนดภารกิจให้กับหน่วยบังคับบัญชาอย่างมีเหตุผล

1. ระดับยุทธศาสตร์ : ระดับยุทธศาสตร์เป็นระดับที่ชาติพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางของชาติพัฒนาและใช้ทรัพยากรของชาติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วยยุทธศาสตร์ ศิลป์ที่ได้รับการสนับสนุนจากยุทธศิลป์ นายกรัฐมนตรีกำหนดนโยบายซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะแปลงไปสู่วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของชาติและผู้บัญชาการทหารสูงสุดจะพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ทหารที่จะอำนวยความสะดวกในการวางแผนยุทธศาสตร์ของยุทธบริเวณ ปกติ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดในฐานะผู้บัญชาการยุทธบริเวณจะร่วมกันตกลงระดับยุทธศาสตร์กับนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ยุทธศาสตร์ของ

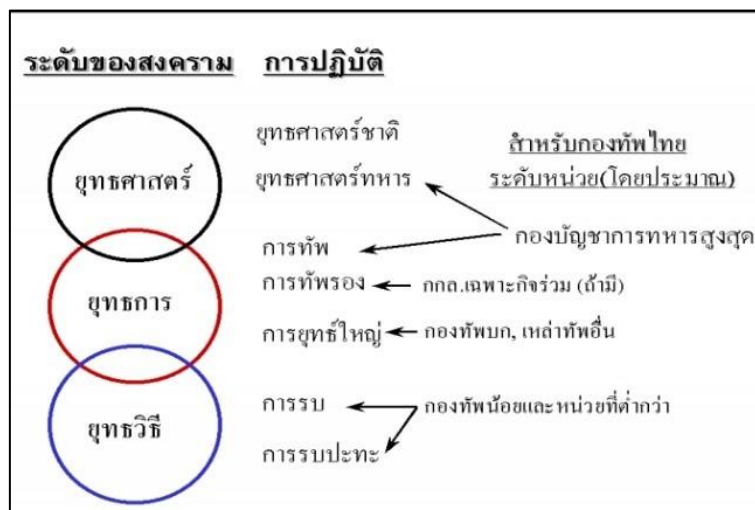
ผู้บังคับบัญชาการทหารสูงสุด (ผู้บัญชาการยุทธบริเวณ) เป็นส่วนที่เชื่อมโยงทั้งยุทธศาสตร์ชาติและ กิจกรรมระดับยุทธการในยุทธบริเวณ ยุทธศาสตร์ทหารจะมีที่มาจากยุทธศาสตร์และนโยบายชาติ (ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของนายกรัฐมนตรีและยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม) ที่มีรูปแบบตามหลักนิยามที่ก่อให้เกิดโครงสร้างของการปฏิบัติการ

2. ระดับยุทธการ : ระดับยุทธการจะเชื่อมโยงการใช้กำลังทางยุทธวิธีไปยังวัตถุประสงค์ ระดับยุทธศาสตร์ (ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของชาติ ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของชาติ ยุทธศาสตร์ทหารของชาติ) การเพ่งเล็ง ณ ระดับนี้คือ การออกแบบการปฏิบัติการด้วยการใช้ยุทธศิลป์ (การใช้จินตนาการ เชิงสร้างสรรค์ โดยผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการที่ได้รับการสนับสนุนจากประสบการณ์ ความรู้ และ ความชำนาญ) เพื่อออกแบบยุทธศาสตร์การทัพ และการปฏิบัติการยุทธหลัก พร้อมทั้งการจัดและ การใช้กำลังทหาร ผู้บัญชาการกำลังรบร่วมและกองกำลังหน่วยรองจะใช้ยุทธศิลป์เพื่อพิจารณากำหนดว่า กำลังส่วนใหญ่จะถูกใช้เมื่อใด ที่ไหน เพื่อมุ่งประสงค์ใด และมีอิทธิพลต่อการประกอบกำลังของฝ่ายข้าศึก ก่อนการสู้รบ ยุทธศิลป์ควบคุมการวางกำลัง และการใช้กำลังเพื่อการสู้รบ หรือการถอนตัวจากการรบ การจัดการรบและการปฏิบัติการยุทธหลักเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ระดับยุทธการและยุทธศาสตร์

3. ระดับยุทธวิธี : ระดับยุทธวิธีจะเพ่งเล็งการวางแผนและการปฏิบัติเกี่ยวกับการรบ การรบปะทะ และกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางทหารที่มอบให้กับหน่วยระดับยุทธวิธีปกติการรบ ปะทะเป็นการปฏิบัติระหว่างกำลังที่เผชิญหน้ากันในระยะเวลาสั้น ๆ การรบปะทะจะประกอบด้วย กำลังที่เผชิญหน้ากันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวาง การรบปะทะประกอบด้วยชุดของการรบ ปะทะที่มีความสัมพันธ์กัน และมีระยะเวลานานกว่า และมักเกี่ยวข้องกับกำลังทหารบก เรือ อากาศ ณ ระดับนี้ จะใช้ยุทธวิธีหลายรูปแบบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางทหาร ยุทธวิธีเป็นการใช้กำลังและ การจัดลำดับของการปฏิบัติการที่มีความสัมพันธ์กัน

ฉะนั้น การจัดองค์กรสำหรับระดับของสงคราม และผลผลิตที่ได้ทุกประเทศ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดองค์กรสำหรับระดับของสงคราม เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ ระดับยุทธศาสตร์ไปยังการปฏิบัติต่อระดับยุทธวิธีได้ และทราบว่าใครปฏิบัติการอยู่ที่ระดับไหน และ จะรับผิดชอบอย่างไร โดยการแบ่งระดับสงครามจะใช้กิจกรรม/การปฏิบัติการทางทหารเป็นตัวพิจารณา สำหรับ บก.ทหารสูงสุด ระดับของสงคราม การปฏิบัติการต่าง ๆ ระดับหน่วยโดยประมาณ ซึ่งการวางแผนการ ทัพจำเป็นต้องมีกรรมวิธีในการดำเนินการและอยู่ภายในขอบเขตของการวางแผนการ ปฏิบัติการร่วม ซึ่งการวางแผนการทัพเป็นการวางแผนในระดับยุทธการที่ต้องใช้ทักษะในการดำเนินการอันเกิดจาก การศึกษาถึงส่วนรากฐานของยุทธศิลป์มิใช่เพียงทักษะจากความรู้อันได้มาจากรู้อย่างเดียว เช่น ความรู้ เกี่ยวกับการเข้าตีเร่ด่วน การเข้าตีประณีต การตีเจาะ การตีตรงหน้า ภูมิประเทศสำคัญ ที่หมาย ทิศทางเข้าตี เส้นทางเคลื่อนที่ เส้นหลักการรุก แนวออกตี การตั้งรับยึดพื้นที่ การรบหน่วงเวลา ที่มั่นตั้งรับ ขอบหน้าพื้นที่การรบ เส้นแบ่งเขต ส่วนกำบัง กองกระหนาบ กองหนุนสามารถประยุกต์ได้ ตามแผนภาพที่ 2 - 1

แผนภาพที่ 2 - 1 แสดงการแบ่งของระดับสงครามและระดับหน่วยปฏิบัติโดยประมาณ

ที่มา : กองทัพบก, 2557

3. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

ตามมติคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบให้ประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (เรื่องนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2562- 2565) โดยมอบหมายสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นำกราบบังคมทูลเกล้าถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 52 บัญญัติให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย กอปรกับพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 13 บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติขึ้น ตามข้อเสนอแนะของสภาความมั่นคงแห่งชาติสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติจึงจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 ที่บัญญัติให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องมีสาระที่ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจและอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และอย่างน้อยต้องกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติในเรื่อง 1) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ

3) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ และ 4) การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ อีกทั้งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตาม มาตรา 5 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติให้การกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนอื่นใด รวมตลอดทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ทั้งนี้ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติแล้ว ให้คณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนนิติบัญญัติ การกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง แผนเตรียมพร้อม แผนบริหารวิกฤตการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ กำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงหรือการปฏิบัติอื่นใดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติต่อไป โดยสาระสำคัญเรื่องนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ฉบับใหม่ สรุปได้ ดังนี้

1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

1.1 นโยบายที่ 1 : เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความจงรักภักดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

1.2 นโยบายที่ 2 : สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความปลอดภัย ความปรองดอง และความสามัคคีในชาติ เพื่อลดการเผชิญหน้า และการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ

1.3 นโยบายที่ 3 : ป้องกัน และแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง

1.4 นโยบายที่ 4 : จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.5 นโยบายที่ 5 : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.6 นโยบายที่ 6 : ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.7 นโยบายที่ 7 : จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.8 นโยบายที่ 8 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายในเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.9 นโยบายที่ 9 : เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริตเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.10 นโยบายที่ 10 : เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.11 นโยบายที่ 11 : รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหารมีความมั่นคง ความยั่งยืน และมีความสมดุลกับการขยายตัวของการพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

1.12 นโยบายที่ 12 : เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร เพื่อให้การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร มีความมั่นคง ความยั่งยืน และมีความสมดุลกับการขยายตัวของพัฒนาประเทศ รวมถึงลดความเสี่ยงจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์

1.13 นโยบายที่ 13 : พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติเพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคงอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

1.14 นโยบายที่ 14 : เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเตรียมความพร้อมของชาติในการเผชิญกับภาวะสงครามและวิกฤตการณ์ความมั่นคงอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพในการป้องกันประเทศ สนับสนุนภารกิจที่ไม่ใช่การสงคราม และสามารถผนึกกำลังของกองทัพกับทุกภาคส่วนในการเผชิญกับภัยคุกคามด้านการป้องกันประเทศในทุกรูปแบบ

1.15 นโยบายที่ 15 : พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

1.16 นโยบายที่ 16 : เสริมสร้างดุลยภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่สร้างสรรค์และสันติในการอยู่ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ และการดำรงเกียรติภูมิของชาติ

2. แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

2.1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ รองรับทุกนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.1.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัย ในการดำรงชีวิต มีส่วนร่วม และมีความพร้อมเผชิญปัญหาและรับมือกับภัยคุกคาม และปัญหา ด้านความมั่นคง

2.1.2 ตัวชี้วัด

2.1.2.1 ระดับการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

2.1.2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ในกิจกรรมสนับสนุนงาน ด้านความมั่นคง

2.1.3 กลยุทธ์

2.1.3.1 ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสุข และ ประเทศ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผนึกกำลังทุกภาคส่วนตั้งแต่ ระดับชุมชน ตำบล หมู่บ้านจังหวัด ภาค และประเทศชาติ ให้เป็นเครือข่ายสนับสนุนงานด้าน ความมั่นคงและให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

2.1.3.2 ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตโดยปกติและสามารถ เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

2.1.3.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของคน ชุมชน พื้นที่ เพื่อให้ มีภูมิคุ้มกันและ มีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2.1.3.4 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเสริมสร้างองค์ความรู้ ด้านความมั่นคงให้แก่ผู้บริหาร และผู้ที่ปฏิบัติงาน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้รับรู้ถึง ความสำคัญของมิติความมั่นคงที่ต้องประสาน และบูรณาการการวางแผนและการปฏิบัติงานที่เกื้อกูล กันอย่างเป็นเอกภาพ

2.1.3.5 ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย ปลูกฝังวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมที่ดีงาม ความภูมิใจในชาติ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการเรียน การสอน ทั้งในระบบและนอกระบบสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในด้านความมั่นคง

2.1.3.6 ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ องค์กร ภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไปได้เข้ามามี บทบาท และส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการความร่วมมือต่าง ๆ และกิจกรรมด้านความมั่นคงในการขจัด หรือลดปัญหาด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การมีเสถียรภาพ ทางเศรษฐกิจ ความสงบสุขของสังคม และการกระจายรายได้ที่ทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและยั่งยืน

2.2 การข่าวกรองและการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง รองรับนโยบายที่ 15 : พัฒนาระบบงานข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.2.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การมีระบบข่าวกรองที่มีการบูรณาการ มีความทันสมัย และมีเครือข่ายความร่วมมือที่พร้อมเผชิญภัยคุกคาม รวมทั้ง มีความสามารถในการ ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงที่หลากหลายในทุกมิติ สามารถสนับสนุนการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติได้

2.2.2 ตัวชี้วัด

2.2.2.1 ระดับความสำเร็จของการใช้งานข่าวกรอง และการใช้ ประโยชน์จากเครือข่ายข่าวกรองภาคประชาชน

2.2.2.2 ระดับการนำผลการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง ในระดับยุทธศาสตร์ที่หลากหลายไปใช้ประโยชน์ในทุกมิติ

2.2.3 กลยุทธ์

2.2.3.1 ดำเนินงานด้านการข่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า เพื่อสนับสนุนการข่าวกรองด้านความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ

2.2.3.2 เสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นเอกภาพในประชาคมข่าวกรอง และหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งหน่วยงานข่าวกรองต่างประเทศ และพัฒนาเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสาร กับภาคเอกชนและประชาชน

2.2.3.3 เสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถของระบบงาน ข่าวกรองอย่างต่อเนื่อง และจัดทำแผนรวบรวมข่าวสาร รวมถึงพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนทางข่าวกรอง กับทุกภาคส่วน โดยพัฒนาบุคลากรและเพิ่มศักยภาพของเทคโนโลยีระบบฐานข้อมูล และองค์กร ด้านการข่าว

2.2.3.4 สร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานข่าวกรอง

2.2.3.5 พัฒนาเครื่องมือการประเมินสถานการณ์ความมั่นคง ในระดับยุทธศาสตร์

2.2.3.6 สนับสนุนให้มีการจัดตั้งหรือพัฒนาสถาบันหรือศูนย์อนาคต ศึกษาด้านความมั่นคงเพื่อประเมินแนวโน้มด้านความมั่นคงระยะยาว

2.3 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รongรับนโยบายที่ 1 : เสริมสร้าง ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดและกลยุทธ์ ดังนี้

2.3.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ สถาบันพระมหากษัตริย์ภายใต้ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้รับการธำรงรักษาด้วย การปกป้อง เชิดชูเทิดทูนอย่างสมพระเกียรติ

2.3.2 ตัวชี้วัด

2.3.2.1 ระดับประสิทธิภาพในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

2.3.2.2 ระดับความเข้าใจของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์

2.3.3 กลยุทธ์

2.3.3.1 เสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการถวายความปลอดภัยพระมหากษัตริย์และพระบรมราชวงศ์

2.3.3.2 ส่งเสริมทุกภาคส่วนในสังคมรวมถึงชุมชนไทยในต่างประเทศให้ตระหนักรู้และเข้าใจถึงบทบาทและคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของชาติ รวมถึงสร้างความเข้าใจถึงหลักการเหตุผล และความจำเป็นในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

2.3.3.3 นำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงขยายผลตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์ทั้งในและต่างประเทศ

2.3.3.4 เสริมสร้างประสิทธิภาพในการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

2.4 การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรองรับนโยบายที่ 13 : พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติโดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดและกลยุทธ์ ดังนี้

2.4.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นทิศทางและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่ปกติ และจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยให้ทุกภาคส่วนพร้อมสนับสนุนการเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ

2.4.2 ตัวชี้วัด

2.4.2.1 ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ และจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

2.4.2.2 ระดับความสำเร็จในการบูรณาการการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2.4.3 กลยุทธ์

2.4.3.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติในการรับมือสาธารณภัย ภัยที่เกิดจากการสู้รบและวิกฤตการณ์ความมั่นคง

2.4.3.2 ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาแผนงาน/โครงการ/งบประมาณของหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

2.4.3.3 เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบกับต่างประเทศโดยมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ และเข้าร่วมฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมกับต่างประเทศภายใต้กลไกความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี

2.4.3.4 พัฒนานองค์ความรู้แก่บุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้สามารถจัดการความเสี่ยง และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของ

ประเทศ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

2.5 การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ รองรับนโยบายที่ 14 : เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.5.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทางทหาร

2.5.2 ตัวชี้วัด

2.5.2.1 ความสำเร็จในการเตรียมกองทัพรองรับภัยคุกคามทางทหารตามแผนของกองทัพที่กำหนด

2.5.2.2 ความสำเร็จของระบบกำลังสำรองและระบบระดมสรรพกำลังตามแผนที่กำหนด

2.5.3 กลยุทธ์

2.5.3.1 เตรียมกำลังและใช้กำลังเพื่อการป้องปราม แก้ไข และยุติความขัดแย้งด้วยการปฏิบัติการร่วมเป็นหลัก

2.5.3.2 พัฒนาปฏิบัติการไซเบอร์เพื่อการทหารด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.5.3.3 พัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ เพื่อการใช้งานดาวเทียมสื่อสาร ดาวเทียมถ่ายภาพด้านความมั่นคงและการสังเกตการณ์ทางอวกาศด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.5.3.4 พัฒนาระบบข่าวกรองเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางทหาร โดยจัดให้มีระบบฐานข้อมูลข่าวกรองร่วมด้วยความร่วมมืออย่างเป็นทางการในประชาคมข่าวกรอง หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานข่าวกรองต่างประเทศ

2.5.3.5 ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ มาตรฐานทางทหารกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารเพื่อสร้างหลักประกันให้แก่กองทัพบนพื้นฐานการพึ่งพาตนเอง โดยบูรณาการขีดความสามารถของทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถทำการผลิตเพื่อใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์

2.5.3.6 พัฒนาระบบควบคุมบังคับบัญชาและระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการทั่วไปให้สามารถปฏิบัติการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานความมั่นคง

2.5.3.7 พัฒนาระบบการส่งกำลังบำรุงร่วมเพื่อมุ่งไปสู่การพึ่งพาตนเอง ด้วยการร่วมมือกับมิตรประเทศและภาคเอกชน เพื่อรองรับการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ รวมทั้งแสวงหาแหล่งส่งกำลังบำรุงจากมิตรประเทศเพื่อใช้เมื่อมีความจำเป็น

2.5.3.8 พัฒนาระบบการระดมสรรพกำลังอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการขยายกำลังในยามสงครามสำหรับการปฏิบัติการทางทหารตามแผนป้องกันประเทศ

2.5.3.9 พัฒนาระบบกำลังสำรอง เพื่อมุ่งไปสู่การบรรจุกู้ทดแทนกำลังประจำการบางตำแหน่งในยามปกติ โดยมีระบบการทดแทนที่เหมาะสม และสามารถรองรับการขยายกำลังในยามสงครามสำหรับการปฏิบัติการทางทหารตามแผนป้องกันประเทศ

2.5.3.10 พัฒนาเสริมสร้างกำลังประชาชน ทหารกองหนุน ทหารนอกประจำการ ทหารผ่านศึกทุกประเภท เพื่อมุ่งไปสู่การอ้อมกำลังและชดเชยอำนาจกำลังรบของกองทัพที่มีอยู่อย่างจำกัดในยามสงคราม รวมทั้งการแจ้งเตือนด้านการข่าว ด้วยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมป้องกันประเทศ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2.6 การสร้างความสามัคคีปรองดอง รองรับนโยบายที่ 2 : สร้างความเป็นธรรม ความปรองดองและความสมานฉันท์ในชาติ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.6.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ยึดมั่นในหลักนิติรัฐ และแนวทางสันติวิธี

2.6.2 ตัวชี้วัด

2.6.2.1 ระดับการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ในสังคมไทย

2.6.2.2 ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม

ของภาครัฐ

2.6.2.3 ระดับความสำเร็จของการช่วยเหลือประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

2.6.3 กลยุทธ์

2.6.3.1 กำหนดองค์กร/กลไกบริหารจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการภายใต้แนวทางสันติวิธี โดยเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่ทุกภาคส่วน มีความเชื่อมั่นและมีหลักประกันความปลอดภัยต่อการแสดงความคิดเห็นรวมถึงส่งเสริมการเผยแพร่แนวทางสันติวิธี การบริหารจัดการความขัดแย้งบนหลักนิติรัฐและหลักการพื้นฐานของประชาธิปไตยการเคารพความเห็นต่าง สิทธิและเสรีภาพ

2.6.3.2 ส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสามัคคีปรองดองในทุกระดับ โดยเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการของภาครัฐ และสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมกำหนดแนวทางการสร้างความสามัคคีปรองดอง

2.6.3.3 ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนทุกระดับอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะความรู้ด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม สิทธิและหน้าที่ของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนพัฒนากระบวนการทำงานด้านยุติธรรมให้มีความโปร่งใสและรวดเร็ว

2.6.3.4 มุ่งขจัดปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ส่งเสริมการสร้างงานการกระจายรายได้ การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ เพื่อให้รายได้ต่อหัวของประชาชนมากขึ้น รวมถึงปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศทุกระดับ โดยปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งสร้างความเป็นธรรม นำไปสู่การกระจายอำนาจและจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ตลอดจนการเยียวยาอย่างเหมาะสมและเสมอภาค

2.6.3.5 ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรักความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย และเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ที่เข้มแข็ง โดยมีแนวทาง หรือการดำเนินการที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดีของสังคมไทย การเคารพในศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค รวมทั้งการยอมรับความคิดเห็นความเชื่อ อัตลักษณ์ วิถีชีวิต ภาษาและวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกัน

2.6.3.6 มุ่งเน้นการบริหารและการดำเนินงานของภาครัฐตามหลัก ธรรมาภิบาลให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนกระบวนการยุติธรรมชุมชน การกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและชุมชนท้องถิ่นให้มีอิสระและมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนและชุมชนท้องถิ่น และ ภาครัฐยึดมั่นแนวทางสันติวิธีเป็นบรรทัดฐานการจัดการความขัดแย้ง

2.7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้รองรับนโยบายที่ 3 : ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.7.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2.7.2 ตัวชี้วัด

2.7.2.1 จำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

2.7.2.2 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้

2.7.2.3 ระดับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเด็นจังหวัดชายแดน ภาคใต้ภายในประเทศ และการกล่าวถึงปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเวที นานาชาติ ไม่ส่งผลกระทบต่อ การแก้ไข ปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล

2.7.3 กลยุทธ์

2.7.3.1 บูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นระบบ มีเอกภาพ และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นศาสตร์พระราชาเป็น หลักในการปฏิบัติ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาล พัฒนางค์ความรู้ นำหลัก วิชาการสากลมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์โดยตรงต่อสาเหตุหลักของปัญหา

2.7.3.2 เพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการข่าวและระบบบูรณาการ ฐานข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวเชิงรุก รวมทั้งกำหนด แนวทางการมุ่งแก้ไขต่อจุดศูนย์คุลหลักของปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.7.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน ผ่านระบบการดำเนินงานด้านความมั่นคง ด้วยการให้ความสำคัญกับการเฝ้าตรวจ พื้นที่เสี่ยง สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชน รวมทั้งพัฒนาทักษะและขีดความสามารถ

ของกำลังประชาชนและกำลังประจำถิ่นให้พร้อมในการดูแลความปลอดภัยในพื้นที่ ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน

2.7.3.4 พัฒนางานด้านการอำนวยความสะดวกในพื้นที่ พื้นฟูความเชื่อมั่น และลดความหวาดระแวงระหว่างประชาชนกับรัฐ โดยยึดถือความเป็นธรรม และใช้กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม สนับสนุนและเคารพหลักสิทธิมนุษยชน พัฒนาระบบกลไกคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเยียวยาเจ้าหน้าที่ ประชาชน รวมถึงผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การก่อเหตุรุนแรงอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2.7.3.5 ส่งเสริมสถานะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสันติสุข โดยยึดมั่นแนวทางสันติวิธีและสร้างความเข้าใจให้ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในประเทศ รวมทั้งภาคประชาสังคมในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเฝ้าระวังแนวคิดสุดโต่งที่เผยแพร่สู่กลุ่มผู้ปกครอง ครอบครัว สตรี เยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งอยู่ในพื้นที่ นอกพื้นที่ และในต่างประเทศอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริมให้มีการจัดระบบการศึกษาที่เกื้อหนุนให้เกิดสถานะสันติสุข

2.7.3.6 ประสานความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ในระดับนโยบายระหว่างรัฐกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยต่อนานาชาติ

2.7.3.7 ส่งเสริมความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งและความรุนแรง โดยเฉพาะการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้ที่ไม่เห็นต่างจากรัฐ ทั้งพื้นที่ในประเทศและพื้นที่ต่างประเทศ ในการเสริมสร้างสถานะแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย รองรับการพูดคุยเพื่อสันติสุข และมีหลักประกันของความต่อเนื่องและความเชื่อมั่นของทุกกลุ่มในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข

2.7.3.8 สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การเชื่อมโยงเศรษฐกิจไปยังระดับภูมิภาคประเทศ และต่างประเทศ และยกระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่ให้เทียบเท่ากับภูมิภาคอื่น รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และหลักศาสนาของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นขจัดเงื่อนไขที่กระทบต่อความมั่นคงอย่างแท้จริง

2.8 การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง รองรับนโยบายที่ 7 : จัดระบบ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.8.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การบูรณาการและการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองมีเอกภาพและประสิทธิภาพ

2.8.2 ตัวชี้วัด

2.8.2.1 ระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองและผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.8.2.2 ช่องทาง/กลไกความร่วมมือกับประเทศต้นทาง รวมถึงองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ ควบคุม สกัดกั้น และส่งกลับผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างเป็นระบบ

2.8.3 กลยุทธ์

2.8.3.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัย รวดเร็ว สามารถตรวจสอบข้อมูลคนเข้าเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8.3.2 พัฒนาและส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศต้นทาง รวมถึงองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

2.8.3.3 พัฒนากลไกการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองในเชิงนโยบาย และการปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างประสานสอดคล้องกัน

2.9 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์รองรับนโยบายที่ 5 : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติและนโยบายที่ 8 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายในโดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.9.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประชาชนกลุ่มเป้าหมายปลอดภัยจากการค้ามนุษย์ และแรงงานต่างด้าว/บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเข้าสู่ระบบการจ้างแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมายได้สิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด

2.9.2 ตัวชี้วัด

2.9.2.1 ระดับการปกป้องและคุ้มครองกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สตรี เด็ก แรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวจากขบวนการค้ามนุษย์

2.9.2.2 จำนวนแรงงานต่างด้าว/บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยทำงานถูกต้องตามกฎหมาย

2.9.3 กลยุทธ์

2.9.3.1 ส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงสิทธิของความเป็นมนุษย์ มีความรู้ สามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาในระดับชุมชน

2.9.3.2 พัฒนาและส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลระดับประเทศในประเด็นการค้ามนุษย์

2.9.3.3 เร่งรัดการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดฐานค้ามนุษย์

2.9.3.4 เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ รวมถึงในการช่วยเหลือปกป้อง และคุ้มครองสตรี เด็ก แรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวจากขบวนการค้ามนุษย์

2.9.3.5 จัดระบบการจ้างแรงงานให้สามารถคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของแรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวตามที่กฎหมายกำหนด

2.10 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รองรับนโยบายที่ 5 : สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติและนโยบายที่ 8 : เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.10.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์การแพร่ระบาดของยาเสพติดลดลง และสังคมไทยมีความปลอดภัยจากยาเสพติด

2.10.2 ตัวชี้วัด

2.10.2.1 ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

2.10.2.2 ระดับความสำเร็จของกลไกความร่วมมือระหว่าง ประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

2.10.3 กลยุทธ์

2.10.3.1 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยเฉพาะการสกัดกั้นสารตั้งต้น เคมีภัณฑ์ การควบคุมแหล่งผลิตภายนอก ประเทศ และการผลักดันการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

2.10.3.2 สกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ปราบปรามผู้ค้า และเครือข่ายยาเสพติด โดยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

2.10.3.3 บำบัดฟื้นฟูผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดตามสภาพการเสพติด รวมทั้งติดตามและให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอย่างเหมาะสม

2.10.3.4 รมรณรงค์ให้เด็ก เยาวชน ผู้ใช้แรงงาน และประชากรกลุ่มเสี่ยง ตระหนักรู้ถึงโทษของยาเสพติด เพื่อป้องกันการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยอาศัยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วนในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยใช้กลไกประชารัฐ

2.10.3.5 ผลักดันความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการ ขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

2.11 การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต รองรับนโยบายที่ 9 : เสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.11.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและ แก้ไขการทุจริต รวมทั้งประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ

2.11.2 ตัวชี้วัด

2.11.2.1 ค่าดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

2.11.2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการต่อต้านการทุจริต

2.11.3 กลยุทธ์

2.11.3.1 นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐ ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

2.11.3.2 ผลักดันการแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการแก้ไขปัญหาการทุจริตและให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

2.11.3.3 ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินโครงการของภาครัฐ

2.11.3.4 รมรณรงค์ให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนถึงภัยทุจริต เพื่อสร้างค่านิยมต่อต้านและปฏิเสธการทุจริต

2.12 การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน รองรับนโยบายที่ 4 : จัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาข้ามพรมแดน โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัดและกลยุทธ์ ดังนี้

2.12.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

2.12.2 ตัวชี้วัด

2.12.2.1 ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดน ให้สามารถป้องกันการลักลอบเข้าเมืองและปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

2.12.2.2 ระดับความสำเร็จในการจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2.12.3 กลยุทธ์

2.12.3.1 บูรณาการในการจัดทำความเชื่อมโยงของฐานข้อมูลการสัญจรข้ามแดน ประกอบด้วยสินค้าและยานพาหนะ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.12.3.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในบริเวณพื้นที่ชายแดนไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันภัยจากอาชญากรรมที่จะเข้าสู่ประเทศไทยผ่านช่องทางชายแดน

2.12.3.3 จัดระเบียบพื้นที่ชายแดนด้านการพัฒนาให้มีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจ และการเป็นประตูเชื่อมโยงการค้าที่มีความสมดุลทั้งมิติเศรษฐกิจ และสังคมกับมิติความมั่นคง ตลอดจนร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการบริหารจัดการชายแดน การพัฒนาด้านชายแดน และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2.12.3.4 ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก ทางน้ำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเขตแดนเป็นอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ชายแดน รวมถึงให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านแก่ประชาชนในบริเวณพื้นที่ชายแดน เพื่อมิให้เกิดปัญหาชายแดนขึ้น

2.12.3.5 ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงจากการสู้รบ

2.13 การรักษาความมั่นคงทางทะเล รองรับนโยบายที่ 6 : ปกป้อง รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

2.13.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประเทศไทยสามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

2.13.2 ตัวชี้วัด

2.13.2.1 ระดับความสำเร็จในการป้องกัน แก้ไข และยับยั้ง
ภัยคุกคามทางทะเล

2.13.2.2 ระดับความคืบหน้าในการจัดทำ ปรับปรุงกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับ
อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (United Nations Convention on the
Law of the Sea: UNCLOS)

2.13.3 กลยุทธ์

2.13.3.1 เสริมสร้างและพัฒนาระบบการตรวจการณ์ การเฝ้า
ตรวจติดตามทางทะเลให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

2.13.3.2 พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคง
และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้เป็นสากล และพัฒนากฎหมายการคุ้มครองสิทธิของประชาชน
ในการใช้ทรัพยากรทางทะเลของไทย

2.13.3.3 ส่งเสริมการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาอย่าง
ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ(United Nations Sustainable Development Goals: UN SDGs)
โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 14 การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรอย่างยั่งยืน

2.13.3.4 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์องค์ความรู้และความตระหนักรู้
ถึงความสำคัญของทะเล

2.13.3.5 เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อปกป้องรักษา
และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลอย่างยั่งยืน

2.13.3.6 พัฒนาขีดความสามารถของไทยในเรื่องพาณิชย์นาวี
เพื่อจัดการและควบคุมการใช้ทะเลตลอดจนส่งเสริมศักยภาพในการแสวงหาผลประโยชน์ของชาติ
ทางทะเล

2.14 การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางทะเลตามนโยบายที่ 5 :
สร้างเสริมศักยภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางทะเล โดยกำหนดเป้าหมายเชิง
ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ดังนี้

2.14.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประเทศไทยมีศักยภาพด้านการ
ตอบสนองและฟื้นฟูที่เข้มแข็งมีขีดความสามารถในการรับมือภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม
ข้ามชาติรวมถึง ลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเป้าโจมตีหรือเป็นที่ก่อเหตุ หรือเป็นเส้นทางของการก่อ
อาชญากรรมข้ามชาติ

2.14.2 ตัวชี้วัด

2.14.2.1 ระดับความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนเพื่อ
ป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทางทะเลและการก่อการร้าย

2.14.2.2 ระดับความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดการกับ
ภัยอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย

2.14.3 กลยุทธ์

2.14.3.1 พัฒนากลไกภายในในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติอาทิจากการก่อการร้ายการฟอกเงิน อาชญากรรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ยาเสพติดและการค้ามนุษย์

2.14.3.2 พัฒนารอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการป้องกันภัยคุกคาม และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในลักษณะทวิภาคีและพหุภาคี

2.14.3.3 ศึกษาตัวแบบเครื่องมือ/เทคโนโลยีที่ทันสมัย การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติเพื่อนำมาประยุกต์ใช้รวมถึงส่งเสริมการวิจัย/พัฒนาการผลิตเทคโนโลยีดังกล่าวภายในประเทศ

2.14.3.4 ผลักดันให้มีศูนย์ข้อมูลกลางด้านอาชญากรรมข้ามชาติในระดับชาติ และจัดทำระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

2.14.3.5 ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายทุกรูปแบบ โดยให้ความสำคัญกับการลดปัจจัยและเงื่อนไขที่เกื้อกูลต่อการก่อการร้าย การป้องกันมิให้กลุ่มก่อการร้าย บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนการก่อการร้ายทุกรูปแบบใช้พื้นที่ในอาณาเขตประเทศไทยเป็นพื้นที่พักพิง พื้นที่แสวงหาปัจจัยเพื่อสนับสนุนการก่อการร้าย ตลอดจนเป็นพื้นที่ก่อความรุนแรงหรือกระทำการก่อการร้าย โดยมุ่งเน้นการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในเขตเมือง

2.14.3.6 เสริมสร้างจิตสำนึก ความตระหนัก ของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ให้เห็นความสำคัญของปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งในการร่วมมือกับภาครัฐเพื่อป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติทุกรูปแบบ

2.14.3.7 ควบคุมและป้องกันการเผยแพร่แนวคิดสุดโต่งที่นิยมการใช้ความรุนแรง (Radicalization)

3.15 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์รองรับนโยบายที่ 10 : เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

3.15.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความพร้อมในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์

3.15.2 ตัวชี้วัด

3.15.2.1 ระดับความพร้อมของไทยในการป้องกันความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์ที่สอดคล้องกับหลักสากล

3.15.2.2 ระบบป้องกันทางไซเบอร์ที่มีประสิทธิภาพ สามารถปกป้องข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐบาล ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสำคัญด้านไซเบอร์

3.15.3 กลยุทธ์

3.15.3.1 พัฒนาขีดความสามารถ ทั้งองค์กรภาครัฐ ฝ่ายทหาร พลเรือน และตำรวจ และภาคส่วนต่าง ๆ ภายในประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ตลอดจนรองรับสังคมดิจิทัล

3.15.3.2 พัฒนารอบความร่วมมือระหว่างประเทศและอาเซียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์

3.15.3.3 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้ และความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์

3.15.3.4 ป้องกันภัยคุกคามด้านไซเบอร์และกำจัดความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่สงครามไซเบอร์ เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยบูรณาการการจัดการความมั่นคงทางไซเบอร์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

3.15.3.5 พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ เพื่อความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับงานสืบสวนและป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์

3.15.3.6 ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรทุกภาคส่วน/ บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความชำนาญด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

3.16 การรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ รองรับนโยบายที่ 16 : เสริมสร้างคุณภาพในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

3.16.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประเทศไทยสามารถรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศบนฐานความไว้วางใจ หลักความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน ไม่แทรกแซงกิจการภายในระหว่างกัน และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ สามารถพัฒนาผลประโยชน์ร่วมกับประเทศอื่น ๆ ในด้านความมั่นคงรวมทั้งสามารถคุ้มครองผลประโยชน์ของชาติ

3.16.2 ตัวชี้วัด

3.16.2.1 ระดับความสำเร็จของการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของไทยด้านการเมืองและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในอาเซียนและในเวทีองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ

3.16.2.2 ระดับความสำเร็จในการรักษาคุณภาพความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศมหาอำนาจ

3.16.2.3 ระดับความสัมพันธ์ที่ดีด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

3.16.3 กลยุทธ์

3.16.3.1 ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ รวมถึงการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่าง ๆ ทั้งผู้นำและหน่วยงานความมั่นคงกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในอาเซียน และประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อไทย

3.16.3.2 ใช้ประโยชน์จากกลไกความร่วมมือที่มีอยู่เพื่อติดตามและผลักดันความร่วมมือระหว่างกัน และริเริ่มเพิ่มเติมในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงพัฒนา ส่งเสริม และริเริ่มความร่วมมือโดยเฉพาะกับประเทศที่มีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์

3.16.3.3 ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทที่สร้างสรรค์และรับผิดชอบให้เป็นที่ยอมรับ ในกรอบความร่วมมืออาเซียนและในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นผลประโยชน์ร่วม

3.16.3.4 เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเชื่อมั่นและทัศนคติที่ดีต่อไทย ตลอดจนความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทของไทยในเวทีระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

3.16.3.5 ส่งเสริมให้บุคคลที่มีความสามารถของไทยและมีผลงานที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติประเทศเข้าดำรงตำแหน่งที่สำคัญในองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์การที่เกี่ยวข้องกับมิติด้านความมั่นคง

3.16.3.6 ส่งเสริมการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมหาอำนาจอย่างมีสมดุล โดยเฉพาะความสัมพันธ์ด้านการทหารและความมั่นคง รวมถึงส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศอาเซียน

3.16.3.7 ส่งเสริมบทบาทที่เป็นแกนกลางและการมีท่าทีร่วมกันของอาเซียน เพื่อรับมือความท้าทายต่าง ๆ ต่อความมั่นคงและเสถียรภาพ และเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองของภูมิภาค รวมถึงส่งเสริมการแก้ไขความขัดแย้งโดยใช้หลักกฎหมายระหว่างประเทศและแนวทางสันติวิธี

3.17 การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน รongรับนโยบายที่ 12 : เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานโดยกำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังนี้

3.17.1 เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ประเทศไทยมีความมั่นคงทางพลังงานที่เพียงพอและเหมาะสมสามารถรองรับวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน

3.17.2 ตัวชี้วัด

3.17.2.1 ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการพลังงานเพื่อให้มีพลังงานในปริมาณที่เพียงพอและเหมาะสม

3.17.2.2 สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อการใช้พลังงานของประเทศ

3.17.3 กลยุทธ์

3.17.3.1 ส่งเสริมและผลักดันให้มีการพัฒนาแหล่งพลังงานในประเทศตามศักยภาพ

3.17.3.2 ส่งเสริมให้มีการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น รวมถึงให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพลังงานได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

3.17.3.3 สนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศเพื่อกระจายความเสี่ยงด้านพลังงาน

3.17.3.4 ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และสาธิตเทคโนโลยีพลังงานทดแทน เพื่อนำพลังงานทดแทนไปใช้ในการลดต้นทุนการผลิตพลังงาน

3.17.3.5 ผนวกรวมผ่านการสร้างความตระหนักแก่ผู้ประกอบการและประชาชนในด้านการผลิตการใช้พลังงานทดแทน และการประหยัดพลังงาน ตั้งแต่ระดับประเทศไปจนถึงระดับชุมชน

3.19.2.1 ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล

3.19.2.2 ระดับความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มี คุณภาพและสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบต่อชุมชนจากการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระดับสากลและพันธกรณีของไทย

3.19.3 กลยุทธ์

3.19.3.1 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยกำหนดพื้นที่การสงวนอนุรักษ์ และพัฒนาที่ชัดเจนอย่างเหมาะสม

3.19.3.2 เสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีจิตสำนึกและตระหนักถึง สิทธิและหน้าที่ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมั่นคงและ ยั่งยืนตามแนวทางประชารัฐ

3.19.3.3 เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมควบคู่ กับการปกป้องสิทธิชุมชน และแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับประชาชน โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของ ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ นโยบายการคลัง และ การบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงพัฒนากระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม

3.19.3.4 เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการตรวจสอบและเฝ้าระวัง ภัยคุกคามทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากภายนอกประเทศ โดยเฉพาะปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ การลักลอบนำเข้าวัตถุมีพิษ สารเคมีอันตรายและกากของเสียต่าง ๆ จากโรงงานอุตสาหกรรมของ ต่างชาติที่เข้ามาตั้งในอาณาเขตของประเทศไทย ซึ่งปล่อยของเสียกระทบสิ่งแวดล้อม

3.19.3.5 ส่งเสริมการผลิต การบริโภค การนำเข้า การส่งออก การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ โดยให้มีการรักษาและคุ้มครองการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ คำนึงค่าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสามารถ เจริญเติบโตควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม

3.19.3.6 ส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี ในภูมิภาคอาเซียนและโลก เพื่อเป็นภาคีด้านการรักษา การเฝ้าระวัง และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และแก้ปัญหาผลกระทบด้านระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตของชุมชนและสังคม และภัยพิบัติ ที่เกิดขึ้นร่วมกันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งส่งเสริมในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เช่น หมอกควันจากไฟป่า การก่อสร้างเขื่อนในแนวแม่น้ำสายหลัก ที่ไหลผ่านระหว่างประเทศ และขยะทะเล เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์ แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ

และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้น การสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง โอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งหนึ่งในหัวข้อประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นเนื้อหาภายในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) นั้นคือ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยในการศึกษาวิจัยฉบับนี้ต้องการมุ่งเน้นด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคงเป็นหลักมีรายละเอียด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาด้าน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการ แก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศ เพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว ข้างต้นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงจึงได้กำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ให้ความสำคัญกับการรักษา ความสงบภายในประเทศเพื่อปรับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคงให้ประเทศมีความสงบเรียบร้อย และสันติสุข ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีการป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ปัญหา การขาดเสถียรภาพทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในบางพื้นที่รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่ เช่น ปัญหาที่เกิดจากความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผัน ปัญหาการแข่งขัน ทางการค้าและการย้ายถิ่น ของทุนข้ามชาตินอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถบรรลุผลที่เป็นรูปธรรมทั้งปัจจุบัน และในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อม เผชิญภัยคุกคาม ที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติด้วยการยกระดับขีดความสามารถของกองทัพ หน่วยงานด้าน ความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้มีความพร้อมและเพียงพอในการป้องกัน และรักษา อธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไข และรับมือกับปัญหาความมั่นคง และ ภัยพิบัติทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับอย่างบูรณาการ ทั้งภายในประเทศ ตลอดจนบูรณาการ ความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความสงบ สันติสุข ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติภูมิภาค และโลกอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาปรับปรุง กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดอย่างแท้จริงยุทธศาสตร์ชาติด้าน

ความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ 20 ปีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคี ประองคองของคน ในชาติตลอดถึงการปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ การพัฒนาระบบงานด้านการข่าวให้มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงอย่างเป็นระบบ การพัฒนาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และกลไกในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขประกอบด้วย ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาอาชญากรรมทางไซเบอร์และปัญหาการทุจริตในระบบราชการ

1.1 เป้าหมาย

1.1.1 ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข

1.1.2 บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

1.1.3 กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

1.1.4 ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชม และได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

1.1.5 การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ตัวชี้วัด

1.2.1 ความสุขของประชากรไทย

1.2.2 ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

1.2.3 ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

1.2.4 บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ

1.2.5 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมประกอบด้วย (1) ความสุขของประชากรไทย (2) ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ (3) ความพร้อมของกองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง และการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง (4) บทบาทและการยอมรับในด้านความมั่นคงของไทยในประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

1.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

1.3.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อย และสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี ประองคอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหของชาติ

1.3.1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้คนไทยทุกคนในทุกภาคส่วน มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีอาชีพการงานและรายได้ที่เพียงพอ ได้รับโอกาส และความเสมอภาคอย่างเท่าเทียม มีความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติมีจิตสาธารณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เข้าใจปัญหาสำคัญของสังคม มีความรักความสามัคคี ตระหนัก และให้ความสำคัญกับความมั่นคงของชาติ และพร้อมเข้ามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ ตลอดจนช่วยเหลือประชาชน โดยการอำนวยความสะดวกอย่างกว้างขวางและครอบคลุม ปลุกฝังจิตสำนึกและคุณสมบัติพื้นฐานคนไทยที่ดี ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม สร้างเสริมความรักความสามัคคี ความตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ความมั่นคงและพัฒนาประเทศ ให้กับทุกภาคส่วน ทั้งประชาชน ตำรวจ ทหาร และหน่วยงานด้านความมั่นคงอื่น ๆ ผ่านทางโครงการ กิจกรรม และการรณรงค์ต่าง ๆ ตลอดไปจนถึงการดำเนินการอื่นทุกวิถีทางที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่องและจริงจังจนประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับอย่างชัดเจน

1.3.1.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติเพื่อให้คนในชาติมีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดี พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ โดยปลุกฝังและสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ รณรงค์เสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและชาติไทยผ่านทางกลไกต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาประวัติศาสตร์ ในเชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและเผยแพร่ศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงแนวทางพระราชดำริต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และนำไปประยุกต์ปฏิบัติใช้อย่างกว้างขวาง จัดกิจกรรม เฉลิมพระเกียรติและพระราชกรณียกิจอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนส่งเสริมให้ยึดถือหลักคำสอนซึ่งเป็นแก่นแท้ หรือคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแพร่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่จะช่วยพัฒนาทั้งจิตใจและปัญญา รวมทั้งต้องจัดให้มีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะในรูปแบบใด การส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย ตลอดจนอุปถัมภ์ค้ำจุนศาสนาอื่นให้มุ่งเน้นการสั่งสอนคนให้เป็นคนดีรักความสงบสันติสุข พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติบ้านเมือง และช่วยเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันของคนต่างศาสนาอย่างปรองดองไม่ให้เกิดการแบ่งแยกแตกต่าง

1.3.1.3 การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เพื่อให้การบริหารจัดการบ้านเมืองและการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่สอดคล้องกับบริบทของไทย เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืนตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งได้ผู้นำและนักการเมืองที่เป็นคนดี คนเก่ง มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมสูง และกล้าตัดสินใจ โดยปลุกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในบริบทของไทย ส่งเสริมให้นักการเมืองมีคุณภาพ

เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ เห็นประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และของพรรคพวกเพื่อนพ้อง เสริมสร้างพรรคการเมืองและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีนโยบาย แนวคิด และการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลสากล ไปจนถึงพัฒนาปรับปรุง ระบบการเลือกตั้งให้มีประสิทธิภาพ สามารถจัดการเลือกตั้งได้อย่างสุจริตและเที่ยงธรรม มีกลไกแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งและสร้างความสามัคคีปรองดอง จนสามารถคัดกรองคนดีคนเก่ง มีความรู้ ความสามารถ และกล้าตัดสินใจ เข้ามาบริหารประเทศให้มุ่ง ไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ประชาชนมีส่วนร่วม อย่างแท้จริงและสอดคล้องเหมาะสมกับ สังคมไทย

1.3.1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัด สาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ เพื่อให้ประเทศชาติมีกลไกเฉพาะเจาะจงที่มี ประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขต้นเหตุที่เป็นรากเหง้าของปัญหาภายในประเทศทั้งหมดไป มีการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง และทำให้เกิดความเชื่อมั่น ในกระบวนการยุติธรรม โดยพัฒนา ปรับปรุงกลไกและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีอยู่เดิม เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นต้น หรือที่ต้องออกแบบใหม่ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมรองรับปัญหา ความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ได้ทุกมิติ กำหนดและเสริมสร้างบทบาทของหน่วยงาน องค์กร หรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบวิธีการดำเนินงาน การบูรณาการ การปฏิบัติให้สอดคล้อง เกื้อกูล และต่อเนื่องกัน ตลอดไปจนถึงสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่ สาเหตุได้อย่างแท้จริง

1.3.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไข ปัญหาเดิมที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอันจะ ส่งผลให้การบริหาร จัดการและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและ รวบรวมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืน

1.3.2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหาเดิม ที่มีอยู่ได้รับการแก้ไข อย่างจริงจัง จนยุติลง หรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ รวมทั้งให้ การบริหารและการพัฒนา บ้านเมืองเดินหน้าไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยผลักดัน การวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง ของปัญหาทุกภาคส่วนในทุกประเด็นอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม การหารือ วางแผน และยกระดับวิธีการ แก้ไขปัญหาที่อาศัยการผนึกกำลังคนและทรัพยากรให้ มีส่วนร่วมแบบบูรณาการอย่างแท้จริง เสริมสร้าง ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานหลักและรอง ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชน ทั้ง จากภัยคุกคาม และปัญหาที่ส่งผลต่อ ความมั่นคงต่าง ๆ เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมทางไซเบอร์ การฟอกเงิน การค้ามนุษย์ การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การลักลอบค้าสินค้าเถื่อน การค้าและ การแพร่ระบาดของยาเสพติด การขยายอำนาจหรือแข่งขันกันทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง รวมไปถึงปัญหาการรุกเข้ามา อย่างรวดเร็วของทุนขนาดใหญ่เทคโนโลยียุคใหม่การย้ายถิ่นของทุนและแรงงานข้ามชาติที่จะส่งผล กระทบต่อความมั่นคงของชาติและความมั่นคงของมนุษย์ปัญหาภัยพิบัติสำคัญ ที่ทำให้จำเป็นต้องมี

การบริหารจัดการความมั่นคง รวมไปถึงการส่งเสริมผลักดันหลักการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ตลอดถึงโครงการสำคัญของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

1.3.2.2 การติดตาม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ เพื่อให้ทราบสถานการณ์ล่วงหน้า และสามารถแก้ไขปัญหาและภัยคุกคามในอนาคตได้ทัน่วงทีก่อนที่จะลุกลามต่อไป รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ โดยเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมในทุกด้าน ทั้งคน เครื่องมือ ยุทธโศปกรณ์แผน งบประมาณ ระบบควบคุมบังคับบัญชา ระบบงานด้าน การข่าวกรอง เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ระบบเฝ้าตรวจและแจ้งเตือนต่าง ๆ ของหน่วยงานหลัก และหน่วยงานรอง ตั้งแต่ขั้นการติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน วิเคราะห์กำหนดแนวทางป้องกัน ไปจนถึง ขั้นการลงมือแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่สำคัญต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในทุกขั้นตอน เสริมสร้างพลังของประชาชนและชุมชนให้ร่วมกับกำลังตำรวจ ทหาร และหน่วยงานด้าน ความมั่นคงอื่น ๆ ในการฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสำคัญต่าง ๆ อาทิภัยคุกคามทางไซเบอร์ การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติการแผ่อิทธิพลทางเศรษฐกิจของมหาอำนาจ และการย้ายถิ่นของ ทูนข้ามชาติที่อาจกระทบต่อความมั่นคง ไปจนถึงติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปตามเป้าหมายการบริหารจัดการและพัฒนาประเทศที่กำหนดอย่างราบรื่น

1.3.2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไขจนเกิดความสงบและสันติสุขอย่างยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันกับภาคอื่น ๆ โดยยกระดับการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงอย่างมีเอกภาพ ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการบูรณาการความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่แผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติตลอดถึงการติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันทุกระดับ ส่งเสริม และอำนวยความสะดวก ประสิทธิภาพในการเข้าแก้ไขปัญหา สภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการลดความรุนแรง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม มุ่งเน้นการจัด ปัญหาความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังและถาวร ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมในพื้นที่ให้เข้มแข็งจนเป็นพลังสำคัญในการปกป้องและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไป พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเห็นต่างตามแนวทางสันติวิธีผ่านกลไกต่าง ๆ รวมไปถึงการพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร ผลักดันให้มีการยึดถือคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมดูแล และป้องกันมิให้มีการบิดเบือนคำสอนของศาสนาไปในทางที่ไม่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและความมั่นคงของประเทศ มีการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่อย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่อง และสอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งศาสตร์พระราชา รวมถึงการสร้างเสริมโอกาสในการเข้าถึงการบริการต่าง ๆ ของรัฐให้ทัดเทียมกับภูมิภาคอื่น ๆ

1.3.2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล สามารถดำรงอยู่ได้มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม รวมถึงประเทศชาติอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งของกองทัพหน่วยงานเกี่ยวข้อง และภาคประชาชน ให้สามารถพัฒนาสมรรถภาพของประเทศ ควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการสมุทราภิบาลในการบริหารจัดการ ปกป้อง และดูแลรักษาผลประโยชน์ทั้งหมดของชาติ เสริมสร้างและบริหารจัดการความมั่นคงทั้งชายแดนทางบก ทะเล อาณาเขต และเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยอย่างบูรณาการ และเป็นระบบ รวมไปถึงการพัฒนาระบบเฝ้าตรวจติดตามระบบตรวจคนเข้าเมือง การสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนทางบก และการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาเขตแดนทางทะเล สร้างเสริมให้เจ้าหน้าที่รัฐมีบทบาทและขีดความสามารถที่เหมาะสม มีการดำเนินการต่าง ๆ และสอดส่อง ดูแลอย่างต่อเนื่อง กำหนดพื้นที่อนุรักษ์อย่างถูกต้องและเป็นระบบ สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ในเรื่องการให้ความสำคัญกับฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การจัดสรรทรัพยากร อย่างเป็นธรรม ตลอดถึงแนวพระราชดำริในการอนุรักษ์พัฒนาฟื้นฟู ป้องกันและดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติจนเกิดความรัก ห่วงแหนง และมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเข้มแข็งยั่งยืน

1.3.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ รวมทั้งสามารถติดตาม ป้องกัน แก้ไข และรับมือกับปัญหาความมั่นคงทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับแบบบูรณาการ ให้มีความพร้อม และเพียงพอต่อการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง

1.3.3.1 การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระวัง ยับยั้ง และป้องกันปัญหาและภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประเมินสถานการณ์ได้ถูกต้อง แม่นยำและทันเวลา โดยเสริมสร้าง พัฒนา และบูรณาการขีดความสามารถของระบบงานข่าวกรอง หน่วยงานข่าวกรอง และประชาคมข่าวกรองในประเทศ ให้ทันสมัย ทันสถานการณ์ทั้งด้านศักยภาพของบุคลากร ยุทธโศปกรณ์เทคโนโลยีและระบบข้อมูลขนาดใหญ่สามารถครอบคลุมการใช้งานได้อย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง มีการบูรณาการข้อมูลและนำผลผลิตด้านข่าวกรองไปใช้ในการบริหารจัดการปัญหาและความมั่นคงของชาติในทุกมิติและทุกด้าน รวมทั้งให้มีการเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชนในรูปแบบประชารัฐ และประชาคมข่าว กรองต่างประเทศอย่างแน่นแฟ้น

1.3.3.2 การพัฒนาและพัฒนากำลังอำนาจแห่งชาติกองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ เพื่อให้ทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นทั้งปวงของกองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง ได้รับการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพ ให้มีความพร้อมเพียงพอ และเป็นรูปธรรม ทั้งคน เครื่องมือ ยุทธโศปกรณ์รวมทั้งระบบบริหารจัดการในการป้องกันประเทศ และการป้องกันภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดจนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถระดมทรัพยากรได้อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนชัดเจน

ส่งผลให้สามารถปกป้องอธิปไตยและแก้ไขปัญหามั่นคงได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ โดยการจัดทำแผนพัฒนาและแผนีกำลังทรัพยากรรวมถึงขีดความสามารถทั้งปวงของกองทัพอากาศหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรมชัดเจน มีการประเมินขีดความสามารถของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างจริงจัง พร้อมพัฒนาคน โครงสร้างกำลังรบและยุทธโศปกรณ์ให้เหมาะสมเพียงพอ และเป็นรูปธรรม สามารถรับมือกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ยกกระตบการฝึกร่วมให้เป็นแบบบูรณาการที่ทันสมัย มีความสมบูรณ์พร้อมนำไปปฏิบัติได้กับสถานการณ์จริง เสริมสร้างความสัมพันธ์ ในการปฏิบัติการร่วม และการป้องกันภัยคุกคามด้านความมั่นคงกับเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ มิให้เกิดข้อขัดแย้งหรือปัญหาเกี่ยวกับเขตแดนทางบกและอาณาเขตทางทะเล พร้อมทั้งมีกลไกแก้ไขปัญหามั่นคงเห็นต่างหรือความขัดแย้ง ผ่านทางการเจรจาและมาตรการทางการทูตตลอดไปจนถึงการส่งเสริม การวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ การพลังงานทหาร กิจการอวกาศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างหลักประกันให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแบบอัจฉริยะในอนาคต มีเทคโนโลยีเป็นของตนเอง สามารถแข่งขัน และลดการพึ่งพาหรือนำเข้าจากต่างประเทศ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถสนับสนุนนโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศได้

1.3.3.3 การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความพร้อมเผชิญกับสภาวะไม่ปกติภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบ และทุกระดับ รวมทั้งภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง โดยพัฒนาปรับปรุงนโยบาย แนวทาง ระบบ กลไกการบริหารจัดการ ตลอดถึงแผนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทั้งปวง ให้ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และพร้อมรองรับภัยทุกประเภททั้งในปัจจุบันและอนาคต ผลักดันให้ทุกภาคส่วนมีการฝึกร่วมกัน ในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่องจริงจังจนสามารถปฏิบัติได้จริง เสริมสร้างความร่วมมือกันอย่างบูรณาการ ของทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้มีประสิทธิภาพชัดเจนเป็นรูปธรรม ยกกระตบการแบ่งปัน ข้อมูล ทรัพยากร การพัฒนาเทคโนโลยีและการฝึกอบรมให้ทุกส่วนรู้จักและเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ อย่างแท้จริง สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการได้ทุกรูปแบบ ตั้งแต่ในระดับชาติไปจนถึงระดับ ท้องถิ่น ตลอดถึงพัฒนาปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

1.3.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติรวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลกอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาร่วมกันได้

1.3.4.1 การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสันติสุข มั่นคง และสมดุลสำหรับทุกฝ่าย ให้ทุกประเทศพร้อมเข้ามีส่วนร่วมในการประสานและปฏิบัติการกิจต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมุ่งแบ่งปัน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคงร่วมกัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ อย่างราบรื่นและยั่งยืน โดยส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ในทุกระดับและทุกด้านกับนานาชาติ โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจ และประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ในมิติต่าง ๆ อย่างสมดุล พัฒนาและเสริมสร้างระบบ

กลไก มาตรการ ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์กับประเทศไทยให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคง ร่วมกันอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ผลักดันการหารือทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคีในทุกระดับ อย่างสร้างสรรค์รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์ความไว้วางใจ ไปจนถึงความตระหนักรู้ในการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งลดความหวาดระแวงระหว่างกัน โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับ ต่าง ๆ และการจัดเวทีสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนทำให้บรรยากาศการดำเนินการระหว่างประเทศในทุกเรื่องทุกชั้นตอนดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพอย่างแท้จริง

1.3.4.2 การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคเพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถแก้ไขปัญหาความร่วมมือได้อย่างสันติวิธีและร่วมมือกัน เพื่อการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของประชาคม อาเซียน และความเป็นแกนกลางของอาเซียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างประชาชนในทุกมิติและทุกระดับ ทำการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันอย่างแน่นแฟ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองและความมั่นคง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับมิตรประเทศ ซึ่งได้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ประเทศสำคัญในภูมิภาค และนานาประเทศทั่วโลก รวมทั้งกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงระดับภูมิภาคอื่น ๆ ที่จะช่วยสร้างเสริมเสถียรภาพในภูมิภาค ตลอดจนผลักดันและเผยแพร่การพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาให้เป็นที่เข้าใจและมีการนำไปประยุกต์ใช้ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องในภูมิภาค อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนร่วมกันต่อไป

1.3.4.3 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาคโลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อให้ความมั่นคงในภาพรวมทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และโลก มีการพัฒนาไปสู่สันติสุขอย่างแท้จริง เป็นรูปธรรม และยั่งยืน โดยผลักดันส่งเสริมให้การดำเนินการ และความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นไปตามหลักการปฏิบัติสากล กฎหมาย และความตกลงระหว่างประเทศ พร้อมคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ระหว่างรัฐต่อรัฐ เอกชนต่อเอกชน และประชาชนต่อประชาชน สร้างเสริมความร่วมมือ กับนานาชาติในการป้องกันและระงับภัยคุกคามทุกรูปแบบ พร้อมพัฒนาความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกระดับของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงอาเซียน รวมถึงระหว่างมิตรประเทศในกรณีเกิดวิกฤตการณ์สำคัญ อาทิความอดอยาก ภัยพิบัติขนาดใหญ่ ฯลฯ ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีความมั่นคงระหว่าง ประเทศและการรักษาสันติภาพของสหประชาชาติให้นานาประเทศตระหนักและให้การยอมรับถึงความสำคัญ รวมไปถึงการเสริมสร้างพลังบวก หรืออำนาจแบบนุ่มนวลของไทย โดยอาศัยการส่งเสริมและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีและวัฒนธรรมประเพณีไทย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา ความนิยมวิถีไทย สินค้าไทย ฯลฯ ผ่านความสัมพันธ์ทุกรูปแบบทุกระดับและทุกช่องทาง

1.3.5 การพัฒนาไกลไกลการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหาร และพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม มีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมาย

อย่างเคร่งครัด และมีประสิทธิภาพ สามารถขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เกิดความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบทั้งหลักและรองพร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.3.5.1 การพัฒนาทั่วโลกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดความพร้อมรองรับ ปัญหาได้ทุกรูปแบบ ทุกระดับ และทุกช่วงเวลาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมีเอกภาพโดยเสริมสร้างพร้อม ทั้ง ยกระดับทั่วโลก หน่วยงาน เช่น กองทัพอากาศ กองอำนาจการรักษความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นต้น และกฎหมายที่มีอยู่เดิม หรือที่พัฒนาขึ้นใหม่ผ่านการบูรณาการความร่วมมือ และการปฏิบัติกับทุกภาคส่วน มีเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม พัฒนาการวางแผนและเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน กำหนด หน่วยงานและผู้รับผิดชอบในทุกระดับ พร้อมมีกรอบรับปัญหา สัมมนาระดมความคิดเห็น ตลอดจนให้ การสนับสนุนในทุกด้าน อย่างต่อเนื่องจริงจังตั้งแต่ยามปกติ หรือยามสงบ มีการตรวจสอบ และ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องตามหลักธรรมาภิบาลที่สอดคล้องกับบริบทและความก้าวหน้าของยุคสมัย พร้อมทั้งสามารถสร้างความเชื่อมโยงกันทั้งระบบ รวมไปถึงความเชื่อมโยงกับทุกภาคีเครือข่ายที่ เกี่ยวข้อง และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ

1.3.5.2 การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ประเทศในมิติอื่น ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติสามารถขับเคลื่อนไปได้ตามแผน อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม และไม่ส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงของชาติ โดยพัฒนา ส่งเสริมการวางแผนคู่ขนาน แบบบูรณาการให้สอดคล้องรองรับยุทธศาสตร์ชาติในทุก ๆ ด้าน รวมไปถึงการพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องในทุกมิติอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เสริมสร้าง ผลักดันการบริหารจัดการ ตลอดจนการบูรณาการการดำเนินการในทุกด้านให้ประสานสอดคล้อง และสามารถปฏิบัติร่วมกันได้อย่างใกล้ชิด ระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งครอบคลุมการสร้าง ความมั่นคงให้กับประเทศชาติในทุกมิติอย่างยั่งยืน

1.3.5.3 การพัฒนาทั่วโลกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้าน ความมั่นคง เพื่อให้การดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงบรรลุผลสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ เอกภาพ และเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่กำหนด โดยให้สำนักงาน สภาความมั่นคงแห่งชาติพัฒนาและเสริมสร้าง หน่วยงาน บุคลากร เครื่องมือ ระบบการบริหาร และ การจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน รวมทั้งมีความพร้อม มีขีดความสามารถที่ทันสมัย เหมาะสม เพียงพอ และคล่องตัว มีเอกภาพในการบริหารจัดการที่ชัดเจน ตลอดจนมีบทบาทสำคัญ ในการรับผิดชอบดูแลปัญหา ความมั่นคงทุกมิติในระดับนโยบาย พร้อมรองรับบริบทที่จะเปลี่ยนแปลง ต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด อย่างแท้จริง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ 1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม

ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ 2) “ปรับปรุงจูน” เพื่อปูทางสู่นาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ 3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน โดยตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ (2) ผลภาพการผลิตของประเทศทั้งในปัจจัยการผลิต และแรงงาน (3) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา และ (4) ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1. การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (1) เกษตร อัจฉริยะ (2) เกษตรปลอดภัย (3) เกษตรชีวภาพ (4) เกษตรแปรรูป และ (5) เกษตรอัจฉริยะ

2. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย (1) อุตสาหกรรมชีวภาพ (2) อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (3) อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (4) อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และ (5) อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย (1) ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (2) ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (3) ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย (4) ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และ (5) ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดย (1) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ (2) สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (3) เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ (4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ (5) รักษา และเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและ

มีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (1) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (2) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (3) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (4) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (5) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์โดย (1) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว (2) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (3) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (4) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (5) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (6) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (7) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (2) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 (3) ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (4) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดย (1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ (3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต (5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบต่อสังคม และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก (6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และ (7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย โดย (1) การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย (2) การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุน ที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และ (3) การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกายใจสติปัญญา และสังคม โดย (1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (2) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ (3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี (4) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี และ (5) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่

6. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดย (1) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย (2) การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (3) การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และ (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคม และพัฒนาประเทศ โดย (1) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (2) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (3) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (4) การพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการ และสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง โดยตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร (2) ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน (3) ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และ (4) คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดย (1) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก (2) ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค (3) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร (4) เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน (5) สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุม

และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม (6) ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง (7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และ (8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีโดย (1) พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีในภูมิภาค (2) กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ (3) จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัย และแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต (4) ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด (5) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ (6) การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดย (1) สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปันไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ (2) การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (3) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน (4) ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม (5) สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และ (6) สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดย (1) ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (2) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง (3) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (4) สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์ และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะผ่านทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตโดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริงตัวชี้วัดประกอบด้วย (1) พื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟู (3) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกมูลค่าเศรษฐกิจฐานชีวภาพ

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดย (1) เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(2) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด (3) อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ (4) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (5) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดย (1) เพิ่มมูลค่าของ เศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล (2) ปรับปรุงฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ (3) ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบาย การจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และ (4) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเล ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศโดย (1) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) มีการปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงและเสียหายจาก ภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (3) มุ่งเป้าสู่การลงทุน ที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และ (4) พัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ

4. พัฒนาพื้นที่เมืองชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดย (1) จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ อย่างเป็นเอกภาพ (2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน (3) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีใน ภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล (4) ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และ วิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (5) พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมือง และชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และ (6) เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกัน โรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (1) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) เพิ่มผลิตภาพ ของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับ ระดับสากล (3) พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม (4) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และ (5) พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

6. ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดย (1) ส่งเสริมคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย (2) พัฒนาเครื่องมือ กลไก และระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (3) จัดโครงสร้างเชิงสถาบัน เพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และ

(4) พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการที่ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรมตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใสการทุจริต ประพฤติมิชอบ และ (4) ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดย (1) การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากล และเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และ (2) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดย (1) ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (2) ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และ (3) ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดย (1) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม (2) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และ (3) ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4. ภาครัฐมีความทันสมัย โดย (1) องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และ (2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ โดย (1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และ (2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย (1) ประชาชน และภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (3) การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ มีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้ และ (4) การบริหารจัดการการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น โดย(1) ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง (2) มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และ (3) การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียมมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพ การใช้กฎหมาย

8. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค โดย (1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม (2) ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน (4) ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมและ (5) พัฒนามาตรการอื่น แทนโทษทางอาญา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

1. ความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ”

คำว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) มีที่มาในเชิงพัฒนาการขององค์ความรู้ที่แตกต่างกัน แต่ปัจจุบันได้มีการกำหนดองค์ความรู้ทั้งสองด้านมาผสมผสาน และประยุกต์เข้ากับองค์กรสมัยใหม่ จึงทำให้ทั้งสองคำนี้มีความหมายเช่นเดียวกัน และสามารถใช้แทนกันได้ เพียงแต่ความนิยมคุ้นเคยหรือความนึกคิดเชิงภาษาที่แตกต่างกันไปบ้างเท่านั้น กล่าวคือ มีนัย (Sense) ที่แตกต่างกันในด้านต่อไปนี้

1.1 เกี่ยวกับประเภทขององค์กรและหน่วยงาน

คำว่า “การบริหาร” นิยมใช้ในหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานราชการ ดังจะเห็นได้จากตำแหน่งบริหาร หรือนักบริหาร (Administration) มีการบัญญัติศัพท์สาขาวิชาที่ศึกษาด้านนี้ว่า “รัฐประศาสนศาสตร์” (Public Administration) ขณะที่คำว่า การจัดการมักหมายถึงการบริหารงานในองค์กรภาคเอกชน หรือธุรกิจมากกว่าการบริหารรัฐกิจดังจะพบเสมอว่า ตำแหน่งสำคัญในองค์กรเอกชนใช้คำว่า “ผู้จัดการ” (Manager)

1.2 เกี่ยวกับระดับหรือขอบข่ายความรับผิดชอบของการดำเนินการ

การบริหารบางครั้งเป็นคำที่ผู้ใช้ให้ความหมายว่า หมายถึงการทำหน้าที่ในระดับนโยบาย คือ การตัดสินใจให้แนวทาง และรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม ส่วนการจัดการเน้นการดำเนินงานในระดับปฏิบัติ (Policy Implementation) ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบรองลงมา หรือเป็นหน่วยงานระดับกลางหรือระดับล่าง

ในทางวิชาการทั้งการบริหารและการจัดการ ไม่ได้มีความหมายแตกต่างกัน คำว่าการจัดการสามารถใช้ได้ในองค์กรภาครัฐและใช้กับการดำเนินงานระดับนโยบายเช่นกัน ทั้งนี้เพราะแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่ (Modern Management Thought) เน้นการผสมผสานองค์ความรู้ทั้งศาสตร์การบริหาร (Administrative Science) ศาสตร์การจัดการ (Management Science) ตลอดจนพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science) เข้าด้วยกันอย่างแยกไม่ออก (วิชัย รูปชาติ, 2542)

2. องค์ประกอบและกระบวนการจัดการ

กระบวนการจัดการ (Management Process) หมายถึง ขั้นตอนการทำงานที่ทำหน้าที่จัดการปฏิบัติงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ คือมีสิ่งนำเข้ามาผ่านในระบบการจัดการ และจะได้ผลงาน หรือผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานออกมาตามที่ต้องการ โดยมีผู้พยายามชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบของกระบวนการจัดการที่เหมาะสมว่าควรจะต้องประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

กุลลิก และ เออร์วิก (Luther Gulik & Lyndall Urwick อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ ฤทธิ์สรไกร, 2538) ได้มององค์ประกอบของการจัดการที่มีประสิทธิภาพภายใต้กระบวนการบริหารว่ามีกิจกรรมที่สำคัญ 7 ประการ หรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า POSDCORB Model 1 ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสาน การรายงานผล การปฏิบัติงาน และการงบประมาณ

ฮอดเก็ตต์ (Hodgetts, อ้างถึงใน วิชัย รูปชาติ, 2542) มองกระบวนการจัดการภายใต้แนวคิดเชิงระบบว่า กระบวนการจัดการที่แท้จริง ก็คือการทำหน้าที่ของการจัดการ (Management Function) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ของการจัดการภายใต้เรื่องที่สำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) การวางแผนกำหนดทิศทางของหน่วยงาน (Planning the Enterprises Direction) 2) การจัดโครงสร้างองค์กรและบุคคล (Organizing and Staffing the Structure) 3) การอำนวยความสะดวกเชิงการนำ และการผลักดันบุคลากร (Leading and Influencing the Personnel) 4) การควบคุมในเชิงการปฏิบัติการ และในด้านทรัพยากร (Controlling Organizational Operations and Resources)

ธงชัย สันติวงษ์ (2535) ได้ระบุถึงหน้าที่ในการบริหาร (Management unctions) ที่สำคัญมีด้วยกัน 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิถีทางที่จะปฏิบัติไว้เป็นการล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ การวางแผนจะต้องมีกระบวนการนึกคิด (Conceptual Thinking) ที่ สมบูรณ์ และเป็นสาระถูกต้อง เพื่อให้สามารถช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) พัฒนากลยุทธ์ (Strategies) จัดทำแผนงาน (Programs) จัดสรรงบประมาณ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ (Budget) กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ (Procedures) และแนวนโยบาย (Policies) ที่ดีที่สุดสำหรับองค์การของตน ภายหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์และคาดการณ์ (Forecast) สภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างระมัดระวังและรอบคอบที่สุดแล้ว เป้าหมายสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่วางแผน คือ จะต้องตัดสินใจเลือกและรู้จักทำแผนต่าง ๆ ให้ได้แผนงานที่ดีที่สุดและเหมาะสมกับกำลังความสามารถของ

องค์การที่จะเป็นหนทางให้องค์การสามารถหาประโยชน์จากการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ไว้แล้ว

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการบริหารสิ่งของ และทรัพยากรต่าง ๆ (Things) ภายหลังจากที่ได้ใช้ดุลพินิจ และมีข้อตัดสินใจที่ยุติแล้วว่าจะทำอะไรบ้าง การดำเนินการเพื่อจัดองค์การตามกระบวนการนี้จะประกอบด้วยงานที่ต้องทำดังนี้ คือ จัดทำโครงสร้างองค์การ (Organization Structure) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดจะแบ่งสรรกันไปทำ ระบุขอบเขตของตำแหน่งงานต่าง ๆ พิจารณาให้ทราบถึงรายละเอียดความยากง่ายของงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้สามารถทราบถึงคุณสมบัติของคนที่ต้องการได้

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) คือ ภาระหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการบริหารตัวคน ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเสาะหา และคัดเลือกให้ได้มาซึ่งคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานต่าง ๆ ที่ได้พิจารณาแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้ประกันได้ว่างานต่าง ๆ จะได้รับการปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างได้ผลที่สุด ภาระหน้าที่นี้สำคัญที่สุดที่จะต้องสามารถเข้าใจ และทำการฝึกอบรมและพัฒนาคนงาน ให้มีความสามารถ มีความพร้อม โดยเฉพาะการจัดหาคนในระดับผู้บริหารรองลงมา

4. การจัดการ (Directing) หมายถึง ความพยายามที่จะให้การกระทำต่าง ๆ ของทุกฝ่ายในองค์การเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้วยการพยายามเอาชนะใจผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่ายให้ร่วมมือกันทำงาน และเสริมต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ การรู้จักมอบหมายงาน ชักจูงใจ และกระตุ้นให้ทุกคนทำงานดี การรู้จักประสานงานของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นภาระที่จะต้องปฏิบัติเพื่อการสั่งการสมบูรณ์ และสำเร็จผลได้ในที่สุด ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนและกลุ่มคนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้สามารถบังคับบัญชาให้การทำงานของคนงานแต่ละคนได้ผลสูงสุด และช่วยให้งานของทุกฝ่ายสอดคล้องและเสริมกันในอนาคตที่จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์เดียวกันได้

5. การควบคุม (Controlling) คือ การบังคับหรือกำกับให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามแผน เพื่อที่จะป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในประการทั้งปวง ผู้บริหารทุกคนย่อมต้องคอยควบคุมงานต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ กระบวนการวิธีการควบคุมภายใต้ระบบการควบคุมที่จัดขึ้น คือ การวัดผลงานที่ทำไป ด้วยการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด เพื่อช่วยให้ทราบถึงข้อแตกต่างที่ผิดไปจากแผนและสามารถดำเนินการแก้ไขเข้าสู่ทิศทางที่ถูกต้องได้ เนื่องจากงานที่ทำทุกอย่างจำเป็นต้องอาศัยคนเป็นผู้ทำการควบคุม จึงควรมีจุดสนใจที่การควบคุมให้ปฏิบัติงานเป็นผลดีเสมอ การรู้จักใช้ระบบการตอบแทนและลงโทษจึงเป็นศิลปะสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนจำต้องเข้าใจด้วยเสมอ

3. ทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีการบริหารจัดการที่ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาเนื่องจากเป็นทฤษฎีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน สามารถสรุปได้ ดังนี้

ดำรง วัฒนา (2546) ได้สรุปทฤษฎีทางการบริหารองค์การออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคคลาสสิก ยุคพฤติกรรม และยุคปัจจุบัน และในแต่ละยุคจะมีทฤษฎีต่าง ๆ มากมาย ตามสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ในยุคปัจจุบันทฤษฎีที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการมากที่สุด คือ ทฤษฎีระบบ (Management Science หรือ System Theory)

ทฤษฎีระบบ (System Theory) เกิดขึ้นช่วงราวปี ค.ศ. 1965 ได้เกิดการมององค์การในเชิงของความเป็นระบบมากขึ้นแนวความคิดเชิงระบบ (System Approach) ให้ความหมาย คำว่า “ระบบ” ว่าเป็นภาพรวมของส่วนต่าง ๆ ทั้งที่จัดเตรียมขึ้น ให้มีความเกี่ยวข้อง และพึ่งพากัน ในอันที่จะสร้างผลงานอย่างใดอย่างหนึ่ง สังคมก็ถือเป็นระบบ กล่าวคือ มนุษย์ สังคม สิ่งก่อสร้าง รถยนต์ และอีกหลายสิ่งที่อยู่ในนั้น นักวิเคราะห์กายภาพ (Physiologist) ก็อธิบายการคงสถานะสมดุลของสัตว์หรือคนว่าเป็นไปโดยการนำปัจจัยนำเข้า (Input) และสร้างให้เกิดเป็นผลลัพธ์ต่าง ๆ (Output)

มีระบบอยู่ 2 แบบหลัก ๆ คือระบบปิด (Closed Systems) และระบบเปิด (Open Systems) ระบบปิด (Closed Systems) ไม่ถูกอิทธิพล และไม่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของตัวระบบเอง อย่างแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของ Taylor ก็มองคนและองค์การว่าอยู่ในระบบปิด ในทางตรงข้ามระบบเปิด (Open Systems) นั้นเป็นแนวคิดที่ยอมรับปฏิสัมพันธ์ในเชิงพลวัตของระบบกับสภาพแวดล้อมอย่าง เช่น ที่ Barnard เสนอแนวคิดที่ว่าองค์การทุกองค์การเป็นระบบเปิดมาตั้งแต่ช่วงทศวรรษของปี ค.ศ. 1930 ซึ่งกว่าจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางก็กินเวลามากกว่า 30 ปี ในปัจจุบัน เมื่อกล่าวถึงระบบ จะหมายถึง ระบบเปิด นั่นคือเรายอมรับในความรู้ที่ว่าองค์การทุกองค์การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม

แสดงให้เห็นว่าองค์การเป็นระบบเปิดโดยมีการใช้ปัจจัยนำเข้า (Inputs) เช่น วัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน แล้วนำมาแปรสภาพเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าเหล่านี้ให้สำเร็จเสร็จสิ้นออกมาเป็นสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ความสำเร็จของระบบ (ซึ่งก็คือองค์การ) ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับสภาพสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ กลุ่มหรือสถาบันต่าง ๆ ที่ระบบเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย อันว่ากลุ่ม หรือสถาบันที่กล่าวมานั้น ประกอบไปด้วย ผู้ป้อนปัจจัยการผลิต (Suppliers) สถาบันการเงิน หน่วยราชการ ตลอดจนลูกค้าผู้รับบริการ ในกรณีนี้ระบบที่ว่านี้เป็นธุรกิจเอกชน แต่ถ้าระบบนี้เป็นหน่วยราชการ สภาพแวดล้อมก็จะหมายถึง ระบบการเมือง สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม และประชากร ตลอดจนสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ธุรกิจที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อระบบที่เปิดออกสู่สภาพแวดล้อม โดยอาจจะไม่มีสินค้า หรือบริการที่ลูกค้าไม่ต้องการอาจจะไม่ได้วัตถุดิบคุณภาพดีในราคายุติธรรม หรืออาจจะละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบของราชการ เช่น ปลดอรรถภาวะจากระบบผลิตหรือไม่ จ่ายภาษีตามกำหนด เช่นนี้แล้ว ธุรกิจก็จะอยู่ไม่ได้ แต่ในกรณีของราชการซึ่งเป็นระบบเปิดเหมือนกัน แม้หน่วยงานจะมีปฏิสัมพันธ์ไม่ดีต่อสภาพแวดล้อมก็อาจจะยังอยู่รอด หรือลอยตัวอยู่ได้สักระยะหนึ่ง ช้า – เร็ว คงขึ้นอยู่กับระบบการตรวจสอบ หรือกลไกการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเองที่จะเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น หรือต้องถึงขั้นที่ต้องยุบเลิกหน่วยงานไป แนวความคิดที่ว่าองค์การเป็นระบบเปิดนี้ นำไปสู่การบริหารที่คำนึงถึงปัจจัย

ภายนอกองค์การ ซึ่งในปัจจุบันพัฒนามาเป็นเทคนิคทางการบริหารที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับ คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)

4. ทรัพยากรในการบริหารจัดการ

ถนัด เดชทรัพย์ (2550 : 21) กล่าวว่า ทรัพยากรหรือปัจจัยที่นักบริหารต้องให้ความสนใจ เพื่อให้การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์การประสบความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

คน (Man) คือ ทรัพยากรบุคคลที่เป็นหัวใจขององค์การ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการจัดการ

เงิน (Money) คือ ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การดำเนินการต่อไปได้

วัสดุ (Materials) คือ วัตถุดิบซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้ปัจจัยอื่น จำเป็นต้องมีคุณภาพและมีต้นทุนที่ต่ำ เพราะมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต

เครื่องจักร (Machine) คือ เครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีศักยภาพที่ีจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการผลิตเช่นกัน

วิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management Method) การจัดการ หรือการบริหารในองค์กรธุรกิจประกอบด้วยระบบการผลิต หรือระบบการให้บริการต่าง ๆ หากมีระบบที่ชัดเจนตลอดจนมีระเบียบขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ ในการทำงานย่อมส่งผลให้องค์การประสบความสำเร็จได้ดี

5. แนวคิดทางการบริหารจัดการ

ถนัด เดชทรัพย์ (2550 : 21 – 25) กล่าวว่า ในอดีตที่ผ่านมาระบบการจัดการของการผลิตและกิจกรรมต่าง ๆ ก็ดี ทางเศรษฐกิจ ทางการตลาด มิได้มีความสลับซับซ้อนมากนัก และไม่ต้องอาศัยระบบของการจัดการเช่นในปัจจุบันนี้ กระทั่งเมื่อมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในโลก (ประมาณ ปี ค.ศ. 1880 เป็นต้นมา) ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก อันมีผลทำให้เศรษฐกิจ สังคม การเมือง มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ตลอดจนมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเริ่มเป็นที่ยอมรับและขยายตัวมากขึ้น มีการพัฒนามากขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับแนวคิดทางการบริหารจัดการได้วิวัฒนาการเรื่อยมาเป็นลำดับ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 แนวคิด คือ

1. แนวคิดก่อนยุคการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Pre - Scientific Management) ในยุคนี้เป็นยุคก่อนปี ค.ศ. 1880 ซึ่งการบริหารในยุคนี้อาศัยอำนาจหรือการบังคับให้คนงานทำงานซึ่งวิธีการบังคับอาจใช้การลงโทษ การใช้แส้ การทำงานในยุคนี้เปรียบเสมือนทาส คนในยุคนี้จึงต้องทำงานเพราะกลัวการลงโทษ

2. แนวคิดการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) แนวคิดนี้เริ่มในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม คือ ประมาณปี ค.ศ. 1888 เป็นต้นมาจนถึงปี 1930 ในยุคนี้ได้ใช้หลักวิธีการจัดการแบบวิทยาศาสตร์มาช่วยในการบริหารจัดการ ทำให้ระบบบริหารจัดการแบบโบราณได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งบุคคลที่มีชื่อเสียงในการบริหารในยุคนี้ 2 ท่าน คือ Frederick W. Taylor และ Henri J. Fayol (1976)

Frederich W. Taylor ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ หรือบิดาของวิธีการจัดการที่มีหลักเกณฑ์ โดยได้ศึกษาหาวิธีเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดย Taylor ได้เข้าทำงานครั้งแรกในโรงงานที่เพนซิลวาเนียเมื่อปี ค.ศ. 1878 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำมาก การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ ไม่มีมาตรฐานในการประเมินผลงานของคนงาน การแบ่งงานไม่เหมาะสม การตัดสินใจขาดหลักการ และเหตุผล

Taylor ได้คัดค้านการบริหารงานแบบเก่าที่ใช้อำนาจ (Power) ว่าเป็นการบริหารที่ใช้ไม่ได้ และมีความเชื่อว่า การบริหารที่ดีต้องมีหลักเกณฑ์ การทำงานไม่ได้เป็นไปตามยถากรรม Taylor จึงได้ศึกษาและวิเคราะห์เวลาการเคลื่อนไหวในขณะทำงาน (Time and Motion) เพื่อดูการทำงานและการเคลื่อนไหวของคนงานในขณะทำงาน โดยได้คิดค้นและกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานแต่ละอย่างที่ได้มอบหมายให้คนงานทำ ดังนั้นผู้บริหารการจัดการจึงต้องเน้นและปฏิบัติ ดังนี้

1. กำหนดวิธีการทำงานด้วยหลักเกณฑ์ที่ได้มีการทดลองแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด
2. การคัดเลือกบุคลากรและการบริหารบุคลากร ต้องทำอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสม
3. ต้องมีการประสานร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับคนงาน
4. ผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ในด้านการวางแผน และมีการมอบหมายงานตามความถนัดด้วย

สำหรับการศึกษาที่ใช้หลักวิทยาศาสตร์ (The Scientific Approach) มีส่วนประกอบสำคัญ 3 ลักษณะ คือ

1. มีแนวคิดที่ชัดเจน (Clear Concept) แนวความคิดต้องชัดเจนแน่นอนในสิ่งที่จะวิเคราะห์
2. วิธีทางวิทยาศาสตร์ (Scientific) สาขาพิจารณาข้อเท็จจริงได้ทางวิทยาศาสตร์ หรือสังเกตได้ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการทดสอบความถูกต้อง ถ้าเป็นจริงก็คือ หลักเกณฑ์ (Principles)
3. ทฤษฎี (Theory) หมายถึง การจัดระบบความคิดและหลักเกณฑ์มารวมกัน เพื่อได้ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Henri J. Fayol (2492) เป็นวิศวกรเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศส ได้สร้างผลงานทางแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมุ่งที่ผู้บริหารระดับสูง โดยศึกษากฎเกณฑ์ที่เป็นสากล และได้เขียนหนังสือ Industrial General Management เสนอแนวคิดและกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารของผู้บริหารดังนี้

1. หน้าที่ของนักบริหาร (Management Functions) มีดังนี้
 - 1.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมการวางแผนการทำงานขององค์กรไว้ล่วงหน้า
 - 1.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องเตรียมจัดโครงสร้างขององค์กรให้เหมาะสมกับทรัพยากรทางการบริหาร

1.3 การสั่งการ (Directing) หมายถึง การที่ผู้บริหารจะต้องมีการวินิจฉัยสั่งการที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การดำเนินการไปตามเป้าหมาย

1.4 การประสานงาน (Co - Ordinating) หมายถึง การที่มีผู้บริหารมีหน้าที่เชื่อมโยงต่าง ๆ ขององค์การให้ดำเนินไปอย่างสอดคล้องต้องกัน

1.5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การที่ผู้บริหารคอยควบคุมและกำกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การให้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้

2. หลักการบริหาร (Management Principle) Fayol ได้วางหลักพื้นฐานทางการบริหารไว้ 14 ประการ ดังนี้

2.1 การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) การแบ่งงานกันทำจะทำให้คนเกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Specialization) อันเป็นหลักการใช้ประโยชน์ของคนและกลุ่มคนให้ทำงานเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 อำนาจหน้าที่ (Authority) เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ผู้บริหารมีสิทธิที่จะสั่งให้ผู้อื่นปฏิบัติงานที่ต้องการได้โดยจะมีความรับผิดชอบ (Responsibility) เกิดขึ้นตามมาด้วย ซึ่งจะมีความสมดุลซึ่งกันและกัน

2.3 ความมีระเบียบวินัย (Discipline) บุคคลในองค์การจะต้องเคารพ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กติกา และข้อบังคับต่าง ๆ ที่องค์การกำหนดไว้ ความมีระเบียบวินัยจะมาจากความเป็นผู้นำที่ดี

2.4 เอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of Command) ในการทำงานผู้ใต้บังคับบัญชาควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้น ไม่เช่นนั้นจะเกิดการโต้แย้ง สับสน

2.5 เอกภาพในการสั่งการ (Unity of Direction) ควรอยู่ภายใต้การจัดการหรือการสั่งการโดยผู้บังคับบัญชาคนหนึ่งคนใด

2.6 ผลประโยชน์ขององค์การมาก่อนผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Subordination of Individual Interest to the General Interest) คำนี้ถึงผลประโยชน์ขององค์การเป็นอันดับแรก

2.7 ผลตอบแทนที่ได้รับ (Remuneration of Personnel) ต้องยุติธรรม และเกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย

2.8 การรวมอำนาจ (Centralization) ควรรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางเพื่อให้สามารถควบคุมได้

2.9 สายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) การติดต่อสื่อสารควรเป็นไปตามสายงาน

2.10 ความมีระเบียบเรียบร้อย (Order) ผู้บริหารต้องกำหนดลักษณะและขอบเขตของงานเพื่อประสิทธิภาพในการจัดระเบียบการทำงาน

2.11 ความเสมอภาค (Equity) ยุติธรรมและความเป็นกันเอง เพื่อให้เกิดความจงรักภักดี

- 2.12 ความมั่นคงในการทำงาน (Stability of Tenure of Personnel)
 การหมุนเวียนคนงาน ตลอดจนการเรียนรู้ และความมั่นคงในการจ้างงาน
- 2.13 ความคิดริเริ่ม (Initiative) เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น
- 2.14 ความสามัคคี (Initiative) หลีกเลี่ยงการแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กร

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประสานงาน

การทำงานร่วมกันในองค์กร ไม่ว่าจะ เป็นองค์กรในหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กรนั้นบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งมีทรัพยากรในการบริหารจัดการองค์กร อันประกอบด้วยคน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) หลักการบริหาร (Management) เครื่องจักรอุปกรณ์ (Machine) วิธีปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ (Method) โดยคนในองค์กรถือได้ว่าเป็นหัวใจขององค์กร และเป็นทรัพยากรในการบริหารจัดการที่สำคัญในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม คนในองค์กรนั้นมีความแตกต่างกัน ทั้งทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก จิตใจ พฤติกรรม ทักษะ ความคิดริเริ่ม ความมีใจรักในการทำงาน ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจให้กับงาน ความชำนาญที่จะปฏิบัติงานซึ่งเป็นเหตุทำให้การทำงานร่วมกันของคนในองค์กรเกิดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด ความขัดแย้งในการปฏิบัติงานร่วมกัน การประสานงานในการทำงานร่วมกันจึงกลายเป็นการประสานงาน (Crashing) ระหว่างกันทันที

การประสานงาน (Co-ordination) เป็นองค์ประกอบหนึ่งทางการบริหารซึ่งมีอยู่ 5 ประการตามแนวคิดของ Henri Fayol (อ้างถึงใน ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์, 2543 : 29-30) อันได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบังคับบัญชา (Commanding) การประสานงาน (Co-ordination) การควบคุม (Controlling) ซึ่งถือว่าเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการ โดยการประสานงานทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงให้การบริหารจัดการทั้งหลายมีความเหมาะสมกลมกลืน ไม่ซ้ำซ้อน ไม่ขัดแย้ง มีการดำเนินงานอย่างราบรื่น เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องจากความร่วมมือร่วมใจของทุก ๆ คนในองค์กร จะทำให้คนในองค์กรรู้บทบาทหน้าที่ของตน มีความละเอียดรอบคอบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

1. ความหมายของการประสานงาน

การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกัน ในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการทำงานซ้ำซ้อน หรือขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน การประสานงานจึงเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหาร และการปฏิบัติงานในหน่วยงาน หรือองค์กร ความสำเร็จของการประสานงานขึ้นอยู่กับบทบาท และความสามารถของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ การประสานงานเกิดจากความต้องการให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ โดยผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะทำงานเหล่านั้นเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และจะต้องมีความสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม มีการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็ว และราบรื่น จะต้องสามารถทำให้ทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงานอย่างมีจุดหมายเดียวกันตามวัตถุประสงค์ของ

งานที่กำหนดไว้ และต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานที่เป็นไปตามข้อกำหนด ประหยัดเวลา และทรัพยากรการประสานงาน หมายถึง การจัดให้คนในองค์กรทำงานสัมพันธ์ สอดคล้องกัน โดยจะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก ต้องมีการจัดระเบียบวิธีการทำงาน อีกทั้งความร่วมมือในการปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่ต้องกระทำ ให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยไม่ทำให้เกิดความสับสนขัดแย้ง หรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นทำให้ได้มาซึ่งการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2553)

ในทางราชการได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ว่า การประสานงาน หมายถึง การจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่ทำให้งานซ้อนกัน ขัดแย้งกัน หรือเหลื่อมล้ำกัน ทั้งนี้ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายขององค์กรนั้นอย่างสมานฉันท์ และมีประสิทธิภาพ (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2553)

ส่วนทางธุรกิจนิยมให้ใช้ความหมายว่า การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารให้เกิดความคิด ความเข้าใจตรงกันในการร่วมมือ ปฏิบัติงานให้สอดคล้องทั้งเวลาและกิจกรรมที่จะต้องกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมานฉันท์ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดการงานซ้ำซ้อนขัดแย้งหรือเหลื่อมล้ำกัน

การประสานงาน คือ การจัดระเบียบการทำงานให้งาน และคนทำงานสอดคล้องกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน แต่การทำงานไม่ซ้ำซ้อนกัน และเป็นการประสานหลายเรื่องไปพร้อม ๆ กัน เช่น เป้าหมาย แรงงาน ข้อมูลความคิดเห็น จิตใจ ทรัพย์สิน วิธีการที่จะเข้าสู่เป้าหมายของโครงการ (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2553)

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายและคำนิยามไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556 : 713) ได้ให้ความหมายของการประสานงาน หมายถึง ทำให้เข้ากันสนิท เชื่อม

สมยศ นาวิการ (2544 : 202) กล่าวว่า การประสานงาน หมายถึง กระบวนการของการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในกิจกรรมและเป้าหมายของแผนงานต่าง ๆ ขององค์กรที่แยกจากกันเพื่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปราณี พรณวิเชียร (2530 : 123 - 131) การประสานงาน เป็นการจัดระเบียบวิธีการทำงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ลดข้อขัดแย้งในการทำงานลง ลดความซับซ้อนของการทำงาน ทำให้การปฏิบัติงานขององค์กรมีความราบรื่นบรรลุเป้าหมาย

ศิริธร ชันธหัตถ์ (2531 : 134) การประสานงาน เป็นการจัดให้คนในองค์กรทำงานให้สัมพันธ์และสอดคล้องกัน โดยจะต้องตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติขององค์กรเป็นหลัก

สมพงษ์ เกษมสิน (2526) กล่าวว่า การประสานงาน เป็นความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติ จัดระเบียบงานให้เรียบร้อย และสอดคล้อง และกลมกลืนกัน เพื่อให้งานสมดุ และสำเร็จตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนด

จุมพล หนิมพานิช (2531) ได้ให้ความหมายของการประสานงานไว้ว่า เป็นการที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานทำงานร่วมกัน โดยมีความสามัคคี เพื่อให้งานสำเร็จได้ตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ และตามเวลาที่กำหนดไว้ โดยการประสานงานเป็นเรื่องที่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการบริหารองค์การ โดยใช้ความสามารถ และความพยายามร่วมกัน เพื่อให้เกิดพลังขององค์การและอาศัยหลักการทำงานร่วมกันเป็นทีม

กล่าวโดยสรุปแล้ว การประสานงาน หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการที่องค์กรหรือหน่วยงาน บริษัท มีการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมขององค์กรอย่างกลมเกลียวตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการประสานงาน

การประสานงานมีคุณค่าเป็นพิเศษ ทำให้เกิดการประสานกำลังความสามารถของบุคคลหลายคนเข้าด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้คนต่าง ๆ ทำงานร่วมกันอย่างกลมเกลียวในจังหวะและเวลาเดียวกัน หรือพร้อมกัน และเป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์อย่างเดียวกัน โดยเมื่อพิจารณาถึงการทำงานเสร็จสิ้นในตัวคนเดียว ซึ่งในการปฏิบัติงานเราต่างก็ตระหนักได้ว่าไม่ยุ่งยากในการประสานงานกับผู้อื่นมากเท่าใด แต่เมื่อเป็นงานที่ต้องทำร่วมกันอย่างเป็นกลม และที่สำคัญผู้ที่อยู่ในฐานะหัวหน้ากลุ่มก็ต้องสามารถทำให้คนในกลุ่มประสานงานให้ได้ไม่ว่าจะเป็นการประสานงานในหน่วยงานเล็ก ๆ เพียง 2-3 คน หรือหน่วยงานระดับองค์การที่มีคนนับเป็นเรือนร้อย เรือนพัน หน่วยงานที่มีขนาดใหญ่ก็ย่อมมีภารกิจกว้างขวาง ย่อมมีความยุ่งยากซับซ้อนในการทำงานเพราะมีคนจำนวนมากที่จะต้องปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายอย่างเดียวกัน ยิ่งกว่านั้น ยังมีหน่วยงานมากขึ้น หรือหน่วยงานใหญ่ขึ้นเท่าใดการประสานงานก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญมากขึ้นเป็นเงาตามตัว เพื่อสร้างสัมพันธภาพภายในของส่วนต่าง ๆ ฉะนั้น การประสานงานจะทำให้งานเกิดผลสำเร็จ โดยปฏิบัติอย่างสอดคล้อง ได้ผลงานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เป็นไปวัตถุประสงค์ในการประสานงานนั้น ๆ ซึ่งวัตถุประสงค์การประสานงานมีโดยเฉพาะ ดังนี้ (1) เพื่อแจ้งให้ผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องทราบ (2) เพื่อขอความช่วยเหลือและเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดี (3) เพื่อขอความยินยอมหรือความเห็นชอบ (4) เพื่อขจัดข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน (5) เพื่อใช้เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร (6) เพื่อช่วยให้การดำเนินการเป็นไปตามแผน และทำให้มี การวางแผนอย่างละเอียดรอบคอบ และ (7) เพื่อตรวจสอบอุปสรรคและสภาพปัญหา

3. องค์ประกอบของการประสานงาน

สมทรง อินสว่าง (2538) กล่าวว่า หน่วยงานจะประสบความสำเร็จได้จะต้องใช้เทคนิควิธีการบริหารเพื่อให้เกิดการประสานงานขึ้น ผู้ที่จะสามารถทำให้เกิดการประสานงานได้ดีควรทราบถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการประสานงานเสียก่อนว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการประสานงานประกอบด้วย

1. ตัวบุคคล ตัวบุคคลนับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการประสานงาน การประสานงานจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคล บุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญของการบริหารงานของหน่วยงาน หรือองค์กรใดมีคนดี ประกอบด้วยความรู้ ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน การบริหารงานในหน่วยงานนั้นจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้า และบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดการ ปัจจัยสำคัญในการบริหารงานที่จะก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี นั้น การจัดการนับว่ามีสำคัญอย่างมาก การจัดการเป็นการแบ่งอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานทั้งหมดออกเป็นส่วนต่าง ๆ โดยแต่ละส่วนกำหนดหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน และกำหนดความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ระหว่างหน้าที่การงานที่แบ่งออกไปกำหนดสายการบังคับบัญชาตั้งแต่หน่วยงานที่เล็กที่สุดตามตำแหน่งต่าง ๆ จนถึงหน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีอำนาจควบคุมหน่วยงานนั้นทั้งหมด

โดยสรุปแล้วองค์ประกอบของการประสานงานที่จะก่อให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น ในหน่วยงานนั้น ประกอบด้วย ตัวบุคคล อันหมายถึงผู้บริหาร ซึ่งดำเนินการในเรื่องกำหนดนโยบายของบริษัท หรือองค์กร และมีการแบ่งงานออกตามหน้าที่ให้กับพนักงานปฏิบัติตาม ซึ่งจัดระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับองค์การซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยในการบริหารงาน

จักรวาล สุขไมตรี (2561) การประสานงานอาจพิจารณาองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความร่วมมือจะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยอาศัยความเข้าใจ หรือการตกลงร่วมกัน มีการรวบรวมกำลังความคิด วิธีการ เทคนิค การระดมทรัพยากรมาสนับสนุนงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เต็มใจที่จะทำงานร่วมกัน

2. จังหวะเวลาจะต้องปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันให้ตรงเวลา

3. ความสอดคล้องจะต้องพิจารณาความเหมาะสมพอดี ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน

4. ระบบการสื่อสารจะต้องมีการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน รวดเร็วและราบรื่น

5. ผู้ประสานงานจะต้องสามารถดึงทุกฝ่ายเข้าร่วมทำงาน เพื่อตรงไปสู่จุดหมายเดียวกันตามที่กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของงาน

4. รูปแบบของการประสานงาน

การประสานงานกระทำได้ 2 รูปแบบ คือ การประสานงานจากระดับบนลงล่าง (Vertical Coordination) และการประสานงานในระดับเดียวกัน (Horizontal Coordination) (ปรีชา หงส์ไกรเลิศ, 2526)

สมพงษ์ เกษมสิน (2521) ได้แบ่งการประสานงาน ดังนี้

การประสานงานโดยความสมัครใจ (Voluntary Coordination) การยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร (Individual Identification with the Organization) คือ การที่พนักงานเอาตัวเองเข้าไปผูกพันกับองค์การ และยอมเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์

การประสานงานโดยกลุ่ม (Group Coordination) กลุ่มมีอิทธิพลมากในการประสานงานโดยความสมัครใจ

การประสานงานตามสายบังคับบัญชา (Directive Coordination) คือ บุคคลที่ปฏิบัติงานจะต้องได้รับคำสั่ง หรือคำสั่งให้ทราบว่าจะต้องทำอะไร และทำเมื่อใด ซึ่งแยกพิจารณาเป็น 2 ประเภท คือ (1) การประสานงานตามลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา (Hierarchy Coordination) (2) การประสานงานตามระบบบริหาร (Administration System) ระบบการบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญ และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประสานงานขององค์กร มีรูปแบบของแนวการปฏิบัติงานขององค์กรที่ถูกกำหนดไว้เพื่อให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ มีการประสานงานอยู่ในตัว

โดยสรุปรูปแบบการประสานงานที่องค์กรส่วนใหญ่ใช้ คือ วิธีการประสานงานตามสายงานสายการบังคับบัญชา เนื่องจากองค์กรที่ทำงานเป็นทีม และมีโครงสร้างองค์กรที่มีหลายสายบังคับบัญชานั้นทำให้งานนั้น ๆ เกิดความล่าช้าในการตัดสินใจ และนำมาปฏิบัติแต่อย่างไรก็ตาม หากเป็นการประสานงานที่มีความซับซ้อนมากก็ยังมีความจำเป็นที่จะใช้การประสานงานโดยความสมัครใจอยู่เพื่อให้การบรรลุถึงเป้าหมายขององค์กรดำเนินการได้ดี

5. หลักการของการประสานงาน

สุธี สุทธิสมบุรณ์ และสมาน รั้งสิโยฤกษ์ (2542) ได้กล่าวถึงการประสานงานไว้ ดังนี้

1. การประสานงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดให้งานสอดคล้องกัน ปราศจากการขัดแย้ง เหลื่อมล้ำ หรือซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือการจัดให้งานส่วนต่าง ๆ ผสมกลมกลืน เข้ากันได้อย่างมีความสมดุลกัน สามารถรับกันได้ในจังหวะ หรือเวลาอันเหมาะสม

2. การประสานงาน เป็นเรื่องเกี่ยวกับความร่วมมือ การประสานงานมิใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดให้งานประสานกันเท่านั้น หากแต่เป็นเรื่องของความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จในรูปการทำงานเป็นทีมอีกด้วย

การประสานงานเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการบริหาร โดยมีลักษณะเป็นส่วนที่ใส่เข้าไป (Input) กลับส่วนที่เป็นผลออกมา (Output) สำหรับส่วนที่ใส่เข้าไปได้แก่ปัจจัยต่าง ๆ ในการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ เวลา ความตั้งใจในการทำงานและความสะดวกต่าง ๆ ทั้งนี้ ก็เพื่อจะให้ผลงานออกอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การประสานงานที่ดีจะต้องอาศัยการใช้เทคนิคการบริหารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การวางแผนที่ดี การจัดให้มีแผนผังขององค์การ แผนผังเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบ แผนผังเกี่ยวกับการกระจายงาน แผนผังเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของงาน และแผนผังแสดงสถานที่ทำงาน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบแบบแผนการขัดแย้งก็จะลดน้อยลง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการของการประสานงานมีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องของการประสานงาน การปฏิบัติงานกับนโยบาย หรือวัตถุประสงค์ ความคิดเห็นความร่วมมือ ภาวะแวดล้อม การติดต่อสื่อสาร เทคนิคการบริหาร โดยเฉพาะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับคนเวลาและที่สำคัญจะต้องเป็นการประสานงานที่มีอยู่ในทุกระดับชั้น

เมื่อกล่าวโดยสรุป การประสานงานเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งต้องอาศัยความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน ความจริงใจ ความอดทน อดกลั้น ความยิ้มแย้มแจ่มใสในการติดต่อกับบุคคลอื่น เพื่อขอรับการสนับสนุน ขอความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การประสานงานที่ดีช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่น และรวดเร็ว ทุกคน ทุกฝ่ายมีความเข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานได้ดียิ่งขึ้น ช่วยประหยัดเวลา เงิน วัสดุ และสิ่งของต่าง ๆ ในการทำงาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของงานมากขึ้น และยังสร้างความกลมเกลียว ความเข้าใจอันดี และความสามัคคี อีกทั้งช่วยขจัดข้อขัดแย้งในการทำงาน ป้องกันการก้าวก่ายหน้าที่ ขจัดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อน หรือเหลื่อมล้ำกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม สร้างความสำนึกในการรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงเข้าใจข้อเท็จจริง และปัญหาของหน่วยงานอื่น นำไปสู่การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และรู้ทางการปรับปรุงงานต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พินลิก สุวรรณทัต (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) กรณีศึกษาสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า สถานการณ์ทุจริตคอร์รัปชันของไทยในปัจจุบันมีแนวโน้ม ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยการทุจริตคอร์รัปชันนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ การส่งส่วย การกินตามน้ำ การจ่ายเงินสินบน และการทุจริตคอร์รัปชันการประมูลโครงการ พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม นั้น มาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ไม่มีส่วนราชการใดรับเป็นเจ้าของภาพหลัก ขาดการถ่ายทอด การทำงาน โดยหลักการบูรณาการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือมีลักษณะเป็นเพียงพันธสัญญา ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน มีการทับซ้อนกันในเรื่องอำนาจหน้าที่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติไม่ให้ความร่วมมือ โดยมีแนวทางการป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมใน 3 แนวทาง ดังนี้ (1) ระดับเชิงนโยบาย จัดตั้งองค์กร ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล และตรวจสอบการทำงานของข้าราชการทหารในสังกัดอย่างจริงจัง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ (2) ระดับองค์กร มีการสร้างระบบการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และ (3) ระดับปฏิบัติ ควรมีการกำกับดูแลให้ข้าราชการทหารปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด การสร้างทัศนคติและค่านิยมในการทำงานที่โปร่งใส การนำหลักเกณฑ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมมา ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ การปลูกฝังและยกย่องผู้ที่มีความประพฤติดี ซื่อสัตย์ สุจริต และควรมีการตรวจสอบทรัพย์สินของกำลังพลทุกระดับชั้นในสังกัด

สมควร สาคร (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของกองทัพในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ 20 ปี บทบาทของกองทัพในอดีตเป็นบทบาททางการเมืองของกองทัพด้วยการรัฐประหาร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ซึ่งในปัจจุบันมีความแตกต่างจากในอดีตนั่นคือ กองทัพมี บทบาทสำคัญในการผลักดันให้มีการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นั่นคือ จุดเปลี่ยนประเทศไทยที่จะได้มีการปฏิรูปประเทศไทยโดยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 20 ปีไปสู่การ ปฏิบัติ โดยจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีของกองทัพรองรับแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติอย่างเป็น ระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นไปได้ในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้กองทัพก็ยังจัดทำแผนแม่บท การพัฒนากองทัพในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้กรอบทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี แผนปฏิบัติ ราชการประจำปี และการจัดงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทัพ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 20 ปีไปสู่การปฏิบัตินั้นได้แก่ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 20 ปีของ กองทัพรองรับที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ ยุทธศาสตร์ทุกระดับให้กำลังพล การแปลงยุทธศาสตร์เป็นแผนงานโครงการที่สามารถปฏิบัติงานให้ เกิดผลเป็นรูปธรรม และการวางระบบการติดตามตรวจสอบการประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ของกองทัพอย่างเป็นทางการ

วันนิศ จารุสมบัติ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการ ติดตามเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีไปสู่การปฏิบัติ การทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ของคณะรัฐมนตรีจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ รัดกุม และถูกต้องเหมาะสมทั้งในแง่กฎหมาย

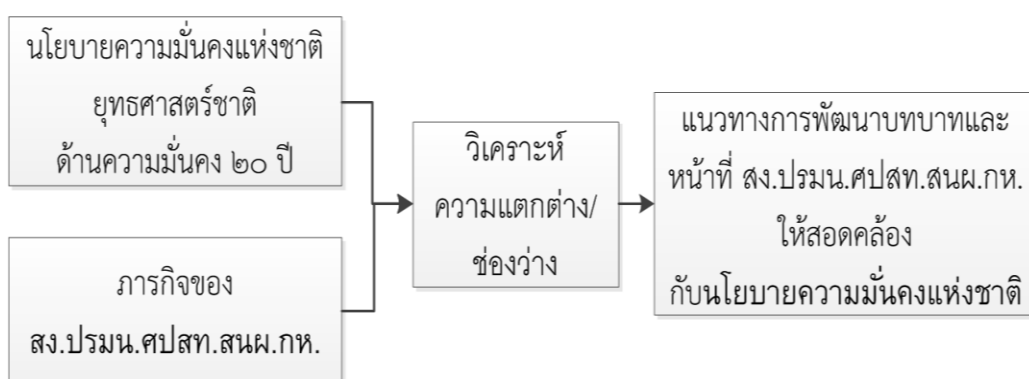
ความเป็นธรรม จังหวะ และเวลา นั้นหมายถึงการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ ในเวลาที่ผ่านมารอดติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรียังมีข้อจำกัด เช่น หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่ให้ความสำคัญในการรายงานผลการติดตามไม่มีความชัดเจนของข้อมูล หรือไม่ปฏิบัติตามกำหนดเวลา ส่งผลต่อการตัดสินใจในการบริหารงานการขับเคลื่อนของคณะรัฐมนตรี จากการศึกษา พบว่า การจัดโครงสร้างการแบ่งมอบงานยังไม่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้แก่บุคลากรด้านกลไกการรายงาน ได้แก่ระบบผู้ประสานงาน คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาที่ปฏิบัติหน้าที่ติดตามและรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีมีจำนวนไม่เพียงพอและระบบการรายงานผลนั้น เป็นการรายงานเป็นรายเรื่องมิได้รายงานผลการดำเนินการในเชิงบูรณาการ เพื่อจะนำไปสู่การขับเคลื่อนงานของคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายของแต่ละโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีได้รับประโยชน์จากการดำเนินนโยบายของฝ่ายบริหารเวลาที่เหมาะสมได้

ณัฐพล นาคพาณิชย์ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการความมั่นคงรูปแบบใหม่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561 – 2570) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงและแนวโน้มสถานการณ์ความมั่นคงในอนาคต และเพื่อศึกษาการบริหารจัดการความมั่นคงภายในราชอาณาจักรของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในห้วงที่ผ่านมาและเสนอแนวทางในการพัฒนาบริหารจัดการความมั่นคงของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในทศวรรษหน้า โดยมีผลการวิจัยดังนี้ แนวทางการบริหารจัดการความมั่นคงของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ทศวรรษหน้าควรใช้ยุทธศาสตร์เชิงแก้ไขเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาโดยใช้โอกาสที่มีอยู่ และการแก้ไขจุดอ่อน โดยมีพันธกิจ 2 ส่วน นั่นคือ (1) การเตรียมความพร้อมภายในของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร ด้านบริหารจัดการและด้านทักษะองค์ความรู้ (2) การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรภายใต้กระบวนการทัศน์ความมั่นคง ได้แก่ การพัฒนาสู่องค์กรที่เป็นมืออาชีพด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยการสร้างกลไกคิดไปข้างหน้าการวิจัยพัฒนา การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการบูรณาการ โดยการสร้างกลไกบูรณาการของบุคลากรทุกฝ่าย และการพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ โดยการประเมินยุทธศาสตร์ในทุกระดับ การประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและการสร้างระบบบริหารจัดการความมั่นคงในยุคประเทศไทย 4.0 เพื่อให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเป็นองค์กรแห่งการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ องค์กรแห่งการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ องค์กรมืออาชีพในการบริหารจัดการมั่นคงภายในราชอาณาจักร และองค์กรแห่งการบูรณาการที่มีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการความมั่นคงภายในราชอาณาจักรภายใต้กระบวนการทัศน์ความมั่นคงใหม่ในทศวรรษหน้า

โสภณ ศิริงาม (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ชาติในทศวรรษที่ 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์ตัวแบบการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปีของรัฐบาล เพื่อเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดทำยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์ชาติในทศวรรษที่ 21 การศึกษาวิจัยได้แนวทางตัวแบบยุทธศาสตร์ที่เป็นลักษณะของการตั้งคำถามเกี่ยวกับปัจจัยในความสำเร็จและความล้มเหลวที่ชี้บ่งว่า ยุทธศาสตร์ชาติจะประสบความสำเร็จหรือไม่ และผลการวิจัยได้เสนอตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์และตัวยุทธศาสตร์ชาติในทศวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ

กระบวนการ 17 ประการดังนี้ (1) ความมุ่งประสงค์แห่งชาติ (2) ผลประโยชน์แห่งชาติ (3) การตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (4) วิสัยทัศน์ทางยุทธศาสตร์ (5) มหายุทธศาสตร์ (6) นโยบายแห่งชาติ (7) ยุทธศาสตร์ชาติ (8) วัตถุประสงค์แห่งชาติ (9) แนวความคิดยุทธศาสตร์ (10) พลังอำนาจแห่งชาติ (11) มาตรการเฉพาะและแผนงาน/โครงการ (12) การทดสอบวิทยาศาสตร์ (13) การประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง (14) การมีส่วนร่วมของประชาชน (15) การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (16) การติดตามประเมินผล และ (17) การย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

สรุป

ปัจจุบันประเทศไทยในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด หรือโลกาภิวัตน์ (Globalization) โดยปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนาประเทศทุกมิติ ฉะนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์ ทุกด้านอย่างครอบคลุม เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ กล่าวคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นด้านความมั่นคงภายในประเทศ ฉะนั้น การรวบรวมข้อมูล การทบทวนวรรณกรรมจึงมุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงเป็นหลักและจากการศึกษาพบว่านโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มีความสอดคล้องกันในด้านความมั่นคง แต่ในการศึกษางานวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นความมั่นคงที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งเป็นระดับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ระดับแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และระดับยุทธศาสตร์ที่มีความสอดคล้องกัน ดังนี้

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ได้แก่ นโยบายที่ 3 การป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัย ปราศจากเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง และนโยบายที่ 4 การจัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้ามพรมแดน เพื่อพัฒนาศักยภาพของภาครัฐ และส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของทุกภาคส่วน ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่กระทบกับความมั่นคง

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ได้แก่ (1) การป้องกันและแก้ไขปัญหา การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรองรับนโยบายที่ 3 การป้องกันและแก้ไข การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน รองรับ นโยบายที่ 4 การจัดระบบการบริหารจัดการชายแดนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามพรมแดน

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้าน ความมั่นคง 2 ประเด็น ดังนี้

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี ประองตอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน พร้อมทั้งจะร่วมแก้ไขปัญหามาของชาติประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

1.3 การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ ส่วนตน

1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็น ปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่ อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น อันจะส่งผลให้การ บริหาร จัดการ และการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง และราบรื่น ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

2.2 การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้เพื่อให้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ทั้ง 2 ประเด็นมีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ(พ.ศ. 2562 - 2565) ซึ่งในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้จะมุ่งเน้นศึกษา (1) ด้านบริหารจัดการ (2) ด้านการประสานงานของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีภารกิจหลักในการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จชต. ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงภายใน เพื่อมุ่งเน้นแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กห.

บทที่ 3

บทบาทหน้าที่ ปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องในการ ปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2581) เป็นการศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยเน้นการปฏิบัติภารกิจในปัจจุบันและวิเคราะห์เปรียบเทียบภารกิจดังกล่าว เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภารกิจของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยเน้นด้านการปฏิบัติภารกิจด้านการบริหารจัดการและการประสานงานเพื่อลดช่องว่างการดำเนินการ สามารถให้เกิดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยในบทนี้ กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ตามภารกิจและการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันมีขั้นตอนและขอบเขตงานวิจัย ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
2. บทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของเหล่าทัพ
3. บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
4. การเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สำนักงานปรมน. ของเหล่าทัพ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
5. แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. สรุป

บทบาทหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการ การปฏิบัติงานจากทุกภาคส่วน โดยแปลงนโยบายและเจตนารมณ์ของผู้บัญชาการการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกระดับ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร คือ การเป็นองค์กรหลักในการบูรณาการ อำนาจการ และประสานการปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อให้ เกิดความมั่นคงของรัฐ และความสงบสุขของประชาชน ซึ่งการปฏิบัติงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในปีงบประมาณ 2561 ที่ผ่านมา นั้น ได้ดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 21 ปี (พ.ศ. 2561 - 2581) ประกอบด้วย (1) งานด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรงานด้านภัยคุกคามต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (2) งานด้านความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และ

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (3) งานด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ (4) งานด้านการพัฒนาศักยภาพการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1. นโยบายการปฏิบัติของนายกรัฐมนตรีผู้อำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร ประจำปี 2561

จากงานสรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปี 2561 และแถลงแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี 2561 ของ กอ.รมน. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยผู้ร่วมงานประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ผู้แทนส่วนราชการด้านความมั่นคง ผู้บริหารระดับสูงของ กอ.รมน. ผอ.รมน.ภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศในฐานะ ผอ.รมน. จังหวัด โดยมีการสรุปสาระสำคัญดังนี้

1.1 การสั่งการเพิ่มเติมต่อผลการดำเนินงานของ กอ.รมน. ในปี 2561

1.1.1 การแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น มีความคืบหน้าไปมาก อย่างไรก็ตาม ยังคงมีการก่อเหตุและความสูญเสียอยู่ ควรลดลงให้ได้จนถึง ไม่มีการก่อเหตุรุนแรง หรือมีความสูญเสียเกิดขึ้นเลย การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน สร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ความเข้าใจให้เห็นถึงอนาคต โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

1.1.2 การประสานความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จำนวน 7,428 แห่ง ในการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ให้มีการติดตาม ประเมินผล ให้สอดคล้องกับ แผน/มาตรการลดความยากจนของรัฐบาลในปี 2 ปี ศูนย์ ฯ ที่ดำเนินการในลักษณะดังกล่าว ของหลายหน่วยงาน กอ.รมน. จะต้องบูรณาการการดำเนินการเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ ต้องตระหนักว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะ ผอ.รมน.จังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกลไก รากฐานของรัฐทั้งสิ้น และมีหน้าที่ดูแลประชาชน ในการสร้างการรับรู้ เรียนรู้เท่าทันในสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งหากประชาชนไม่เข้าใจแล้ว การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนก็จะไม่เกิดขึ้น

1.1.3 การฝึกอบรมราษฎรอาสาป้องกันยาเสพติด ควรมีการวิเคราะห์ว่า ทำการฝึกอบรม ฯ เป็นจำนวนมากแต่จากสถิติพบว่ายังมีการจับกุมยาเสพติดมากขึ้น

1.1.4 การเข้าร่วมในการจัดระเบียบสังคม ขอให้เกิดผลอย่างยั่งยืนและ ต้องไม่มีการรับผลประโยชน์เสียเอง

1.1.5 การพัฒนาเครือข่ายมวลชนในการเฝ้าระวังการก่อการร้ายและ อาชญากรรมข้ามชาติ ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วต้องมีช่องทางในการติดต่อแจ้งข่าว มีการประเมินผล การปฏิบัติให้มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

1.1.6 การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การทวงคืนผืนป่าได้ จำนวน 1 แสนไร่เศษ ต้องตรวจสอบว่าในพื้นที่นั้นมีผู้อาศัยอยู่จำนวนเท่าไร เมื่อยึดคืนแล้ว คนเหล่านั้นจะไปอยู่ที่ไหน โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบต้องมีเจ้าหน้าที่ ดูแล มีการบริหารจัดการที่ดิน หรือมีมาตรการพิเศษให้ทำกินไปก่อนโดยถูกกฎหมาย ก่อนที่จะส่งมอบ

พื้นที่ให้จังหวัดต่อไป โดยยึดถือแนวทางการดำเนินการให้คนมีอาชีพมากขึ้น และลดการใช้พื้นที่ให้น้อยลง ซึ่งการพัฒนาให้พ้นจากความยากจน

1.1.7 กรณีฟาร์มสุกรปล่อยน้ำเสียในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สมุทรสงคราม และเพชรบุรี รวมถึงพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ กอ.รมน. ต้องเข้าไปบูรณาการประสานงานหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.1.8 กิจกรรมเทิดทูนสถาบันหลักของชาติให้มีความริเริ่ม มีการบูรณาการร่วมมือระหว่างภาคประชาชน ประชาสังคม มูลนิธิ ชักเคลื่อนงานจิตอาสาตามพระราชโอรบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการแก้ปัญหาในทุกพื้นที่ ทุกระดับหมู่บ้านในทุกมิติ เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน ยากจน พิกัด ผู้ไร้ที่อยู่อาศัย รวมถึงผู้ป่วยที่ไร้คนดูแล เป็นต้น

1.1.9 การศึกษาอบรมเพื่อความมั่นคงของชาติหลักสูตรต่าง ๆ ที่ผ่านมาพบว่า ผู้เข้าร่วมอบรมเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ต้องเปลี่ยนวิธีการให้มีผู้ชายเข้าร่วมรับการอบรมมากขึ้น

1.2 ด้านการพัฒนาองค์กร

1.2.1 ต้องอธิบายให้สังคมเข้าใจว่า กอ.รมน. มีการจัดตั้งมานานแล้ว เป็นหน่วยงานขึ้นตรงนายกรัฐมนตรีกับรัฐบาลทุกรัฐบาล กอ.รมน. ไม่ใช่ทหารมีหน้าที่ต่างจากเหล่าทัพ การสั่งการให้กระทำการใด ๆ อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย

1.2.2 การให้ กอ.รมน. มีความรับผิดชอบครอบคลุมในเรื่องการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชน ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติโดยการปฏิบัติจะต้องมีความรับผิดชอบ มิให้ทับซ้อนกับความรับผิดชอบของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงทุกหน่วย สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การจัดทำตารางประสานสอดคล้องการปฏิบัติในทุกขั้นตอนทั้งการป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟู

1.2.3 การดำเนินการของ ศบข.กอ.รมน. และ กบข.รมน. ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่บูรณาการการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงร่วมกันและรายงานให้นายกรัฐมนตรี ในฐานะ ผอ.รมน.ทราบ หรือสั่งการให้ดำเนินการ โดยเฉพาะงานด้านความมั่นคงที่มีความสำคัญเร่งด่วน เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา

1.3 นโยบายในการปฏิบัติงานประจำปี 2561

1.3.1 ให้ยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2561 – 2564) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 – 2564) และยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ยุทธศาสตร์

1.3.2 การยึดถือและปฏิบัติตามแผนรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ประจำปี 2561 – 2563 ซึ่งประกอบด้วยเสริมสร้างความมั่นคงใน 5 กลุ่มงาน ให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เช่น ปัญหาเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า หรือยาเสพติด จะต้องจับกุมนายทุนผู้อยู่เบื้องหลังให้ได้ สำหรับอาชญากรรมไซเบอร์ จะต้องให้ความสำคัญมากขึ้น มีการบูรณาการกับทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่ให้ความสำคัญเร่งด่วนเรื่องแรก คือให้การสนับสนุนรัฐบาลและ

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลที่มาจากเลือกตั้ง โดยมีงานต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการ ได้แก่

1.3.3 เรื่องที่ให้ความสำคัญ/เร่งด่วน

1.3.3.1 การสนับสนุนรัฐบาลและคณะกรรมการความสงบแห่งชาติในการเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลที่มาจากเลือกตั้ง

โดยการสนับสนุนรัฐบาลและคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ มีการดำเนินการ ดังนี้

1. การรับมอบงานการจัดระเบียบสังคมและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยหากเป็นงานที่เกินขีดความสามารถของหน่วยงานปกติ หรือเป็นงานที่จะต้องมีการบูรณาการการปฏิบัติของส่วนราชการ หรือเกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล จะมอบหมายให้ กอ.รมน. รับไปดำเนินการ สำหรับการจัดระเบียบต่าง ๆ นั้น ต้องทำให้ผู้ค้าขายไม่เดือดร้อน ประชาชนในพื้นที่ที่มีความพอใจ มีการแบ่งพื้นที่ค้าขาย พื้นที่กีฬา พื้นที่พักผ่อน ให้เป็นระเบียบ ลดปัญหาความขัดแย้ง ทำให้มีความปลอดภัย ดูแลง่าย ทั้งนี้ เพื่อให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทุกคนเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

2. การสร้างบรรยากาศแห่งความสามัคคีปรองดอง ไม่สร้างความแตกแยก ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ขยายผลจากมวลชนของ กอ.รมน. เพื่อแสวงหาความร่วมมือ มุ่งหวังให้ประชาชนมีความสุข เกิดความร่วมมือกับทุกรัฐบาล มีความรู้และปฏิบัติตนตามแนวทางประชาธิปไตยที่ถูกต้อง

3. สนับสนุนการเลือกตั้ง ให้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และโปร่งใสเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และเป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ขจัดการซื้อเสียง การทุจริตทุกรูปแบบ เรื่องที่ให้ความสำคัญเร่งด่วนเรื่องที่สอง คือ การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3.3.2 การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยการแก้ไขปัญหาความไม่สงบดังกล่าว มีการดำเนินการ ดังนี้

1. มุ่งเน้นการพัฒนาควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมาย บูรณาการแผนงาน/โครงการพัฒนาที่ดำเนินการโดย ศอ.บต. กับการปฏิบัติการทางทหารให้สอดคล้องเกื้อกูลกัน ขจัดความซ้ำซ้อน เพื่อความมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ และเพื่อผลสัมฤทธิ์ในการควบคุมพื้นที่และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การดำเนินการตามแผนงานสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. การปฏิบัติงานของกำลังพล มุ่งเน้นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ใช้มาตรการเชิงรุก มีการจำกัดเสรีในการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม โดยการปฏิบัติงานต้องใช้กฎหมายนำเป็นหลัก สำหรับมาตรการระวังป้องกัน ให้ฝึกเจ้าหน้าที่อาสาสมัครและประชาชนให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัย เรียนรู้การบังคับใช้กฎหมายทุกฉบับที่มีอยู่

กำลังพลที่ลงไปปฏิบัติหน้าที่จะต้องไม่สร้างปัญหาใหม่ ให้ระวังตนเองและประชาชนผู้บริสุทธิ์ การใช้อาวุธต้องมีมาตรการควบคุม ทุกคนต้องปลอดภัย และนำผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

3. ให้ความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยในเขตเมืองเศรษฐกิจ 7 เมืองหลัก และโครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ “ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ”

4. ให้มีการพูดคุยกับเห็นต่างเพื่อสร้างความเข้าใจ โดยต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจกับองค์กรต่างประเทศควบคู่ไปกับการปฏิบัติการข่าวสาร เปิดพื้นที่รับฟัง พูดคุย ประชุมร่วมทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย รับฟังปัญหาพร้อมกัน ให้ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอและพิจารณาปัญหาพร้อมกัน ทั้งภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน ท้องถิ่น ประชาชน นักศึกษานักวิชาการฯ

5. ให้เข้มงวดสอดส่องดูแลโรงเรียนสอนศาสนาที่อาจมีการบิดเบือนคำสอน และแสวงหาความร่วมมือจากผู้นำศาสนา ครู อาจารย์ เพื่อพัฒนาคณะนำเข้าสู่การศึกษาในระบบ โดยจัดทำโรงเรียนนาร่องให้มีที่พักให้นักเรียนเพื่อขยายโอกาสการศึกษา

1.3.4 ให้มีการสนับสนุนและส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและเกษตรกรที่มีรายได้น้อย โดย กอ.รมน. และจังหวัดจะต้องสอดส่อง ดูแล แก้ไขปัญหาการกินดีอยู่ของประชาชน สนับสนุนการดำเนินการตามศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ จะต้องทราบนโยบายและแผนการปฏิบัติงานของรัฐบาล เพื่อนำไปสร้างความเข้าใจและขับเคลื่อนการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานผ่านช่องทางของ กอ.รมน.

1.3.5 กำลังพลทั้งข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของ กอ.รมน. จะต้องปฏิบัติตนให้เป็นที่พึงของประชาชนในทุกโอกาส ไม่เป็นผู้มีอิทธิพล แสวงผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่เสียเอง

1.3.6 กอ.รมน. มีหน้าที่หลักในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน บูรณาการและเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐด้านความมั่นคง กอ.รมน. นั้น ไม่ใช่ทหาร แต่เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงของรัฐบาลทุกรัฐบาล ต้องตั้งมั่นอยู่ในกรอบของกฎหมาย ไม่ใช่ผู้สั่งการ แต่เป็นหน่วยเสริมหรือสนับสนุนแผนงานของส่วนราชการ โดยใช้กลไกที่มีอยู่ในทุกระดับตั้งแต่ กอ.รมน.จังหวัด และคณะกรรมการอำนวยความสะดวกความมั่นคงภายในจังหวัด กอ.รมน.ภาค และคณะกรรมการอำนวยความสะดวกความมั่นคงภายในภาค ซึ่งเป็นการดำเนินการในระดับพื้นที่ และดำเนินการให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการในพื้นที่ ที่แบ่งเป็น 6 ภาคของรัฐบาล ที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ และให้ยึดถือปฏิบัติตามแนวทางประชารัฐ คือ การรวมเอาทุกภาคส่วนไม่ว่าจะอยู่ในภาคประชาชน ภาคธุรกิจหรือภาครัฐ

2. บทบาทหน้าที่กองอำนวยความสะดวกรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ตาม พ.ร.บ.การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

กองอำนวยความสะดวกรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีฐานะเป็นส่วนราชการรูปแบบเฉพาะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา โดยขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี วิธีการปฏิบัติราชการและการบริหารงาน การจัดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงาน และอำนาจหน้าที่ของส่วนงาน และอัตรากำลังให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2.1 ภารกิจ กองอำนวยความสะดวกรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีหน้าที่ดำเนินการวางแผน บูรณาการ ประสานงาน และกำกับดูแล การดำเนินการตามนโยบาย และ

ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติ และความสงบสุขของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 อำนาจหน้าที่ มาตรา 7 ให้ กอ.รมน. มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ติดตาม ตรวจสอบ ประสานงาน และประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ทั้งภายในและนอกราชอาณาจักร ที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

2.2.2 อำนวยการในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในการนี้ ให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยแผนและแนวทางนั้น ต้องคำนึงถึงความสอดคล้อง กับแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและแนวทางนี้ด้วยเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนและแนวทางตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนและแนวทางดังกล่าว

2.2.3 อำนวยการ ประสานงาน และเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานตาม (2) ในการนี้ คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ กอ.รมน. มีอำนาจในการกำกับดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

2.2.4 เสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่ต้องพิทักษ์รักษาไว้ที่ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และความสงบเรียบร้อยของสังคม

2.2.5 ดำเนินการอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีสภาความมั่นคงแห่งชาติ หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

2.3 โครงสร้างการจัดและการแบ่งส่วนงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร : มีโครงสร้างการจัดและการแบ่งส่วนงาน ดังนี้

2.3.1 ส่วนบริหาร : มีนายกรัฐมนตรีเป็น ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และมีคณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

ผู้บัญชาการทหารบก	เป็น	รองผู้อำนวยการ
รองผู้บัญชาการทหารบก	เป็น	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
เสนาธิการทหารบก	เป็น	เลขาธิการ

รองเลขาธิการ จำนวน 4 ท่าน โดยเป็น รองเสนาธิการทหารบก ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 3 ท่าน อีก 1 ท่าน เป็นอัตราของข้าราชการพลเรือน เป็น ประจำกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีการบรรจุ

คณะกรรมการอำนวยการ (จำนวน 23 ท่าน) โดยนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมาย พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการฯ ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่กำกับให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในการปฏิบัติงาน

2.3.2 ส่วนอำนวยการ ประกอบด้วย 6 สำนักฝ่ายอำนวยการ 1 ศูนย์ติดตามสถานการณ์ และ 2 กลุ่มงาน ได้แก่ 1) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง 2) สำนักการข่าว 3) สำนักกิจการมวลชนและสารนิเทศ 4) สำนักบริหารงานบุคคล 5) สำนักบริหารงานทั่วไป 6) สำนักงบประมาณและการเงิน 7) ศูนย์ติดตามสถานการณ์ 8) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และ 9) กลุ่มตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้มีหน่วยงานซึ่งได้รับการจัดตั้งเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในสำนักปลัดกระทรวงกลาโหม และเหล่าทัพ รวมถึงเตรียมการรองรับการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย สำนักจเร กอ.รมน. ศูนย์บูรณาการและขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน กอ.รมน. ศูนย์ดิจิทัลเพื่อความมั่นคง กอ.รมน. สำนักงานเลขานุการ กอ.รมน. และสำนักงานโฆษณา กอ.รมน.

2.3.3 ส่วนประสานงาน ประกอบด้วย 5 ศูนย์ประสานการปฏิบัติ คือ

2.3.3.1 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1 : รับผิดชอบกลุ่มงานความมั่นคงของรัฐ งานที่สำคัญประกอบด้วย งานเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลัก ความสามัคคีสถาบันหลัก ความสามัคคีปรองดอง ความมั่นคงของมนุษย์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอัตรากำลัง จำนวน 117 อัตรา

2.3.3.2 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 2 : รับผิดชอบกลุ่มงานความมั่นคงทางสังคม งานที่สำคัญประกอบด้วย งานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การค้ามนุษย์ ผู้หลบหนีเข้าเมือง การจัดระเบียบสังคมและความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน มีอัตรากำลัง จำนวน 117 อัตรา

2.3.3.3 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 3 : รับผิดชอบกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแบบพิเศษ งานที่สำคัญประกอบด้วย งานป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยคุกคามข้ามชาติ การก่อการร้าย และความมั่นคงทางไซเบอร์ มีอัตรากำลัง จำนวน 87 อัตรา

2.3.3.4 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 4 : รับผิดชอบกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน อาหารและน้ำ มีอัตรากำลัง จำนวน 87 อัตรา

2.3.3.5 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 5 : รับผิดชอบกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ ปัจจุบันรับผิดชอบหลัก การแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอัตรากำลัง จำนวน 125 อัตรา

2.3.4 หน่วยปฏิบัติงานระดับพื้นที่ ประกอบด้วย

2.3.4.1 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 1, 2, 3 และ 4 มีอัตรากำลังทั้งสิ้น ภาคละ 232 อัตรา

2.3.4.2 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาคส่วนแยก
มีอัตรากำลัง ส่วนแยกละ 35 อัตราปัจจุบันมีทั้งสิ้น 9 ส่วนแยก

ในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 1
จำนวน 3 ส่วนแยก

ในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 2 , 3
และ 4 ภาคละ 2 ส่วนแยก

2.3.4.3 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (รวม
กรุงเทพมหานคร) แบ่งเป็น

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ประเภท 1
จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ จ.ปัตตานี จ.ยะลา และ จ.นราธิวาส มีอัตรากำลัง 83 อัตรา

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ประเภท 2
ประกอบด้วย 74 จังหวัดที่เหลือ (รวมกรุงเทพมหานคร) มีอัตรากำลัง 47 อัตรา

3. การปฏิบัติงานตามภารกิจของศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 5 กลุ่มงาน เสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 สถานการณ์และแนวโน้ม

ความรุนแรงในพื้นที่ ณ ปัจจุบัน มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2557 ภายหลังจากที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ามาควบคุม และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ต่อเนื่องไปจนถึงการเข้ามาบริหารประเทศของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยจากข้อมูลการเปรียบเทียบในปี 2558 – 2561 พบว่า สถิติเหตุการณ์และการสูญเสียลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ได้มีการปรับกลไกการบริหารจัดการให้มีความชัดเจน และมีเอกภาพมากขึ้น ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับพื้นที่ การบูรณาการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงาน/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาทั้งในระดับพื้นที่ และส่วนกลาง โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) และผู้แทนพิเศษของรัฐบาล สำหรับสถานการณ์ในห้วงปีงบประมาณ 2561 ระหว่าง เดือนตุลาคม 2561 ถึง เดือน กันยายน 2561 เกิดเหตุ รวม 134 เหตุการณ์ มีผู้เสียชีวิต 53 รายและบาดเจ็บ 129 ราย เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา เหตุความมั่นคงลดลง 32 เหตุ คิดเป็นร้อยละ 23.88 ผู้เสียชีวิตลดลง 43 คนคิดเป็นร้อยละ 44.79 และผู้ได้รับบาดเจ็บลดลง 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.61 โดยมีแนวโน้มของสถานการณ์เป็นรายด้าน

แนวโน้มของสถานการณ์ด้านการเมือง กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐเคลื่อนไหวทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น โดยแอบแฝงตัวอยู่ในกลุ่มองค์กรภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และต่างประเทศ มุ่งเน้นผลักดันให้สภาพสังคมจิตวิทยาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นสังคมเชิงเดี่ยว และแบ่งแยกอัตลักษณ์ เพื่อให้ง่ายต่อการชี้นำ สร้างความหวาดระแวง และสร้างความเกลียดกลัวเจ้าหน้าที่รัฐ ปลุกกระแสการเรียกร้องสิทธิ กำหนดใจตนเอง รวมถึงแสวงประโยชน์ในการขยายความร่วมมือเชื่อมโยงกับนักวิชาการและนักกิจกรรมนอกพื้นที่ ธรรงค์และเคลื่อนไหวทางการเมือง ประเด็นที่น่าสนใจคือการแสวงประโยชน์จากเงินทุนจากโครงการต่าง ๆ ของรัฐ และองค์กรต่างประเทศ อาศัยการปฏิบัติการข่าวสารผ่านสื่อสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ เพื่อยกระดับปัญหา

ความขัดแย้ง และต้องการให้เห็นว่าเป็นความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ (Armed conflict) โดยหวังผลให้องค์กรระหว่างประเทศ (UN) เข้ามาแทรกแซงในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล

แนวโน้มของสถานการณ์ด้านการทหาร กลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังคงดำรงความมุ่งหมายในการก่อเหตุรุนแรงในรูปแบบเดิม ด้วยวิธีการลอบยิง ลอบวางระเบิด และก่อเหตุก่อกวนเชิงสัญลักษณ์ ด้วยการพันสืบนถนน และการแขวนป้ายผ้า เพื่อแสดงถึงศักยภาพของกลุ่มขบวนการในการต่อต้านอำนาจรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก รวมถึงต้องการสื่อสารถึงปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ไปยังนอกพื้นที่และต่างประเทศ สำหรับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงระดับแกนนำที่หลบซ่อนและเคลื่อนไหวในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน ยังคงลักลอบข้ามแนวชายแดน และสั่งการกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงทุกรูปแบบ โดยใช้ยุทธวิธีเดิมมุ่งทำลายระบบเศรษฐกิจและทำลายความน่าเชื่อถือฝ่ายรัฐ

3.2 สรุปผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของหน่วยงานในพื้นที่ จขต.

3.2.1 ด้านความมั่นคง

3.2.1.1 กลุ่มงานการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อป้องกันเหตุร้ายคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้ปลอดภัย โดยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และเพื่อลดความเสี่ยงจากการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่เมืองเศรษฐกิจ 8 เมืองหลัก ได้แก่ อ.เมืองยะลา อ.เบตง จว.ย.ล., อ.หนองจิก อ.เมืองปัตตานี จว.ป.น., อ.เมืองนราธิวาส อ.สุโหงโกลก อ.ตากใบ จว.น.ธ., อ.หาดใหญ่ จว.ส.ข. และ 3 อำเภอ นำร่องตามโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (อ.หนองจิก, อ.เบตง และ อ.สุโหงโกลก) โดยเขตชุมชน/หมู่บ้านที่เป็นเขตอิทธิพลของกลุ่ม ผกร. จะต้องไม่มี หรือลดลง และไม่ขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น ศาสนสถาน และบุคลากรทางการศึกษาจะต้องได้รับความคุ้มครอง มีความปลอดภัย สมาชิกกลุ่ม ผกร. ในพื้นที่ที่จะต้องลดลง และปัญหาภัยแทรกซ้อนเกี่ยวกับคดีอาญา เช่น ปัญหายาเสพติด หรือธุรกิจผิดกฎหมาย รวมทั้งกลุ่มอิทธิพล เป็นต้น

การปฏิบัติงานข่าวกรองเน้นงานข่าวกรองเชิงรุกเพื่อติดตามจับกุม และบังคับใช้กฎหมาย และการควบคุมพื้นที่ และบังคับใช้กฎหมายมุ่งเน้นการควบคุมพื้นที่ และเส้นทางที่คาดว่ากลุ่ม ผกร. ใช้ในการก่อเหตุ

การรักษาความปลอดภัยเขตเมืองเศรษฐกิจ 8 เมืองหลัก และในพื้นที่ 38 อำเภอ โดยให้ศูนย์ฝึกทางยุทธวิธี กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ฉก.หมายเลข/ฉก.ทพ. ร่วมกับ ศปก.อ. จัดการฝึกทบทวนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของกำลังประจำถิ่น (อส.) และกำลังประชาชนทุกประเภทเพื่อเสริมกำลังทหารหลัก และซักซ้อมแผนเผชิญเหตุในเขตเทศบาลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง มีโครงการบูรณาการระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ จขต. และโครงการแลกเปลี่ยนถึงแก๊สคอมโพสิตแทนแก๊สเหล็ก

3.2.1.2 กลุ่มงานการอำนวยความสะดวกและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามกระบวนการยุติธรรม เพื่อลดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรม ส่งผลในทัศนคติที่ดี และการให้

ความร่วมมือกับภาครัฐรวมทั้ง การเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำของ ผกร. หรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างปกติสุข

3.2.1.3 กลุ่มงานเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐและการขับเคลื่อนนโยบายฯ มีการจัดประชุมบูรณาการแผนงาน/โครงการ และงบประมาณหน่วยงานของกระทรวง กรมในการแก้ไขปัญหา จชต., มีการจัดสัมมนาปรับแนวทางการปฏิบัติงานรอบ 6 เดือน ประจำปี 2561 เพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และมีการจัดสัมมนาจัดทำโครงสร้างการจัดและอัตรากำลังของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ประจำปี 2562

3.2.2 ด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ จชต. มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีอาชีพที่มั่นคงโดยการสนับสนุนให้มีการลงทุนในพื้นที่ ทั้งภาครัฐและเอกชน เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศและระบบโลจิสติกส์

3.2.2.1 กลุ่มงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ จชต. ซึ่งในอดีตผู้ปกครองมาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนสอนศาสนา (ปอเนาะ) เป็นส่วนใหญ่ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะไม่ศึกษาต่อสายสามัญในโรงเรียนของรัฐเพื่อนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงครอบครัว จึงมีผลกระทบต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาหน่วยงานภาครัฐจึงได้กำหนดเป้าหมายให้ยกระดับคุณภาพสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น โดยการสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาของรัฐบาลมากขึ้น การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้นักเรียนและเยาวชนมีโอกาสด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษาจะต้องได้รับความรู้และเพิ่มทักษะทางวิชาชีพประชาชนในพื้นที่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามประเพณี ศาสนา และวัฒนธรรมชุมชน การจัดการศึกษาตรงความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สร้างและขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียน และเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษา เช่น การจัดโครงการ/กิจกรรม “ติวเข้มคันฝืน 6” ประจำปี 2561 ในห้วง 4 พ.ย.61 – 11 ก.พ.61 เฉพาะวันเสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 7 วิชา เป้าหมายนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในพื้นที่ จชต. จำนวน 1,468 คน แยกเป็น จว.ย.ล. จำนวน 478 คน, จว.ป.น. จำนวน 492 คน และ จว.น.ธ. จำนวน 498 คนจัดโครงการ “Education for Change การศึกษานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งที่ 1” ประจำปี 2561 เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนชายแดนใต้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้เปิดประตูสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จชต. และสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อการมีสุขภาวะที่ดีในอนาคตเป้าหมายดำเนินการจำนวน 5 ครั้ง ๆ ละ 151 คน พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รมช.ศธ./หน.ผทพ. ติดตามผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา จชต. ติดตามผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และมอบโล่ให้แก่หน่วยงานที่ร่วมแก้ไขปัญหา 43 หน่วยงาน พร้อมมอบเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่ได้รับการยกย่องเป็น "เด็กดี ขยันเรียน" จำนวน 26 คน จัดอบรมหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้สอนตาติกาในพื้นที่ จชต. ให้กับผู้สอนตาติกา

ในพื้นที่ จชต. เข้าร่วมจำนวน 981 คน ทำให้ผู้สอนตาดีกาสามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ และความต้องการของคนในพื้นที่ จัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาเป้าหมาย จำนวน 91 แห่ง มีผู้บริหารและครูเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 271 คน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเป้าหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการ จัดโครงการประชารัฐร่วมใจเสริมสร้างประสิทธิภาพ และคุณภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้สอนตลอดจนส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของประชาชนในพื้นที่ จัดกิจกรรม “ขยายเมล็ดพันธุ์แห่งสันติ” เพื่อสร้างความตระหนักในแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธีให้เกิดขึ้นต่อเยาวชนในสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่ จชต. และเรียนรู้ความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมจำนวน 7 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 841 คน จัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมทำบุญในวันพระร่วมกับพี่น้องไทยพุทธในพื้นที่ จชต. จำนวน 361 วัด พร้อมทั้งจัดทอดกฐินจำนวน 221 วัด และทอดผ้าป่าจำนวน 63 วัด และเมื่อ 11 ต.ค. 61 พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รอง นรม./รมว.กลาโหมเป็นประธานในพิธีทอดกฐินสามัคคี ณ วัดราชบุรณะ (วัดช้างให้) ต.ควนโนรี อ.โคกโพธิ์ จว.ป.น.

3.2.2.2 กลุ่มงานพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตประชาชน การสนับสนุนโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามนโยบายด้านการพัฒนาของรัฐบาล ซึ่งกำหนดแผนดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นไป มีรายการพัฒนาดังนี้ 1) พัฒนา อ.หนองจิก จว.ป.น. ให้เป็นเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าผสมผสาน 2) พัฒนา อ.เบตง จว.ย.ล. ให้เป็นเมืองพึ่งตนเองด้านพลังงานแบบยั่งยืน และพัฒนา อ.สุโขทัย-ลกจว.น.ธ. เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ โดยทั้ง 3 เมือง จะยึดโยงกันเป็นสามเหลี่ยมซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบ ทำให้เศรษฐกิจในพื้นที่ดี เมื่อเศรษฐกิจในพื้นที่ดีปัญหาด้านความมั่นคงต่าง ๆ จะดีขึ้นตามมาด้วย ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวนี้เป็นการพัฒนาพื้นที่ในระดับมหภาค ซึ่งจะเชื่อมโยงกับงานด้านพัฒนาตามโครงการประชารัฐร่วมใจ สร้างอำเภอสันติสุขที่ลงสู่ครัวเรือนในระดับจุลภาค ดังนั้นทุกหน่วยจะต้องทุ่มเทความพยายามให้การสนับสนุนโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำให้พื้นที่ดำเนินโครงการมีความปลอดภัยสูงสุด 3) ศอ.บต.ร่วมประชุมหารือการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวกับผู้แทนประเทศมาเลเซีย เพื่อพัฒนาการค้าการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดชายแดนภาคใต้ประเทศไทยกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย 4) โครงการแก้ไขปัญหาความเร่งด่วนตามความต้องการของประชาชนจำนวน 393 โครงการ 5) การให้บริการทางการแพทย์กับประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการตรวจรักษาโรคทั่วไป โรคเฉพาะทาง โรคอื่น ๆ (ตรวจโรคทั่วไป, ทันตกรรม และจักษุกรรม)โดยมียอดผู้เข้ารับบริการตรวจรักษาโรค รวมจำนวน 55,591 ราย อีกทั้งยังมีการจัดชุดเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมไม่ให้เกิดโรคระบาดในพื้นที่จชต. เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนพื้นที่ จชต. 6) การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ จชต. ห้วง 24 พ.ย. – 12 ธ.ค.61 พื้นที่และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน จำนวน 37 อำเภอ 288 ตำบล 2,132 หมู่บ้าน 111,388 ครัวเรือน

ประชาชนได้รับความเดือดร้อน 411,953 คน เสียชีวิต จำนวน 11 ราย 7) โครงการก่อสร้างและปรับปรุง ถนนที่ชำรุดในพื้นที่ 3 จชต. และ 4 อำเภอ ของ จว.ส.ข. จำนวน 37 เส้นทาง ระยะที่ 2 (อำเภอละ 1 เส้นทาง) ประจำปีงบประมาณ 2561 และ 8) จัดกิจกรรมโครงการ “คลื่นลูกใหม่ สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ประจำปีงบประมาณ 2561

3.3 ด้านการสร้างความเข้าใจ

3.3.1 กลุ่มงานสร้างความเข้าใจทั้งในและต่างประเทศ/สิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องนโยบายและแนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล ซึ่งเคารพหลักสิทธิมนุษยชน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยการบังคับใช้กฎหมาย ภายใต้หลักการ สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ความเป็นพี่น้อง และการไม่เลือกปฏิบัติ เพราะความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ความเชื่อทางศาสนา ภาษา การศึกษา และสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ต่อประชาชนในพื้นที่ จชต. สังคมภายนอก กลุ่ม CSOs กลุ่ม NGOs และองค์กรสิทธิมนุษยชนกลุ่ม ประเทศมุสลิมและต่างประเทศ ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือโลกมุสลิม และต่างประเทศโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีการขยายวงกว้างออกไป ทั้งในและต่างประเทศ มีรายการพัฒนา ดังนี้ 1) การดำเนินการพบปะสร้างความเข้าใจกับประชาชนทุกกลุ่ม และผู้นำศาสนา จำนวน 9,218 ครั้ง รวมผู้เข้าร่วมพบปะ จำนวน 67,664 คน และเข้าพบปะหลังการละหมาดวันศุกร์ จำนวน 2,821 ครั้ง 2) การจัดกิจกรรมศูนย์สันติวิธีเคลื่อนที่ สร้างความเข้าใจและพบปะประชาชน พร้อมทั้งนำผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย (ผรท.) เข้าพบปะสร้างความเข้าใจถึงขั้นตอนการออกจากพรรคคอมมิวนิสต์ แห่งประเทศไทย และกลับคืนสู่สังคม พร้อมร่วมพัฒนาชาติไทย จำนวน 161 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 5,457 คน 3) พล.ท. ปิยวัฒน์ นาควานิช มทท.4/ผอ.รมน.ภาค 4 ให้การต้อนรับท่านฮาบีบ Abdul Rahman Alimosammed Bin Hafeehd ณ โรงเรียนการเมือง ศูนย์สันติวิธี บ้านควนดิน ต.บ่อทอง อ.หนองจิก จว.ป.น. 4) เมื่อ 14 ก.ค. 61 พล.ท.ปิยวัฒน์ นาควานิช มทท.4/ผอ.รมน.ภาค 4 เป็นประธานกิจกรรมรวมพลังเครือข่ายเพื่อสันติสุขชายแดนใต้เป็นการรวมพลังของสื่อมวลชนทุกแขนง เพื่อสร้างความสุขให้กับประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ ณ สวท.ยะลา อ.เมืองยะลา 5) จัดประชุมพบปะผู้นำด้านศาสนา 11 องค์กรนำในพื้นที่ เพื่อร่วมหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา จชต. โดยใช้หลัก ศาสนานำและประสานการปฏิบัติงานร่วมกันในปีงบประมาณ 2561 โดยมี พล.ท. ปิยวัฒน์ นาควานิช มทท.4/ผอ.รมน.ภาค 4 เป็นประธานฯ ณ ห้องประชุม (1) กอ.รมน.ภาค 4 สน. 6) พล.ท. ปิยวัฒน์ นาควานิช มทท.4/ผอ.รมน.ภาค 4 ให้การต้อนรับผู้แทนประเทศสมาชิกองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) ณ ศูนย์พิสูจน์สัญชาติ ต.มะเสะยวอ อ.สายบุรี จว.ป.น. 7) จัดสัมมนาผู้นำมัสยิดขับเคลื่อนชุมชนศรัทธา (กำปงตักวา) ปีงบประมาณ 2561 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อผู้นำศาสนาผู้นำชุมชน และประชาชน ให้เกิดกระแสต่อต้านความรุนแรง และร่วมกันสร้าง “กำปงตักวา” อันถือเป็นการสร้างและนำเสนอ อุดมการณ์ด้านศาสนาที่บริสุทธิ์ ณ มัสยิดบ้านเหนือ ต.คูเต่า อ.หาดใหญ่ จว.ส.ข. จำนวน 21 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวนทั้งสิ้น 517 คน 8) จัดกิจกรรมเวทีการขับเคลื่อนกำปงตักวา เมาลิตสัมพันธ์ ณ ห้องประชุม สนง.คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประมาณ 1,111 คน

3.3.2 กลุ่มงานแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยมีกิจกรรมดังนี้ 1) งานเปิดพื้นที่สาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็น จำนวน 64 ครั้ง โดยจัดกิจกรรมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จชต. กับกลุ่มชุมชนในพื้นที่, ผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไป/สังคมใหญ่พื้นที่ จชต. 2) งานส่งเสริมการเปิดพื้นที่กลางจำนวน 25 ครั้ง เพื่อเตรียมจัดกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข จชต. กับกลุ่มสตรีและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ จชต. 3) งานสนับสนุนและสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคมจำนวน 76 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกระบวนการสร้างสันติภาพ จชต. กับองค์กรพัฒนาเอกชนทำงานด้านสิทธิมนุษยชนและกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์จัดโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาลัษมีทิล

4. สรุปนโยบายผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

4.1 ปัญหาการก่อเหตุรุนแรงใน จชต. ในปีที่ผ่านมามีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญต่อการสร้างสันติสุขใน จชต. ฉะนั้น ขอให้ทำงานอย่างต่อเนื่อง ปรับรูปแบบการทำงาน สร้างความไว้วางใจและความเข้าใจให้เห็นอนาคตของคนในพื้นที่ด้วยการมีส่วนร่วม

4.2 การแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน จชต. มีข้อห่วงใยและนโยบาย ดังนี้

4.2.1 ต้องดูที่ความต้องการและความสุขของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก/ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ

4.2.2 ให้ใช้งานพัฒนานำการทหาร ซึ่งการเมืองคือการพัฒนาประเทศ/ประชาชน ซึ่งต้องมีกรอบนโยบายชัดเจน/ทหารใช้ยุทธวิธีทางทหาร ซึ่งเราไม่ได้ใช้การสู้เต็มรูปแบบใช้กับผู้ก่ออาชญากรเท่านั้น โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งพื้นที่ ระดับ 1, 2 และ 3/ กอ.รมน. ภาค 4 สน. จะต้องบูรณาการแผนงาน/โครงการการพัฒนาที่ดำเนินการโดย ศอ.บต. กับ การปฏิบัติการทางทหารให้สอดคล้อง เกื้อกูลกัน ขจัดความซ้ำซ้อน เพื่อความมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณและเพื่อผลสัมฤทธิ์ในการควบคุมพื้นที่และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนติดตามแผนงานสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

4.2.3 มุ่งเน้นการ รปภ. ในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน/ใช้มาตรการเชิงรุกในการจำกัดเสรีของฝ่ายตรงข้าม หรือทำลาย/จับกุม/การปฏิบัติงานใช้กฎหมายนำ มีมาตรการระมัดระวัง ฝึก จนท.และ อส./ปชช. ให้ปลอดภัย รู้ทั้งการพัฒนาและการบังคับใช้กฎหมาย กำลังพลต้องมีทักษะความอยู่รอด มีความคิด ไม่ปฏิบัติงานซ้ำ ๆ ต้องพลิกแพลงตามสถานการณ์/รวมทั้งไม่สร้างปัญหาใหม่ขึ้นมา/ระวังตนเอง/ระวังประชาชนผู้บริสุทธิ์ การใช้อาวุธต้องมีมาตรการเฉพาะทุกคนปลอดภัย นำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

4.2.4 ให้ความสำคัญกับการ รปภ. ในเขตเมืองเศรษฐกิจ 7 เมืองหลัก และโครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

4.2.5 ดำรงความต่อเนื่องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน โดยเฉพาะยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

4.2.6 จัดให้มีการพูดคุยกับผู้เห็นต่าง เพื่อสร้างความเข้าใจกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

4.2.7 การใช้มาตรา 21 ในการแก้ไขปัญหา จะต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง คำนึงถึงปัจจัยความรู้สึกรักของผู้เสียหาย ความปลอดภัยของผู้ที่เข้าร่วมโครงการอย่างยั่งยืน

4.2.8 เข้มงวดสอดส่องดูแลโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ที่อาจมีการบิดเบือนคำสอน แสวงหาความร่วมมือจากผู้นำ/ครู อาจารย์ พัฒนาคณะ นำเข้าสู่การศึกษาในระบบ/จัดทำโรงเรียนนาร่อง มีที่พักให้กับนักเรียนเพื่อขยายโอกาสการศึกษา

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของเหล่าทัพ

1. สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพ

1.1 ภารกิจสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกองทัพ การวางแผน อำนาจการประสานงาน และกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กองทัพได้รับมอบจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยปฏิบัติการในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยเป็นอัตรากำลั้แทนตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกองทัพเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยให้ผู้บัญชาการทหารบก เป็นผู้อำนวยการสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกองทัพ

1.2 การแบ่งมอบเป็นส่วนราชการในส่วนบังคับบัญชาของกองทัพ

1.3 ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

1.3.1 เสนอนโยบายวางแผนอำนาจการประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในตามที่กองทัพได้รับมอบจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1.3.2 ปฏิบัติภารกิจในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1.3.3 ดำเนินงานด้านธุรการและการสนับสนุนทั้งปวงให้กับกำลังพลของหน่วยที่ไปปฏิบัติงานในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1.3.4 วิจัยและพัฒนาวิทยาการที่เกี่ยวข้องในด้านความมั่นคง

1.4 การแบ่งส่วนราชการและหน้าที่ (โดยจะแสดงรายละเอียดเฉพาะภารกิจที่เกี่ยวข้องกับภารกิจในการประสานภารกิจด้านความมั่นคงโดยตรง) แบ่งส่วนราชการเป็น

1.4.1 กองกลาง

1.4.2 สำนักงานเลขานุการ

1.4.3 สำนักโสมก

1.4.4 สำนักพัฒนาระบบบริหาร

1.4.5 สำนักจร

1.4.6 สำนักตรวจสอบภายใน

1.4.7 สำนักบริหารงานบุคคล

1.4.8 สำนักการข่าว

1.4.9 สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง

1.4.11 สำนักบริหารงานทั่วไป

1.4.11 สำนักกิจการมวลชนและสารนิเทศ

1.4.12 สำนักงบประมาณและการเงิน

1.4.13 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 1 มีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐ และบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.14 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 2 มีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม และบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.15 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 3 มีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแบบพิเศษ และบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.16 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 4 มีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหาร และบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.17 ศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ 5 มีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ และบันทึกและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.18 สำนักบูรณาการและขับเคลื่อนการปฏิบัติมีหน้าที่ 1) บูรณาการและขับเคลื่อนการปฏิบัติงานของ กอ.รมน. ร่วมกับส่วนราชการพลเรือนตำรวจทหารและทุกภาคส่วนในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาในภาพรวมให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้รวมทั้งเมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤต/เร่งด่วนและภารกิจพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย 2) ประสานงานติดตามและบูรณาการข้อมูลสถานการณ์และปฏิบัติงานด้านความมั่นคง 3) จัดทำรายงานหรือข้อเสนอแนะให้กับผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และ 4) บันทึกสถิติและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

1.4.19 สำนักกฎหมายและสิทธิมนุษยชน

1.4.21 สำนักพัฒนาศักยภาพบุคคล

1.4.21 ศูนย์ดิจิทัลเพื่อความมั่นคง

1.4.22 สำนักปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายใน (จำนวน 4 หน่วย) มีหน้าที่ 1) วางแผนอำนวยการประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศ 2) ปฏิบัติภารกิจในกองอำนวยการ

รักษาความมั่นคงภายในภาคและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาคส่วนแยก และ 3) บันทึกลงและรายงานสถิติผลงานตามหน้าที่

หมายเหตุ 4 หน่วย คือ สน.ปรมน.ภาค 1 สน.ปรมน.ภาค 2 สน. ปรมน.ภาค 3 และ สน.ปรมน.ภาค 4 ตามเขตรับผิดชอบของกองทัพบกทั้ง 4 กองทัพภาค

แผนภาพที่ 3 - 1 โครงสร้างการจัดสำนักงานปฏิบัติการกิจรักษาความมั่นคงภายในกองทัพบก

ที่มา : กอ.รมน.ทบ.

2. สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพเรือ

2.1 ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพเรือ มีหน้าที่ ดำเนินการ รวบรวม อำนาจการประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและการดำเนินงานที่สำคัญตามบทบาทหน้าที่ของกองทัพเรือที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กองทัพเรือได้รับมอบหมายจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีผู้ดำเนินการ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพเรือเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2.2 การแบ่งมอบเป็นส่วนราชการในส่วนกองบัญชาการของกองทัพเรือ

2.3 ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

2.3.1 รวบรวมอำนาจการประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจด้านความมั่นคงภายในกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.3.2 วางแผนอำนาจการประสานงานกำกับดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การปฏิบัติด้านความมั่นคงและการข่าวและภารกิจการมวลชนและสารนิเทศกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.3.3 ตรวจสอบและดำเนินการต่อข่าวสารและเอกสารข่าวของกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรสำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานที่สำคัญของกองทัพเรือรวมทั้งเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการบริหารราชการของกองทัพเรือ

2.3.4 ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4 การแบ่งส่วนราชการและหน้าที่

สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรแบ่งส่วนราชการออกเป็น

2.4.1 สำนักอำนาจการมีหน้าที่ประสานงานกับกองอำนาจรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในการเสนอความเห็นวางแผนอำนาจการกำกับดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การปฏิบัติด้านความมั่นคงและการข่าวและภารกิจการมวลชนและสารนิเทศรองรับนโยบายของรัฐบาลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์สำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและดำเนินการที่สำคัญของกองทัพเรือ รวมทั้งเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการบริหารราชการของกองทัพเรือ

2.4.1.1 กองนโยบายแผนและการข่าวมีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นวางแผนอำนาจการประสานงานควบคุมกำกับดูแลและประเมินผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนโยบายยุทธศาสตร์ความมั่นคงแผนและการข่าว เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติและยุทธศาสตร์กับกองอำนาจรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.1.2 กองกิจการมวลชนและสารนิเทศมีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นวางแผนอำนาจการประสานงานควบคุมกำกับดูแลและประเมินผลงานด้านกิจการมวลชนและสารนิเทศรับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดตั้งมวลชนการบริหารและพัฒนากระบวนการใช้มวลชนกับกองอำนาจรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

2.4.2 สำนักประสานภารกิจรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดกลุ่มที่ 1 มีหน้าที่ประสานงานการปฏิบัติด้านความมั่นคงกับส่วนราชการ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐสังคมทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหารและอื่น ๆ รองรับนโยบายของรัฐบาลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในพื้นที่รับผิดชอบ

2.4.2.1 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดพังงามีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการ

กลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐสังคมทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหารและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

2.4.2.2 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดภูเก็ตมีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐสังคมทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหารและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

2.4.2.3 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดนราธิวาสมีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐสังคมทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหารและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

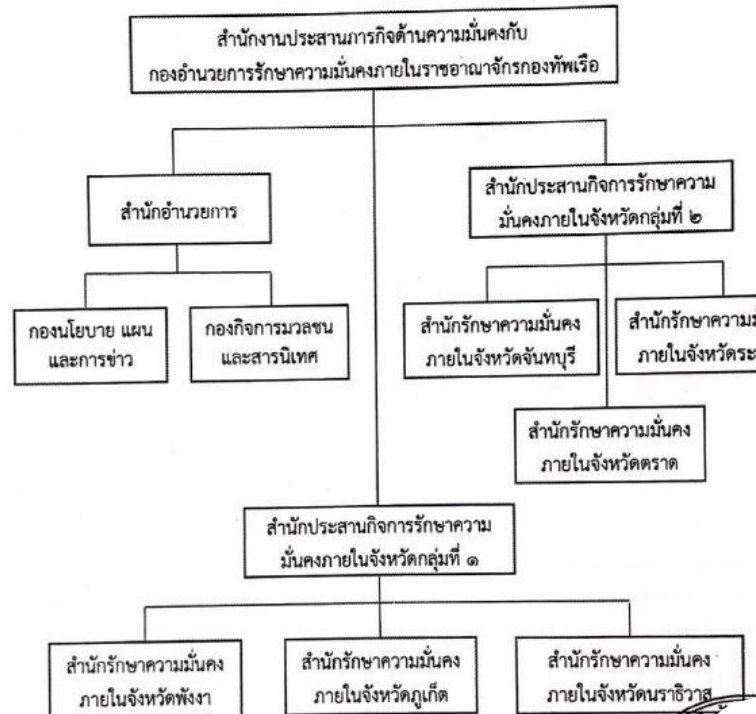
2.4.3 สำนักประสานภารกิจรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดกลุ่มที่ 2 มีหน้าที่ประสานงานการความมั่นคงกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร และเรื่องอื่น ๆ รongรับนโยบายของรัฐบาลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในพื้นที่รับผิดชอบ

2.4.3.1 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดจันทบุรีมีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

2.4.3.2 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดระยองมีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน และอาหาร และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

2.4.3.3 สำนักรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดตราดมีหน้าที่ประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกับส่วนราชการ เพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงแห่งรัฐสังคมทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมพลังงานและอาหารและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบของจังหวัด

แผนภาพที่ 3 - 2 โครงสร้างการจัดสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน.ทร.

ที่มา : กอ.รมน.ทร.

3. สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพอากาศ

3.1 ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพอากาศ มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.2 การแบ่งมอบเป็นส่วนราชการในส่วนกองบัญชาการของกองทัพอากาศ

3.3 ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

3.3.1 ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภายนอก ทอ. เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

3.3.2 ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานภายใน ทอ. เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

3.3.3 การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามที่ กอ.รมน. ร้องขอ

3.4 การจัดและการแบ่งส่วนราชการ

3.4.1 สำนักอำนวยการมีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง การข่าว กิจการมวลชน และสารสนเทศ มีผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.1.1 กองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคงมีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในเรื่องนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง แผนงาน โครงการ และการปฏิบัติการข่าวสาร มีผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.1.2 กองการข่าวมีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องแนวโน้มที่เป็นภัยคุกคามด้านความมั่นคง การปฏิบัติการข่าวกรองระบบภูมิสารสนเทศ และการรักษาความปลอดภัยมีผู้อำนวยการกอง การข่าว เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.1.3 กองกิจการมวลชนและสารสนเทศมีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องกิจการมวลชน และสารสนเทศ ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ และการประชาสัมพันธ์มีผู้อำนวยการกอง กองกิจการมวลชน และสารสนเทศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.2 สำนักประสานการปฏิบัติด้านความมั่นคง มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติการด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงของสังคม ความมั่นคงแบบพิเศษ ความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม พลังงาน อาหาร และความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ มีผู้อำนวยการสำนักประสานการปฏิบัติด้านความมั่นคง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.2.1 กองประสานการปฏิบัติที่ 1 มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม ดำเนินการ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติการด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ อำนวยการ ยุติธรรม โปร่งใส สมานฉันท์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีผู้อำนวยการกอง กองประสานการปฏิบัติที่ 1 เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.2.2 กองประสานการปฏิบัติที่ 2 มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับ การ พัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติการด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่อง การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด แรงงานต่างด้าว ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ และการจัดระเบียบสังคม มีผู้อำนวยการกอง กองประสานการปฏิบัติที่ 2 เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3.4.2.3 กองประสานการปฏิบัติที่ 3 มีหน้าที่วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม กำกับการพัฒนา และดำเนินการเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติภารกิจ ด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในเรื่องการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศไทย การคุกคาม ข้ามพรมแดน การเสริมสร้างเสถียรภาพด้านไซเบอร์ ความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พลังงาน อาหาร และจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผู้อำนวยการกองประสานการปฏิบัติที่ 3 เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

แผนภาพที่ 3 - 3 โครงสร้างการจัดสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน.ทอ.

ที่มา : กอ.รมน.ทอ.

บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ตามนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม กำหนดวิสัยทัศน์ คือ เป็นองค์กรนำในงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนากองทัพไปสู่การพึ่งพาตนเอง และการพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับต่างประเทศ มีพันธกิจ 9 ข้อ ดังที่กล่าวไว้ในบทนำ ซึ่งพันธกิจทั้ง 9 ด้าน นั้น มีสำนักนโยบายและแผนกลาโหม กำกับ ดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการใน กระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่กระทรวงกลาโหมกำหนดโดยสำนักนโยบาย และแผนกลาโหมมีหน่วยขึ้นตรงทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการประสานภารกิจทางทหาร 3 สำนัก ดังนี้ (1) สำนักงานประสานภารกิจทางทหารกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (2) สำนักงานประสาน ภารกิจทางทหารกับกระทรวงการต่างประเทศ และ (3) สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรซึ่งในภารกิจงานวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นภารกิจ

หลักในการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และงานแก้ไขปัญหา จชต. โดยมีกระทรวงกลาโหมรับผิดชอบในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตามแผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในพื้นที่ จชต. ฉะนั้น สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.) จึงจำเป็นต้องมีภารกิจในหลายด้าน ทั้งในยามปกติและยามสงครามอย่างต่อเนื่อง เพื่อเชื่อมโยงความสอดคล้องกันในการดำเนินนโยบาย ซึ่งนอกจากเครื่องมือที่เราเรียกกันว่ายุทธศาสตร์ชาติ 21 ปีและเป็นหน่วยเพื่อประสานงานด้านความมั่นคงภายในประเทศ เพื่อให้การบริหารงานมีความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือลดการกระทบจากผลกระทบจากปัจจัยภายนอกในทุกมิติของความมั่นคงภายใน เพื่อนำประเทศให้เป็นไปสู่วิสัยทัศน์ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2565 และยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 21 ปี

1. ภารกิจ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. มีภารกิจในการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของ กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และงานแก้ไขปัญหา จชต.

ภารกิจดังกล่าวมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1.1 การพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

1.2 มาตรการควบคุมการประกอบธุรกิจรับ – ส่งสินค้า และพัสดุภัณฑ์ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย โดยเฉพาะยาเสพติด

2. การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ เป็นการพัฒนาที่มุ่งขจัด และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง หรือที่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคง โดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการป้องกันประเทศ รวมทั้ง แผนหลักที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้

3. งานแก้ไขปัญหาจชต.

3.1 การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. และการประเมินผลการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาจชต.

3.2 การพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ให้กับ 14 กระทรวง และหน่วยงานที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงรวม 55 หน่วยงาน

3.3 การประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กกล.ตร.จชต. ตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับงบประมาณในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้แก่ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กกล.ตร.จชต.

3.4 การพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดย ศอ.บต. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจจาก ผู้รับผิดชอบโครงการ เป็น ผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน.

แผนภาพที่ 3 - 4 ผังการจัดของศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร

ที่มา : ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร

2. การปฏิบัติงานตามภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบัน

สำหรับหลักการปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันนั้น ย่อมดำเนินการตามภารกิจหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของกอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จชต.

ภารกิจดังกล่าว มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

1.1 การพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ

ตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 133 ตอนที่ 46 ก วันที่ 24 พ.ค.59 ตามมาตรา 13/2 ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการมีหน้าที่ พิจารณาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมถึง การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยในส่วนของ กท. นั้นอยู่ในอำนาจของ รมว.กท. ซึ่ง ปล.กท. ได้มอบอำนาจให้ ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นผู้แทน กท. ให้ทำการแทนและสั่งการ ในนามของ รมว.กท. ตามคำสั่ง กท.(เฉพาะ) ที่ 281/61 ลง 27 พ.ค.61

ฉะนั้นผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ครั้งที่ 13/2562 เมื่อ 26 พ.ย.62,1331 ณ ห้องประชุมชั้น 17 ทส. มีนายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปล.ทส. เป็นประธาน โดยในการประชุมพิจารณาครั้งนี้ รมว.กท. (ปล.กท. รับคำสั่งฯ) ได้กรุณาอนุมัติ ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะกรรมการฯ ผู้แทนส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผลการประชุมสรุปได้ ดังนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ส่วนราชการและภาคเอกชนใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 19 รายการ (รายละเอียด ตามภาคผนวกแนบ) โดยอีก 4 รายการที่ประชุมมีมติให้ สำนักการอนุญาต/ฝ่ายเลขานุการนำเรื่องกลับไปทบทวน

1.2 มาตรการควบคุมการประกอบธุรกิจรับ – ส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายโดยเฉพาะยาเสพติด

การก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย – มาเลเซีย อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส มีวัตถุประสงค์ เพื่อสกัดกั้น ยับยั้งการลักลอบขนย้ายวัตถุระเบิด อาวุธสงคราม อุปกรณ์ และสารตั้งต้นประกอบระเบิดเข้ามาก่อเหตุรุนแรง รวมทั้งป้องกันการลักลอบขนยาเสพติด สินค้าหนีภาษี แรงงานต่างด้าว และภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ ซึ่ง ผกท. ยังคงใช้พื้นที่บริเวณชายแดนในการเคลื่อนไหวเพื่อก่อเหตุสร้างสถานการณ์ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเขต จ.นราธิวาส ซึ่งเมื่อก่อเหตุแล้วจะทำการแทรกซึมหลบหนีข้ามแดนเข้าไปอยู่ในฝั่งประเทศมาเลเซียด้านตรงข้าม จ.นราธิวาส

(พื้นที่ทางน้ำ 95 กม. และพื้นที่ทางบก 74 กม.) โดยมีขั้นตอนการดำเนินโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การก่อสร้างผนัง/เขื่อนป้องกันตลิ่ง 2) การสร้างรั้วชายแดนเป็นรั้วตาข่ายและรั้วความมั่นคงอิเล็กทรอนิกส์ และ 3) การสร้างฐานปฏิบัติการ ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ

2. การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติเป็นการพัฒนาที่มุ่งจัดและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง หรือที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคง โดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งแผนหลักที่เกี่ยวข้อง เข้ามาสนับสนุนและเฝ้าระวังประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้

2.1 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนไทยพุทธ จำนวน 25 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและขวัญกำลังใจให้ราษฎรอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่อพยพทิ้งถิ่นฐาน รวมทั้งให้ผู้ที่อยู่อพยพไปแล้วกลับมาอยู่ในพื้นที่เช่นเดิม โดย กอ.รมน.ภาค 4 สน. ได้มีการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) พบปะเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ และสอบถามปัญหา 2) มอบเมล็ดพันธุ์พืช อุปกรณ์การเกษตร และสิ่งอุปโภคบริโภค 3) ชี้แจงแนวทางการดูแลรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 4) เยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง และ 5) จัดชุดปฏิบัติการลงพื้นที่

2.2 ความคืบหน้าการบรรจุตำรวจมั่นคง มว.ฉก.นปพ. ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 1,711 อัตรา ซึ่ง ตร. ได้ดำเนินการเปิดรับสมัครทางอินเทอร์เน็ต (www.Policeadmission.org) โดยแยกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง) จำนวน 1,191 อัตรา และ 2) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกทั่วไป) จำนวน 511 อัตรา ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการขั้นตอนในการสอบคัดเลือกและจะสามารถบรรจุได้ครบตามอัตราภายในเดือน ม.ค.63

2.3 ด้านการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่ง ครม. ได้มีมติเมื่อ 7 พ.ค.62 เห็นชอบในหลักการ ให้ขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ 4 อ.จะนะ จ.สงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” มีเป้าหมายหลัก เพื่อยกระดับเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมใหม่ และเป็นประตูที่ 3 ของประเทศ ตลอดจนเป็นการสร้างงาน/รองรับเยาวชนที่จบการศึกษาในพื้นที่ โดยมีแผนงาน/โครงการภายใต้โครงการเมืองต้นแบบ รายละเอียดของแผนงาน/โครงการภายใต้โครงการเมืองต้นแบบฯ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ 4 อ.จะนะ จ.สงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต”

2.3.1 แผนงาน/โครงการของเอกชนภายใต้โครงการเมืองต้นแบบฯ ดังนี้

1. นิคมอุตสาหกรรมจะนะ ประกอบด้วย

เป็นอุตสาหกรรมเกษตร ได้แก่ ผลิตอาหารทะเลแปรรูป ผลิตอาหารฮาลาล ผลิตสินค้าจากยางพารา ปาล์มน้ำมัน และด้านการเกษตรอื่น ๆ

เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ได้แก่ อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจรกิจการคมนาคมขนส่งเชิงพาณิชย์แบบครบวงจร และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ

เป็นอุตสาหกรรมไฟฟ้าและคมนาคมขนส่ง ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตกังหันลมและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และอุตสาหกรรมผลิตหัวรถจักรและแคร่ขบวนตู้สินค้า

2. พลังงานสะอาด - พลังงานไฟฟ้าทางเลือก (Energy Complex) ซึ่งมีการวางแผนและลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมอย่างน้อย 2,813 เมกะวัตต์โดยโรงไฟฟ้าพลังงานธรรมชาติ

3. ท่าเรือเพื่อการพาณิชย์และการท่องเที่ยว พร้อมระบบคมนาคมขนส่งแบบครบวงจร ดำเนินการพัฒนาเป็นพื้นที่ศุลกากรเต็มระบบ ประกอบด้วย 1) ศุลกากรตรวจสินค้า 2) การขนส่งคอนเทนเนอร์ 3) ด่านอาหารและยา 4) ด่านตรวจสัตว์น้ำ 5) ด่านกักกันสัตว์ 6) ด่านตรวจพืช และ 7) ด่านป่าไม้และโรงพักสินค้า

4. แผนงานสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

กองทุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจชต. เป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมโดยการจัดทำ “หมู่บ้านเปี่ยมสุข”

การบริหารจัดการด้านน้ำและสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันปัญหาน้ำเสียและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลด้วยการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3.2 แผนงาน/โครงการของรัฐภายใต้โครงการเมืองต้นแบบฯ ดังนี้

1. แผนงานสำคัญ 9 แผนงาน ประกอบด้วย 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค 2) พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและที่อยู่อาศัย 3) พัฒนาศูนย์บริการสุขภาพ 4) วิจัยพัฒนาและการจัดการความรู้ 5) พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 6) การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีด้านการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 7) ขับเคลื่อนความร่วมมือการพัฒนากับนานาชาติ 8) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และ 9) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการบริการภาครัฐ

2. แนวทางการพัฒนา 2 ระยะ ประกอบด้วยระยะเร่งด่วนและระยะต่อเนื่อง ดังนี้

ระยะเร่งด่วน ได้แก่ ลำดับที่ 1 การประกาศพื้นที่ อ.จะนะ เป็นพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะลำดับที่ 2 การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ อ.จะนะ รวมทั้งศูนย์บริการการคมนาคมขนส่งแบบครบวงจรของเอกชน ลำดับที่ 3 การประกาศพื้นที่อ.จะนะ เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนเขตปลอดอากรและพัฒนาเป็นพื้นที่ศุลกากรเต็มระบบลำดับที่ 4 การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่พัฒนาเฉพาะเมืองต้นแบบ อ.จะนะ และลำดับที่ 5 กรอบแผนงานโครงการ (ลงทุน) ระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (ปี 2562 - 2566)

ระยะต่อเนื่อง ดำเนินการเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งระบบไปยังพื้นที่ใกล้เคียง

2.3.3 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถสร้างงาน - สร้างอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ประมาณ 111,111 อัตรา
2. มีรายได้จากการส่งออกและลดการนำเข้าสินค้าและพลังงานจากต่างประเทศ
3. เพิ่มศักยภาพให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทางทะเลในกลุ่มประเทศอาเซียนและแก้ปัญหาการขาดดุลการค้า
4. แก้ไขปัญหาความเสี่ยงด้านพลังงานของภาคใต้อย่างยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถให้เป็นผู้ส่งออกด้านเทคโนโลยีเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

2.4 ความคืบหน้างานด้านการพัฒนา จชต. ของ ศอ.บต. ตามแผนบูรณาการฯ ได้กำหนดแนวทางให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และจชต. มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยมีแผนงานดำเนินการจำนวน 3 แผนงาน ได้แก่ 1) แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม 2) แผนงานตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ใน จชต. และ 3) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่

2.4.1 แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งมีสภาพปัญหาจากผู้อพยพผู้พลัดถิ่นสร้างแนวร่วมขึ้นนำความแตกต่างการสร้างอัตลักษณ์เชิงเดียวการลอบทำร้ายชีวิตและทำลายทรัพย์สินคนไทยพุทธทำให้ชาวไทยพุทธหวาดกลัวย้ายออกนอกพื้นที่และความเป็นพหุสังคมสภาพภายในมีความหวาดระแวงโดย มีโครงการดำเนินงานได้แก่โครงการนำไทยกลับสู่ถิ่นฐาน (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) โครงการส่งเสริมกิจกรรมศาสนา (ศอ.บต.) และโครงการส่งเสริมพหุวัฒนธรรม (สป.วอ.) รวมทั้งได้มีการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรมประกอบด้วย 1) การฟื้นฟูชุมชนไทยพุทธถดถอย 25 แห่ง 2) การส่งเสริมวิถีพุทธ 3) การส่งเสริมวิถีมุสลิม 4) การส่งเสริมกิจกรรมชาวไทยเชื้อสายจีน 5) การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตชาติพันธุ์มณี (โอรังอัซลี) และ 6) การส่งเสริมกิจกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคม/ชุมชนพหุวัฒนธรรม

2.4.2 แผนงานตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจชต. โดยมีแผนเร่งด่วนในระยะ 5 ปีแรก ได้แก่ 1) ปลอดภัย 2) ปลอดภัยเสถียร 3) มีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น 4) มีความสามัคคีปรองดอง 5) มีทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ 6) มีการพัฒนาการเกษตรผสมผสานวิสาหกิจชุมชนมีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 7) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมีความพร้อม 8) โรงเรียนคุณภาพดี 9) มีจุดเด่นสำคัญในตำบล 10) มี 1 กีฬาโดดเด่นในตำบล 11) สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และ 12) เสริมความเข้มแข็งกลไกขับเคลื่อน ศปก.อำเภอ/ชุดขับเคลื่อนตำบล/สภาสันติสุขตำบล

2.4.3 แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่ตามข้อสั่งการกรม. ให้ดำเนินการโครงการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจ 14 เขตไร้รอยต่อ โดยเชื่อมต่อพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ 5 จังหวัดเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนสู่ SEC (Southern Economic Corridor) ภายใต้กรอบ Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle (IMT- GT) ดำเนินการดังนี้

1. ต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป

การปรับเปลี่ยนอาชีพโดยส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ได้จากการทำสวนยางพาราพร้อมกับการพัฒนาพื้นที่ป่าชายเลนให้มีความอุดมสมบูรณ์โดยให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เป็นหน่วยวิชาการทดลองและเพาะพันธุ์ปูดำร่วมกับกรมทรัพยากรชายฝั่งในการฟื้นฟูป่าชายเลนและจัดสรรพันธุ์ปูดำให้กับประชาชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้

โรงงานแปรรูปทุเรียนโดยบริษัทมางกั๋วหวานฟู้ดจำกัดซึ่งเป็นบริษัทผลไม้แช่แข็งแบบเยือกแข็ง Freeze dry มีขนาดใหญ่ 1 ใน 3 ของประเทศไทยรองรับผลผลิตทุเรียนได้ปีละ 12 ล้านกิโลกรัม และเพิ่มขึ้นเป็น 21 ล้านกิโลกรัม ในปี 2563 ทำให้เกิดการจ้างงานกว่า 1,211 คน

2. ต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จัดการแข่งขัน “THAI FIGHT เบตง” ซึ่งเมืองเบตงจ.ยะลา เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญในพื้นที่ จชต. ปัจจุบันการท่องเที่ยวในพื้นที่เบตงกำลังได้รับการตอบรับจากประชาชนทั้งในและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

จัดการประกวด Miss Grand ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออยู่ดีความรุนแรงโดยเวทีดังกล่าวต้องการหาตัวแทนที่สร้างความสุขสันติภาพและอยู่ดีความรุนแรงทั้งในประเทศและทั่วโลก

3. การพัฒนาภายใต้กรอบความร่วมมือ IMT - GT เพื่อยกระดับห่วงโซ่คุณค่าในผลผลิตเกษตรสำคัญ เช่น ยาง ปาล์ม น้ำมัน ประมงแปรรูป และผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาที่เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและสภารัฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรในระยะยาว

2.5 งานแก้ไขปัญหา จชต.

2.5.1 การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. และการประเมินผลการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาจชต.

2.5.1.1 การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการกลุ่มภารกิจงานฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สรุปได้ดังนี้

ก.ธ.น.ภาค 4 สน. งบประมาณดำเนินการ จำนวน 1,713.6532 ล้านบาท เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน 1,193.6721 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 64.21

ทบ. งบประมาณดำเนินการ จำนวน 724.6191 ล้านบาท เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน 542.1113 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.81

ทร. งบประมาณดำเนินการ จำนวน 716.8281 ล้านบาท เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน 524.6886 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 73.19

กม.การปกครอง มท. งบประมาณดำเนินการ จำนวน 761.5898 ล้านบาท เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน 748.5318 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.41

กกล.ตร.จชต. งบประมาณดำเนินการ จำนวน 27.1678 ล้านบาท เบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวน 24.1299 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.14

2.5.2 การประเมินผลความสำเร็จของแผนปฏิบัติการฯ เป็นการวัดความสำเร็จในส่วนความรับผิดชอบของ สนผ.กท./ฝ่ายเลขานุการ ฯ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางของ ปล.กท. ที่ต้องการแสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติราชการให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยกำหนดติดตามผลการดำเนินงานในรอบ 4 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน และมีเกณฑ์ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการ ฯ

2.5.3 รายงานความคืบหน้าแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติราชการและระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ ซึ่ง ครม. ได้มีมติเมื่อ 4 ธ.ค.61 เห็นชอบการจัดระดับของแผน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับ 1 2) แผนแม่บท เป็นแผนระดับ 2 และ 3) แผนปฏิบัติการ เป็นแผนระดับ 3 ในการนี้แผนระดับ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติการที่มีความชัดเจนตามภารกิจและสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติโดยกรอบแผนแม่บทและแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน จชต.ประกอบด้วย ภัยคุกคามหลัก ภัยแทรกซ้อน ความเสี่ยงต่อความมั่นคงในพื้นที่จุดศูนย์ดุลของความมั่นคงเป้าหมาย/ตัวชี้วัด และ 3 กลยุทธ์หลัก (การแก้ไขปัญหา การป้องกันปัญหา และเสริมความมั่นคง)โดยมีโครงการสำคัญ 31 โครงการ

2.5.4 การพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ให้กับ 14 กระทรวงและหน่วยงานที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงรวม 55 หน่วยงานงบประมาณรวม 17,111.1111 ล้านบาทเศษ

2.5.4.1 พิจารณางบประมาณ สรุปได้ดังนี้

1. กอ.รมน.ภาค 4 สน. จากเดิม จำนวน 1,732.6721 ล้านบาท เป็น จำนวน 1,713.6532 ล้านบาท
2. ทบ. จำนวน 724.6191 ล้านบาท
3. ทร. จำนวน 716.8281 ล้านบาท
4. กรมการปกครอง มท. จากเดิม จำนวน 841.2569 ล้านบาท เป็น จำนวน 761.5898 ล้านบาท
5. กกล.ตร.จชต. จำนวน 27.1678ล้านบาท
6. ศอ.บต. ไม่มีงบประมาณดำเนินการ

2.5.5 การประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กกล.ตร.จชต. ตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับงบประมาณในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในวงเงิน 3,932.7311 ล้านบาท ได้แก่ กอ.รมน.ภาค 4 สน. จำนวน 1,713.6352 ล้านบาท ทบ. จำนวน 724.6191 ล้านบาท ทร. จำนวน 716.8281 ล้านบาท กรมการปกครอง มท. จำนวน 761.5898 ล้านบาท และ กกล.ตร.จชต. จำนวน 27.1679 ล้านบาท

ดังนี้

2.5.5.1 การรายงานสถานการณ์ด้านการข่าวในพื้นที่ จชต. ตามวงรอบ

ตั้งแต่ 1 ต.ค.61 - 31 ม.ค.62

ตั้งแต่ 1 ม.ค. - 31 มี.ค.62

ตั้งแต่ 1 เม.ย. - 31 มิ.ย.62

2.5.5.2 การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานแผนงาน/โครงการของหน่วยงานตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของคณะทำงานประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานฯ โดย สนผ.ภท. (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.) ในฐานะคณะทำงานประเมินผลฯ ได้เดินทางไปติดตามความคืบหน้าในพื้นที่ จชต. เมื่อ 17 - 21 มิ.ย.62 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กอ.รมน.ภาค 4 สน. การบูรณาการระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดและการก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย - มาเลเซีย

การบูรณาการระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ จชต. มีมาตรการใช้งานเชิงรุกเพื่อการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนป้องกันไม่ให้เกิดเหตุ และการใช้งานเชิงรับในการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยมีการดำเนินโครงการหลักจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการบูรณาการระบบกล้อง CCTV ในพื้นที่ จชต. ของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ 2) โครงการติดตั้งระบบป้องกันความปลอดภัยเขตเมืองด้วยระบบกล้อง CCTV ของ กกล.ตร.จชต. ปัจจุบันสถานภาพกล้อง CCTV มีจำนวน 6,665 กล้อง มีกล้องสัญญาณขัดข้องเนื่องจากการย้ายแนวเสาไฟฟ้าในพื้นที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานีจำนวน 246 กล้อง คงเหลือใช้การได้จำนวน 6,419 กล้อง คิดเป็นร้อยละ 96.31 แผนการดำเนินการตามแผนแม่บทระบบกล้อง CCTV ในพื้นที่ จชต. พ.ศ. 2561 - 2565 ในระยะต่อไป กอ.รมน.ภาค 4 สน. มีแผนดำเนินโครงการบูรณาการฯ ระยะที่ 4 ด้วยการติดตั้งกล้องเพิ่มเติม จำนวน 4,511 กล้อง และ กกล.ตร.จชต.ติดตั้งเพื่อป้องกันความปลอดภัยเขตเมือง ระยะที่ 3 จำนวน 1,377 กล้อง

การก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย อ.สุไหงโกลก จ.นราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อสกัดกั้นยับยั้งการลักลอบขนย้ายวัตถุระเบิด อาวุธสงคราม อุปกรณ์และสารตั้งต้นประกอบระเบิดเข้ามาก่อเหตุรุนแรง รวมทั้งป้องกันการลักลอบขนยาเสพติด สินค้าหนีภาษี แรงงานต่างด้าวและภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ ซึ่ง ผกร. ยังคงใช้พื้นที่บริเวณชายแดนในการเคลื่อนไหวเพื่อก่อเหตุสร้างสถานการณ์ความรุนแรงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในเขต จ.นราธิวาส ซึ่งเมื่อก่อเหตุแล้วจะทำการแทรกซึมหลบหนีข้ามแดนเข้าไปอยู่ในฝั่งประเทศมาเลเซียด้านตรงข้าม จ.นราธิวาส (พื้นที่ทางน้ำ 95 กม.และพื้นที่ทางบก 74 กม.) โดยมีขั้นตอนการดำเนินโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การก่อสร้างผนัง/เขื่อนป้องกันตลิ่ง 2) การสร้างรั้วชายแดนเป็นรั้วตาข่ายและรั้วความมั่นคงอิเล็กทรอนิกส์และ 3) การสร้างฐานปฏิบัติการ ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ

ทร. การปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และการเสริมสร้างกำลังกองทัพของ ทร. ซึ่ง ฉก.นย.ทร. รับผิดชอบพื้นที่ 4

อำเภอ ได้แก่ อ.บาเจาะ อ.ยี่งอ อ.เมืองนราธิวาส จ.นราธิวาส และ อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี มีแผนรักษาความปลอดภัยเขตเมืองเศรษฐกิจ แบ่งเป็น 3 วงรอบ ดังนี้ 1) วงรอบชั้นนอก(สกัดกั้นเส้นทางหลัก) 2) วงรอบชั้นกลาง(ตรวจสอบคัดกรอง สกัดกั้นทุกเส้นทาง) และ 3) วงรอบชั้นใน (เขตควบคุมพิเศษ ใช้กำลัง อส. และ ทสปช. ปฏิบัติการตลอด 24 ชม.) โดยตั้งฐานปฏิบัติการครอบคลุมพื้นที่จำนวน 44 ฐานปฏิบัติการ และเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง/จุดเสี่ยง โดยใช้กล้อง CCTV และกำลังประชาชน นอกจากการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวแล้วยังมีการซักซ้อมตามแผนปิดเมืองในกรณีเกิดเหตุการณ์หรือมีภาพข่าวของ ผกร. ว่าจะมีการปฏิบัติการ เพื่อทบทวนความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการปฏิบัติการ เพื่อทำลายความตั้งใจในการก่อเหตุของ ผกร. โดยกำหนดพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายเร่งด่วน/หมู่บ้านอิทธิพลของฝ่ายตรงข้ามด้วยการใช้ ชป.เชิงรุก ประกอบด้วย ชป.จรรยาต์ ดำเนินการทางทหาร และ ชป.กร. ดำเนินการทางการเมืองเพื่อสลายโครงสร้างการจัดตั้งอำนาจรัฐซ้อนของฝ่ายตรงข้าม

กรมการปกครอง มท. การฝึกอบรมพัฒนาขีดความสามารถชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.) เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ ชคต. ให้มีความพร้อมทั้งด้านศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการใช้อาวุธ และยุทธวิธีในการป้องกันตนเอง และป้องกันที่ตั้งหน่วยตลอดจนมีความรู้ในการกู้ชีพกู้ภัยเบื้องต้นเพื่อนำไปปฏิบัติการกิจที่รับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา จชต.

การจัดตั้งสถานียุทธศาสตร์ของ กกล.ตร.จชต. ในพื้นที่ อ.โคกโพธิ์ อ.สายบุรี อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี เป็นการกระจายที่ตั้งหน่วยในพื้นที่ห่างไกลและเป็นเส้นทางหลบหนีของ ผกร. เพื่อสกัดกั้นและป้องปรามการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ อีกทั้งช่วยในการป้องกันอาชญากรรม การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัจจุบันการจัดตั้งสถานียุทธศาสตร์ทั้ง 3 แห่ง ดำเนินการก่อสร้างคิดเป็นร้อยละ 64.99 และจะสามารถเปิดดำเนินการได้ภายใน ก.ย.62

2.5.6 การป้องกันแนวความคิดรุนแรงในเยาวชนและกลุ่มสตรีในพื้นที่ จชต. โดยศูนย์สันติวิธี (ศสว.) ได้จัดกิจกรรมและติดตามการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) กิจกรรมสัมมนาครูตาดีกาตักวาเพื่อส่งเสริมให้เป็นสถานที่อบรมเยาวชนด้านหลักศาสนาอิสลาม 2) กิจกรรมค่ายพหุวัฒนธรรม (ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา) 3) กิจกรรมค่ายพัฒนาเยาวชนตาดีกาเพื่อจัดการความรู้ “พหุวัฒนธรรม” ผ่านกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่มหลัก (ครู เด็ก และบิดา/มารดา) 4) ติดตามและกลุ่มผู้เห็นต่าง 2) มีแนวทางชัดเจนในการเปิดพื้นที่รับประเมินผลการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการกิจการพลเรือนหญิง 5) ติดตามการปฏิบัติและให้การสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนสมาคมสร้างสรรค์เยาวชนชายแดนใต้ และ 6) นำกลุ่มสตรีศึกษาดูงานเพื่อนำแนวคิดมาปรับปรุงพัฒนาและขับเคลื่อนโครงการกำบังตักวาของหมู่บ้าน

2.5.7 ความคืบหน้าการแลกเปลี่ยนถังแก๊สคอมโพสิต ซึ่งได้ทำการแลกเปลี่ยนถังแก๊สคอมโพสิตในพื้นที่ จ.ยะลา จ.ปัตตานี และ จ.นราธิวาส ขนาด 7 กิโลกรัม และขนาด 15 กิโลกรัมโดยปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินการ ได้แก่ 1) บริษัทผู้ค้าแก๊สบางบริษัทไม่ได้เข้าร่วมโครงการ 2) ขาดงบประมาณในการผลิตถังแก๊สคอมโพสิตขนาด 5 กิโลกรัม 3) ประชาชนบางส่วนไม่มี

ความมั่นใจในการใช้ถังแก๊สคอมโพสิต และ 4) การใช้ถังแก๊สคอมโพสิตผิดวิธี ทำให้โรงบรรจุแก๊สไม่รับผิดชอบหรือเปลี่ยนถังให้ใหม่

2.5.8 การสนับสนุนโครงการจัดตั้งพื้นที่สันติสุขโดยสำนักงานเลขาธิการคณะประสานงานระดับพื้นที่ ดำเนินงานตามภารกิจ 3 ประการ คือ การเปิดพื้นที่พูดคุยกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มดำรงความต่อเนื่องของการพูดคุยและสร้างความพร้อมของทุกภาคส่วนซึ่ง พล.อ.อุดมชัย ธรรมสาโรชต์หัวหน้าคณะพูดคุยเพื่อสันติสุข จชต. มีกำหนดชี้แจงแนวทางการทำงานต่อประชาชนทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ จชต. เพื่อสร้างความเข้าใจรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอ ปัญหาอุปสรรค โดยยึดหลักดังนี้ 1) ให้เกียรติและเคารพศักดิ์ศรีของความเห็น และ 3) ได้ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนโดยแก้ปัญหาทันทีและตรงจุด ควบคู่ไปกับการพัฒนา

2.5.9 การพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดยศอ.บต. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจจากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของกอ.รมน.ภาค4สน.

2.5.9.1 การปรับปรุงแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 การปรับบทบาทและหน้าที่ของ ศอ.บต. จากหน่วยรับผิดชอบแผนงาน/โครงการเป็นหน่วยประสานการพัฒนาในพื้นที่ จชต. โดยมุ่งเน้นบทบาทเป็น “หน่วยกำกับและติดตาม (Regulator)” แผนงาน/โครงการจึงได้มีการปรับเปลี่ยนงบประมาณโครงการ/กิจกรรมจากงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., กรมการปกครอง มท. และ ศอ.บต. ไปอยู่ในงานอื่น ๆ จากการดำเนินการดังกล่าวทำให้งบประมาณแผนงาน/โครงการประกอบแผนปฏิบัติการฯ จากเดิมจำนวน 4,142,4338 ล้านบาท เป็น จำนวน 3,932,7479 ล้านบาท

2.5.9.2 การปรับบทบาทและหน้าที่ของ ศอ.บต. ซึ่งตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยประสานงาน เร่งรัด ติดตามการพัฒนา และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ทั้งนี้ ศอ.บต. ได้ปรับโครงสร้างรองรับบทบาท ศอ.บต. ซึ่งได้นำกราบเรียน นรม. และประกาศในราชกิจจานุเบกษาการแบ่งส่วนงานของ ศอ.บต. พ.ศ. 2561 เมื่อ 7 ธ.ค.61 รายละเอียด ดังนี้

1. แบ่งส่วนงาน ศอ.บต. ออกเป็น 4 กลุ่มภารกิจงาน ได้แก่
1) กลุ่มงานบริหารเชิงยุทธศาสตร์ 2) กลุ่มภารกิจประสานและเร่งรัดการพัฒนาพิเศษ 3) กลุ่มภารกิจบูรณาการและขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาและพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง และ 4) กลุ่มภารกิจบริหารและอำนวยการ

2. บทบาทการเร่งรัด กำกับ และติดตาม มี 2 ส่วน ได้แก่
1) การตรวจติดตามการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ (ตามแผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. และตามข้อสั่งการ นรม. และ รอง นรม.) และ 2) การเร่งรัดติดตามในส่วนของภาคประชาชน (รับฟังข้อมูลจากประชาชนตั้งแต่ระดับหมู่บ้านเพื่อดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการที่จะขับเคลื่อนในแต่ละปีงบประมาณ)

3. การปรับปรุง พ.ร.บ.การบริหารราชการ จชต. พ.ศ. 2553 คอ.บต. ได้ประชุมร่วมกับ กอ.รมน. เพื่อพิจารณาการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย โดยมี รอง นรม. (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายระดับ พ.ร.บ.ฯ จำเป็นต้องหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเนื่องจากอาจมีผลกระทบต่อกฎหมายอื่น ๆ ทั้งนี้ คอ.บต. จะเร่งรัดดำเนินการในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อนำเสนอ คปต. พิจารณาต่อไป

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้อง ในการปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.

สนผ.ภท.

ปัญหา อุปสรรคและข้อขัดข้องของการปฏิบัติงานของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. นั้น โดยเมื่อมองในมุมมองของหลักการทฤษฎีบริหารขององรีฟาโยล (Henri Fayol) กำหนดขึ้นสำหรับการบริหารจัดการองค์กรในแต่ละหน้าที่นั้นต่างก็มีความสำคัญในตัวเองขณะเดียวกันก็มีการเชื่อมโยงและส่งผลซึ่งกันและกันเพื่อให้การทำงานสมบูรณ์และประสบความสำเร็จโดยมีขั้นตอนบริหาร 5 ขั้นตอน ดังนี้

การวางแผน : การกำหนดแผนปฏิบัติการหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติงานให้ครอบคลุมทุกกระบวนการเป็นแนวทางที่วางไว้สำหรับการทำงานในอนาคต

การจัดองค์กร : การกำหนดตำแหน่งภาระงานหน้าที่ความรับผิดชอบตลอดจนจำนวนคนให้ครอบคลุมการทำงานทุกกระบวนการรวมถึงการจัดโครงสร้างองค์กร

การบังคับบัญชาสั่งการ : การจัดองค์กรตลอดจนจัดโครงสร้างการทำงานนั้นจะทำให้เราเห็นสายบังคับบัญชาที่ชัดเจนเห็นลำดับความสำคัญตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการสั่งการ

การประสานงาน : การเชื่อมโยงงานตลอดจนการปฏิบัติการทุกอย่างรวมไปถึงกำลังคนที่หน่วยให้ทำงานเข้ากันให้ได้กำกับให้มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เดียวกัน

การควบคุม : การกำกับตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จจุลลงไปตามแผนที่วางไว้ระคองการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด

จากการศึกษาหลักการบริหารทั้ง 5 ประการ โดยยึดเป้าหมายหลักคือการดำเนินการเพื่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรแล้ว สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. มีเพียงหน้าที่บทบาทหน้าที่ในการประสานงานและการควบคุม(หมายถึงการติดตามผลการปฏิบัติการรวมถึงเข้าร่วมพิจารณาอนุมัติงบประมาณเพื่อบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จชต.) เท่านั้น ซึ่งมีอัตราส่วนภารกิจในการบริหารเพียง 2 ใน 5 ตามหลักการทฤษฎีบริหารขององรีฟาโยล (Henri Fayol) สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงาน, การจัดองค์กร, การบังคับบัญชาสั่งการร่วมกับหน่วยงานกลางในการรักษาความมั่นคงซึ่งเป็นการบริหารในระดับต้นน้ำ ซึ่งในปัจจุบันบทบาทหน้าที่ภารกิจที่ปฏิบัติเป็นเพียงการติดตามความคืบหน้าและรายงานผลในระดับนโยบาย แต่ไม่มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงภายในรวมถึงภายนอกประเทศที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากภารกิจหน้าที่ในการติดตามการดำเนินการตามงบประมาณในการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาในสามจังหวัดชายแดนใต้ จึงส่งผลให้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ทราบปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับเป้าหมายหลักคือเพื่อสร้างความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ฉะนั้นปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือ การประสานงานเพื่อรับทราบปัญหาแต่ไม่สามารถเข้าร่วมในการปรับปรุงกระบวนการ เพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้ทันต่อสถานการณ์ในระดับการวางแผนเพื่อพัฒนาระบบการ ปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นไปในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคดังกล่าวมีดังนี้ ควรปรับอัตรา เฉพาะกิจเพื่อมุ่งเน้นให้เข้าร่วมในการวางแผนกำลังพล งบประมาณ ที่เหมาะสมจึงจะสามารถ ดำเนินการบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

การเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สง.ปรมน. ของเหล่าทัพและกองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

จากการศึกษาลักษณะองค์กรโดยรวมและการศึกษาบทบาทหน้าที่ของ สำนักงาน ประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรศูนย์ ประสานภารกิจทางทหารสำนักนโยบายและแผนกลาโหมรวมถึงปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องของการ ปฏิบัติงานของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. แล้วพบว่าสิ่งสำคัญที่เด่นชัดที่สุดที่ส่งผลให้เกิดความ แตกต่างระหว่างสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักรเหล่าทัพ นั่นคือหน่วยปฏิบัติการซึ่งแสดงดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สำนักงาน ปรมน. ของเหล่าทัพ

การเปรียบเทียบของหน่วยงานระหว่างสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบาย และแผนกลาโหมกับสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร เหล่าทัพ ซึ่งทั้งสององค์กร (อันหมายถึง สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. และ สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ) นั้นมีรายละเอียดการเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

1.1 ภารกิจ

ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพบก : การวางแผน อำนาจการประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและ เรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามที่กองทัพบกได้รับมอบจากกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักรโดยปฏิบัติการในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรโดยเป็น อัตรากำลังแทนตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 โดยมี ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในกองทัพบกเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยให้ผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้อำนวยการสำนักงานปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายใน กองทัพบกสำหรับ

ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพเรือ : มีหน้าที่ดำเนินการรวบรวมอำนาจการประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและการดำเนินงานที่สำคัญตามบทบาทหน้าที่ของกองทัพเรือที่เกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กองทัพเรือได้รับมอบหมายจากกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพเรือเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของกองทัพอากาศ : มีหน้าที่วางแผนอำนาจการประสานงานควบคุมกำกับการพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกองทัพอากาศเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักงานนโยบายและแผนกลาโหม (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.) : มีภารกิจด้านการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการของ กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จชต.

จากการศึกษาวิเคราะห์ภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. และ สำนักงานปรมน.เหล่าทัพ นั้น พบว่า ภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีลักษณะเป็นฝ่ายอำนาจการในระดับนโยบายและประสานงานโดยตรงกับ กอ.รมน. โดยตรงทั้งทางด้านการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการของ กอ.รมน. รวมถึงการเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) เพื่อให้เกิดการพัฒนาเพื่อการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรโดย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั้น แตกต่างเชิงบริบทกับเหล่าทัพ โดยเฉพาะเหล่ากองทัพบก กล่าวคือไม่มีกองกำลังนั้นจึงเป็นหน่วยงานประสานงานในระดับนโยบายเท่านั้นในขณะที่ สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ นั้น มีหน้าที่ประสานงานในระดับการอำนาจการเพื่อประสานความต้องการจาก กอ.รมน. เพื่อต้องการที่จะสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังพล สถานที่ ยุทโธปกรณ์ที่จำเป็น ฯลฯ เนื่องด้วยเหล่าทัพ นั้นมีการบรรจุอัตรากำลังพลเพื่อสนับสนุนในยามศึกสงคราม ฉะนั้นปัจจัยต่างๆจากเหล่าทัพจะสามารถสนับสนุนในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรได้อย่างเต็มที่ เพียงแต่จำเป็นต้องมีการประสานในระดับอำนาจการก่อนระหว่างเหล่าทัพ และ กอ.รมน. เท่านั้นจึงจะสามารถสนับสนุนได้ ซึ่งแม้ว่าจะต่างกันในการกิจแต่ก็มีเป้าหมายเดียวกัน นั่นคือการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

1.2 บทบาทหน้าที่ในปัจจุบัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ภารกิจทำให้ทราบบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันตามภารกิจของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.และสำนักงานปรมน.เหล่าทัพนั้นพบว่าบทบาทหน้าที่หลักของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจหลักคือการติดต่อประสานทางทหารระหว่างกอ.รมน.และ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) โดยมีเป้าประสงค์หลักเพื่อต้องการประสานและสนับสนุนภารกิจทางการทหารด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรให้การดำเนินการลู่วงในเชิงบูรณาการกล่าวคือการร่วมมือโดยการประสานจาก สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งในบทบาทหน้าที่ปัจจุบันพื้นที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.มีภารกิจประสานงานรับผิดชอบนั้นอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ฉะนั้นการติดต่อประสานกับ กอ.รมน. ก็จำเป็นต้องมีขอบเขตเพียงสามจังหวัดชายแดนใต้เช่นกัน ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงภารกิจของ สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ เนื่องจากในขณะที่ สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ พร้อมทั้งจะสนับสนุนปัจจัยในการรักษาความมั่นคงไม่ว่าจะเป็นสรรพกำลังยุทธโศปกรณ์หรือสถานที่ตามพื้นที่ที่เหล่าทัพนั้นๆ รับผิดชอบแต่เมื่อภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีขอบเขตจำกัดเพียงสามจังหวัดชายแดนใต้ ฉะนั้นในการประสานงานระดับนโยบายเพื่อสนับสนุน กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ จึงมีบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันเพื่อสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ภายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ตามภารกิจหลักของ สำนักงาน ปรมน.เหล่าทัพ กล่าวคือ การวางแผนอำนวยการประสานงานควบคุมกำกับการพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับการประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเหล่าทัพ นั้นๆ รับผิดชอบ

2. การเปรียบเทียบการดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.1 ภารกิจ

ภารกิจกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร : มีหน้าที่ดำเนินการวางแผนบูรณาการประสานงานและกำกับดูแลการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติ และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติและความสงบสุขของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขโดยอ้างถึงอำนาจหน้าที่ในมาตรา 7 ดังนี้ (1) ติดตามตรวจสอบประสานงานและประเมินแนวโน้มของสถานการณ์ทั้งภายในและนอกราชอาณาจักรที่อาจก่อให้เกิดภัยคุกคามด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและรายงานคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (2) อำนวยการในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยแผนและแนวทางนั้นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนี้ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและแนวทางนี้ด้วยเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนและแนวทางตามวรรคหนึ่งแล้วให้หน่วยงานของรัฐเกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนและแนวทางดังกล่าว) (3) อำนวยการประสานงานและเสริมการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนและแนวทางในการปฏิบัติงานตาม (คณะรัฐมนตรีจะมอบหมายให้กอ.รมน. มีอำนาจในการกำกับดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย) (4) เสริมสร้างให้ประชาชนตระหนักในหน้าที่ที่

ต้องพิทักษ์รักษาไว้ที่ชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์สร้างความรักความสามัคคีของคนในชาติรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆที่กระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและความสงบเรียบร้อยของสังคม (5) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะรัฐมนตรีสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ภารกิจสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหม (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.) : มีภารกิจด้านการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการของ กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จขต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จขต.

จากการศึกษาวิเคราะห์ภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. และ กอ.รมน. นั้น พบว่า ภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือ การประสานภารกิจทางทหารโดยมีเป้าประสงค์หลักเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของกอ.รมน. ซึ่งรวมถึงการเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จขต.) เพื่อให้เกิดการพัฒนาเพื่อการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในขณะที่ กอ.รมน.นั้นมีภารกิจครอบคลุมทั่วประเทศ และเป็นองค์กรของรัฐในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานกลางเพื่อต่อต้านภัยคุกคามที่มุ่งทำลายผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติฉะนั้นภารกิจของ กอ.รมน.จึงครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ

2.2 บทบาทหน้าที่ในปัจจุบัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ภารกิจทำให้ทราบบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันตามภารกิจของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. และ กอ.รมน. นั้น พบว่าบทบาทหน้าที่หลักของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจหลักคือการติดต่อประสานทางทหารระหว่าง กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จขต.) โดยการติดต่อประสานนั้นอยู่ในรูปแบบของการติดตามความคืบหน้าและการร่วมเป็นคณะทำงาน คณะกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติรวมถึงการประสานงานในระดับนโยบาย เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานโดยตรงต่อ ปลัดกระทรวงกลาโหม นั้นหมายความว่า การดำเนินการโดยการประสานหรือการรายงานผลของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นการประสานงานในระดับบริหารระหว่างนายกรัฐมนตรี (ในฐานะผู้บังคับบัญชาของ กอ.รมน.) และกระทรวงกลาโหมซึ่งส่งผลโดยตรงต่อสั่งการในระดับบริหารต่อส่วนต่าง ๆ ทำให้เป้าประสงค์หลักคือการสนับสนุนภารกิจทางการทหารด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรให้สามารถดำเนินการได้ลุล่วงในเชิงบูรณาการอย่างรวดเร็วและทันเวลา

แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงและกลุ่มที่มีประสบการณ์ในด้านความมั่นคง ซึ่งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงระดับประเทศ จำนวน 3 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงภายในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน จำนวน 2 ท่าน โดยสามารถสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

1. การพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรให้สอดคล้องกับการดำเนินการเชิงนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

ความมั่นคง คือ เป็นเป้าหมายสำคัญสูงสุดประการหนึ่งของประเทศชาติในยุคสมัย ซึ่งโดยที่ กอ.รมน. ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการทำงานของหน่วยงานด้านความมั่นคงในส่วนของภาครัฐภาคเอกชนรวมทั้งภาคประชาสังคมต่าง ๆ ดังนั้นการประสานงานระหว่างส่วนเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงจะเป็นส่วนสนับสนุนสำคัญส่วนหนึ่งให้กับความมั่นคงของชาติ และอ้างถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวโดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติในการติดตามการตรวจสอบและการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 21 ปี เป็นยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยมีแนวทางการวางกรอบการพัฒนาประเทศในห้วงระยะเวลา 21 ปี ในด้านเศรษฐกิจการเมืองสังคมการทหารและด้านอื่น ๆ ผลจากการดำเนินการตามแผนการดำเนินการจะส่งผลให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาต่าง ๆ หัวใจที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่การประสานงานให้เกิดการประสานสอดคล้อง ดังนั้นการเพิ่มบทบาทของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ที่มีหน้าที่ในการประสานระหว่าง กอ.รมน. ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงในระดับรัฐบาลกับ สนผ.กท. ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคงในระดับนโยบายของ กท. จึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาประเทศ

โดยเฉพาะความมั่นคง หมายถึงการมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับทั้งระดับประเทศสังคมชุมชนครัวเรือนและปัจเจกบุคคลและมีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหารเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมและการเมืองเช่นประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนมีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลสังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศชุมชนมีความเข้มแข็งครอบครัวมีความอบอุ่นประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตมีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิตมีการออมสำหรับวัยเกษียณความมั่นคงของอาหารพลังงานและน้ำมีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจหลักในการประสานทางทหารในระดับหน่วยงาน เพื่อรักษาความมั่นคงระดับประเทศ ซึ่งถึงแม้ว่าการประสานงานทางทหารอยู่ในระดับคุณภาพ กล่าวคืออยู่ในระดับนโยบายก็ตาม แต่ขอบเขตการประสานยังอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ หมายถึง ครอบคลุมปัญหาความไม่สงบในประเทศไทยในพื้นที่ดังกล่าวเท่านั้น ฉะนั้น ขอบเขตการรักษาความมั่นคงภายในประเทศสำหรับแนวทางตามยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และมีระดับขอบเขตครอบคลุมทั่วทั้งประเทศจึงควรเพิ่มบทบาทภารกิจให้ครอบคลุมในระดับประเทศ เนื่องด้วย สง.ปรมน.เหล่าทัพ นั้นสามารถสนับสนุนได้ทั่วประเทศตามพื้นที่ที่เหล่าทัพนั้น ๆ รับผิดชอบ จึงจะกล่าวได้ว่า สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.มีบทบาทหน้าที่ปฏิบัติการกิจเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการดำเนินการเชิงนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

อย่างไรก็ตามตามอัตรากำลังพลเมื่ออ้างถึง มาตรา 9 ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 “เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. ตามพระราชบัญญัตินี้ให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอ และให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ทำนองเดียวกันของหน่วยงานของรัฐนั้น จัดให้หน่วยงานของรัฐที่จัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ยัง กอ.รมน. มีอัตรากำลังแทนตามความจำเป็นแต่ไม่เกินจำนวนอัตรากำลังที่จัดส่งไป” จากการจัดส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปปฏิบัติหน้าที่ใน กอ.รมน. ตามที่ผู้อำนวยการร้องขอนั้นส่งผลต่อการพิจารณาโดยสภากลาโหมให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสำนักงานฯรองรับตาม พ.ร.บ.ฯ มาตรา 9 ดังนี้

1. ทบ. จัดตั้งสำนักงาน**ปฏิบัติการ**กิจรักษาความมั่นคงภายในกองทัพ โดยใช้คำย่อว่า“สง.ปรมน.ทบ.” โดยสำหรับกองทัพบกนั้นจัดตั้ง สง.ปรมน.ทบ และให้มาปฏิบัติการกิจ กอ.รมน. ทั้หน่วย

2. สป., ทร., ทอ. จัดตั้งสำนักงาน**ประสาน**ภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน. ของหน่วยโดยสำหรับ สป., ทร., ทอ. จัดตั้งสง.ปรมน. เช่นเดียวกับ ทบ. แต่ไม่ได้ส่งมาปฏิบัติการกิจ กอ.รมน. ตามเจตนารมณ์ (โดยส่วนใหญ่แล้วเข้าตำแหน่งประจำหน่วยและมาช่วยราชการเป็นรายปีในส่วนของตำแหน่งหลักเก็บไว้บริหารภายในเหล่าทัพเป็นส่วนใหญ่) ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการพัฒนาบุคลากรตลอดจนการได้รับสิทธิตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงานจริง

สป. : ศูนย์ประสานภารกิจทางทหารสำนักนโยบายและแผนกลาโหมสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมใช้คำย่อว่า“สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ”

ทร. : สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกอ.รมน. กองทัพเรือใช้คำย่อว่า“สง.ปรมน.ทร.”

ทอ. : สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับ กอ.รมน. กองทัพอากาศใช้คำย่อว่า“สง.ปรมน.ทอ.”

ฉะนั้น สำหรับด้านอัตรากำลังพลควรจัดอัตรากำลังพลของ สง.ปรมน (เหล่าทัพ) ให้เต็มอัตราและมาปฏิบัติหน้าที่ด้านความมั่นคงใน กอ.รมน. โดยเฉพาะสายงานด้านความมั่นคง เช่น สายปฏิบัติการข่าวกรอง กิจการพลเรือน ยุทธการหรือสายประสานงานด้านความมั่นคงเช่นเดียวกับ สง.ปรมน.ทบ. เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดตั้ง กอ.รมน. โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ

71 และในส่วนที่ไม่ใช่ตำแหน่งหลักให้ลงในสายงานสนับสนุน เช่น การส่งกำลังบำรุง การกำลังพล การประชาสัมพันธ์ และอื่น ๆ

2. การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สน.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคงในปัจจุบัน

ในสถานการณ์ความมั่นคงปัจจุบัน ในประเทศไทยยังคงใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 ซึ่งยังกำหนดบทบาทหน้าที่ที่สำคัญให้กับ กอ.รมน. เป็นสำคัญ ฉะนั้นหน่วยงานประสานงานทหารทหารเพื่อความมั่นคงจึงมีความสำคัญยิ่งเนื่องด้วยปัจจัยหลักในการบริหาร หรือหลักในการดำเนินการเพื่อให้องค์กรก้าวถึงเป้าหมายได้ ปัจจัยหนึ่ง ได้แก่ การประสานงาน (Coordination) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเชื่อมโยงงานตลอดจนการปฏิบัติการทุกอย่างรวมไปถึงกำลังคนที่หน่วยให้ทำงานเข้ากันได้กับให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันอำนวยความสะดวกการทำงานที่ราบรื่น เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่วางไว้ทุกอย่างหากขาดการประสานงานที่ดีก็อาจทำให้เกิดความล้มเหลวได้เมื่อมีการแบ่งโครงสร้างตลอดจนมอบหมายงานให้กับแต่ละส่วนชัดเจนแล้วการประสานงานให้เกิดการทำงานที่ดีที่สุดนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะแต่ละส่วนต้องทำงานสอดคล้องกันเพื่อผลสำเร็จเดียวกันนั่นเองการประสานงานที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องมีในทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคลต่อบุคคลหัวหน้างานต่อลูกน้องแผนกต่อแผนกไปจนถึงผู้บริหารต่อทุกหน่วยงานในองค์กร

ปัจจุบันภัยคุกคามและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นนั้นมีความหลากหลายและมีความสลับซับซ้อนซึ่งหน่วยงานด้านความมั่นคงหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาลอาจไม่สามารถแก้ไขหรือรับมือกับภัยคุกคามหรือภัยพิบัตินั้น ๆ ได้จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานกลาง นั่นคือ กอ.รมน. เข้ามาเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการหน่วยงานด้านความมั่นคงต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานระดับชาติที่มีกลไกหรือเครื่องมือ และมีความพร้อมที่จะนำศักยภาพที่มีอยู่ในการรับมือกับภัยคุกคามภัยพิบัติต่าง ๆ เหล่านั้น เช่น ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในปัจจุบันนั้นอยู่ในลักษณะหลากหลายรูปแบบหรือเป็นภัยคุกคามแบบผสมผสาน (Hybrid Warfare) ซึ่งหมายรวมถึง การรบในแบบ (เช่น การรบโดยใช้กำลังทางทหารเป็นหลัก เป็นต้น) หรือการรบนอกแบบ(เช่นการใช้การรบด้วยสงครามกองโจร, การบ่อนทำลายชาติ เป็นต้น) และการรบด้วยข้อมูลข่าวสาร (เช่น การปล่อยข่าวลวงเพื่อทำลายสถาบัน เป็นต้น) ซึ่งภัยคุกคามดังกล่าวเหล่านี้ไม่สามารถป้องกันได้ถ้าไม่มีองค์ความรู้ในการป้องกัน ฉะนั้นการประสานงานในระดับนโยบายจึงจะมีความทันเหตุการณ์โดยลักษณะทางทหารที่ปฏิบัติการตามสั่งการของผู้บังคับบัญชา จึงจะสามารถป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในลักษณะนี้ได้ โดยสถานการณ์ปัจจุบันช่องทางการติดต่อสื่อสาร/ระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้การประสานงานต่างๆเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและเที่ยงตรงทั้งนี้การปรับบทบาท/หน้าที่และการได้รับความสนใจจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จะทำให้การปฏิบัติงานของสำนักงานประสานงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับการประสานงานระหว่างหน่วยงานกลางกล่าวคือ กอ.รมน.กับ กท. และ กอ.รมน.กับ เหล่าทัพ มักจะปฏิบัติการแยกของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งหากมีการประสานระหว่าง สน.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สน.ปรมน.เหล่าทัพ ทั้งนี้ หมายรวมถึง การประสานงานร่วมกันทั้ง 3 เหล่าทัพด้วยจึงจะสามารถป้องกันได้อย่างครอบคลุมและทันเหตุการณ์ เนื่องด้วยแต่ละเหล่าทัพมีลักษณะเฉพาะของแต่ละเหล่าทัพเป็นพิเศษสามารถเป็นกำลังเพื่อสนับสนุนหน่วยงานด้านความมั่นคง

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้การทำงานเกิดการบูรณาการลดความซ้ำซ้อนหรือเหลื่อมล้ำทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุป

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีภารกิจหลักในการวางแผนบูรณาการประสานงานและกำกับดูแลการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแห่งชาติและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อเสริมสร้างให้เกิดความมั่นคงของชาติและความสงบสุขของประชาชนภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีโครงสร้างการจัดและบังคับบัญชาแบ่งได้ทั้งหมด 4 ส่วนคือ ส่วนบริหาร ส่วนอำนวยการ ส่วนประสานงานและส่วนสุดท้ายคือ ส่วนปฏิบัติ ซึ่งในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้ต้องการมุ่งเน้นการวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาภารกิจของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ ฉะนั้นจึงมุ่งเน้นที่ส่วนงานของการประสานงานโดยเฉพาะในส่วนของศูนย์ประสานงานที่ 5 ซึ่งรับผิดชอบกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ที่ปัจจุบันรับผิดชอบหลักการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสามารถสรุปภารกิจได้ ดังนี้ ภารกิจด้านการประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการเพื่อบูรณาการกลุ่มงานเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่โดยสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหารสำนักนโยบายและแผนกลาโหมมีภารกิจในการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) เพื่อการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จชต. ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ไม่แตกต่างจากสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงของเหล่าทัพ มีเพียงขอบเขตพื้นที่ในการประสานงานที่จำกัดเพียงพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนใต้เท่านั้นที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. กำกับดูแลโดยมีบทบาทหน้าที่ในการพิจารณางบประมาณการบูรณาการรวมถึงการติดตามรายงานผลการปฏิบัติการเชิงบูรณาการเพื่อรายงานให้กับหน่วยงานด้านความมั่นคงกระทรวงกลาโหมทราบและดำเนินการต่อไป

โดยปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. โดยภารกิจเพื่อมุ่งเน้นงานบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรโดยครอบคลุมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ พบปัญหาหลักคือปัญหาการดำเนินการโดยเมื่อยึดหลักของการบริหารแล้วพบว่า เป็นภารกิจเพื่อการประสานงานและการควบคุมเท่านั้น ในขณะที่การติดตามการปฏิบัติงานนั้นรับทราบปัญหาในทุกระดับแต่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการวางแผนงาน กำหนดนโยบายและแผนร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงกลางเพื่อร่วมในการชี้แจงปัญหาการบูรณาการ และปัญหาการขาดแคลนกำลังพล ในหน่วย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. จึงทำหน้าที่เพียงการประสานในระดับนโยบายเท่านั้น ข้อเสนอแนะควรมีการควรปรับอัตราเฉพาะกิจเพื่อการบริหารงานด้านความมั่นคงเป็นระบบครบวงจรซึ่งส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม เกิดความยั่งยืนในป้องกันปัญหาต่อไป

บทที่ 4

แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้อง กับความมั่นคงของชาติ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ หรือจากการเปรียบเทียบวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นส่วน ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. หรือส่วนของ สง.ปรมน.ของเหล่าทัพ ในเนื้อหาบทที่ผ่านมาทำให้ทราบภารกิจหลักและภารกิจรอง หรือภารกิจที่มีความจำเป็นในการประสานภารกิจด้านความมั่นคง กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากเหล่าทัพซึ่งมีกองกำลังหลักในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มรูปแบบทำให้ภาพการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นส่วนของการบริหารจัดการ การประสานงานภารกิจด้านความมั่นคงเพื่อลดช่องว่างการดำเนินการ สามารถให้เกิดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหาได้อย่างเต็ม ประสิทธิภาพโดยในบทนี้ กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.
2. แนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหาร ให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติ
3. สรุป

การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

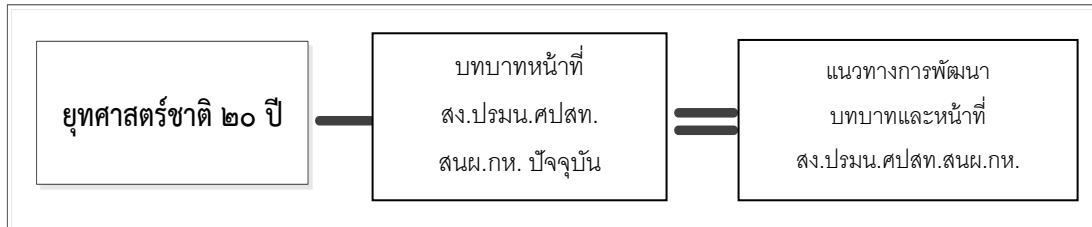
1. แนวคิดในการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาบทบาทและหน้าที่ ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

การศึกษาวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ ซึ่งวัตถุประสงค์ที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในส่วนด้านความมั่นคง เพื่อให้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งเป็นหน่วยใหม่ก่อตั้งขึ้นเพื่อประสานภารกิจทางทหารกับ กอ.รมน. โดยโครงสร้างของกำลังพลมีความแตกต่างจากสำนักงานประสานงานทางทหารของเหล่าทัพ ที่มีกำลังพล มีหน่วยที่มีการจัดองค์กรชัดเจนและมีภารกิจหน้าที่ที่มีสายการบังคับบัญชาแน่นอน โดยผู้วิจัยได้เสนอแล้วในบทที่ 3 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับ สง.ปรมน.เหล่าทัพซึ่งในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในการศึกษา

วิจัยฉบับนี้จะใช้หลักการบริหารจัดการรวมถึงทรัพยากรในการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายด้านความมั่นคง ดังนี้

- 1.1 การบริหารระบุน้ำที่ในการบริหาร (Management Functions)
 - 1.1.1 การวางแผน (Planning)
 - 1.1.2 การจัดองค์การ (Organizing)
 - 1.1.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
 - 1.1.4 การจัดการ (Directing)
 - 1.1.5 การควบคุม (Controlling)
- 1.2 ทรัพยากรในการบริหารจัดการ
 - 1.2.1 คน (Man) คือทรัพยากรบุคคลเพื่อสนับสนุนให้กิจกรรมสำเร็จลงได้ ในที่นี้หมายถึง กำลังพล
 - 1.2.2 เงิน (Money) คือปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมสำเร็จลงได้ ในที่นี้หมายถึง งบประมาณ
 - 1.2.3 วัสดุ (Materials) หรือเครื่องจักร (Machine) คือวัตถุดิบที่มีศักยภาพ รวมถึงคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้กิจกรรมสำเร็จลงได้ ในที่นี้หมายถึง สายการส่งกำลังบำรุงทางทหาร
 - 1.2.4 วิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management or Method) คือการบริหารจัดการที่ชัดเจนรวมถึงระเบียบปฏิบัติหรือขั้นตอนวิธีการ เพื่อสนับสนุนให้กิจกรรมสำเร็จลงได้ ในที่นี้หมายถึงภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานด้านความมั่นคง
- 1.3 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
 - 1.3.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ
 - 1.3.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
 - 1.3.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
 - 1.3.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช่ภาครัฐ
 - 1.3.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อเป็นแนวคิดในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท. จึงใช้หลักการของสมการทางคณิตศาสตร์ คือ ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นตัวตั้งในการพัฒนา แนวทางการดำเนินการด้านการประสานงานทางทหารและใช้บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท. เป็นตัวลบจึงจะส่งผลให้เกิดแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท. ให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงที่มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นผลลัพธ์ซึ่งสามารถสร้างตัวแบบสมการได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 – 1 ตัวแบบสมการในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.
ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2563

ซึ่งสมการดังกล่าวมีความสอดคล้องเชิงแนวคิดด้านสมการกับแนวคิดของ พจนังพงศ์ สุวรรณ (2536:36) ได้สรุปเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การทหารสามารถสรุปเป็นสมการ กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ทางทหารจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อจำเป็นต้องมีเป้าหมายทางทหาร(End) หนทางการปฏิบัติ (Way) เครื่องมือ (Mean) ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ = วัตถุประสงค์ทางทหาร (military objective) +
หนทางปฏิบัติ (เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์) +
เครื่องมือ (กำลังคนยุทโธปกรณ์เงินการส่งกำลังบำรุงฯลฯ)

จากการพิจารณาสมการทำให้ทราบว่าสิ่งที่ต้องการในที่นี้คือ ความต้องการแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลค้นคว้าเอกสาร หลักฐานการดำเนินการ การจัดหน่วยของหน่วยงานประสานทางทหารของเหล่าทัพและบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยเปรียบเทียบจากการหลักการบริหารรวมถึงข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงและด้านความมั่นคงภายในพื้นที่จังหวัดชายแดนทำให้ทราบว่ายังมีจุดบกพร่องที่ต้องการการพัฒนาอีกหลายประเด็น จึงจะสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาอย่างสมบูรณ์เพื่อเติมเต็มขั้นตอนที่จำเป็นแต่ยังไม่มีการบริหารจัดการในส่วนนั้นๆจึงจำเป็นต้องเริ่มที่การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ตามหลักการบริหารจัดการเพื่อนำไปเปรียบเทียบวิเคราะห์ต่อไป

2. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงการบริหารจัดการ

บทบาทและหน้าที่ตามภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหมนั้นเมื่อนำเสนอโดยแจกแจงรายละเอียดในบทบาทหน้าที่ปัญหาอุปสรรคและ ข้อขัดข้องการปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในบทที่ 3 แล้วพบว่า บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ มี 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 2) การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ 3) งานแก้ไขปัญหพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้

โดยในรายละเอียดนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้ ดำเนินการจัดผู้แทนในการประชุม พิจารณางบประมาณ จัดตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่ ลงพื้นที่เพื่อ ประเมินผลการปฏิบัติงานจริง จัดประชุมคณะทำงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน เป็นหน่วยประสานทางทหารที่รับทราบและรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานในการ

ประชุมคณะทำงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยตรงต่อปลัดกระทรวง
กลาโหม ดังนี้

2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีทางที่จะปฏิบัติไว้ล่วงหน้า
ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการการวางแผนจะต้องมีกระบวนการนี้กคิด (Conceptual
Thinking) ที่สมบูรณ์และเป็นสาระถูกต้องเพื่อให้สามารถช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)
พัฒนากลยุทธ์ (Strategies) จัดทำแผนงาน (Programs) จัดสรรงบประมาณการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ
(Budget) กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติ (Procedures) และแนวนโยบาย (Policies) ที่ดีที่สุดสำหรับ
องค์การของตนภายหลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์และคาดการณ์ (Forecast) สภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ
อย่างระมัดระวังและรอบคอบที่สุดแล้วเป้าหมายสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่วางแผนคือจะต้องตัดสินใจ
เลือกและรู้จักทำแผนต่าง ๆ ให้ได้แผนงานที่ดีที่สุดและเหมาะสมกับกำลังความสามารถขององค์การ
ที่จะเป็นหนทางให้องค์การสามารถหาประโยชน์จากการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมที่ได้คาดการณ์ไว้

วิเคราะห์ การวางแผน สำหรับ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจที่กำหนด
โดยภารกิจหน้าที่ใน 3 หัวข้อหลัก ดังที่กล่าวแล้วข้างต้นแต่บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันมีหน้าที่หลักคือ
การรายงานโดยตรงต่อผู้มีอำนาจในการสั่งการอนุมัติงบประมาณในการบูรณาการและขับเคลื่อนงาน
การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรหรืองานด้านการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ
รวมถึงการแก้ไขปัญหาพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้จึงนับว่าเป็นหน่วยงานการประสานงานที่สำคัญ
เนื่องด้วยการส่งต่อข้อมูลที่มีความสำคัญในระดับชาตินั้นจำเป็นต้องอาศัยความแม่นยำ เพื่อสนอง
การวางแผนต่อไป

ซึ่งงานด้านการวางแผนไม่มีอยู่ในบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของสง.ปรมน.ศปสท.
สนผ.กท. อาจส่งผลให้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งในปัจจุบันมีบทบาทหน้าที่เป็นหน่วยติดตาม
ประเมินผลอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ลงพื้นที่จริงเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะทำงานต่าง ๆ
ไม่สามารถพัฒนาตามหลักการของ “วงจรคุณภาพ” ซึ่งเป็นการปรับปรุงกระบวนการโดยเครื่องมือ
การพัฒนาหนึ่งชื่อว่า “Deming Cycle” โดยมีรายละเอียดดังนี้ การวางแผนงาน (Planning) การลงมือ
ปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุง (Act/Action) และอยู่ในรูปของวงจรดังนี้ P-D-C-A
โดยดำเนินไปอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลให้ กำหนดมาตรการแก้ไขแล้วจึงนำมาปรับเปลี่ยนแผนงานให้
สอดคล้องกับวิธีการและทรัพยากรที่กำหนดขึ้นมาใหม่ โดยยังคงคำนึงถึงการกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม
แล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขตามวงจร P-D-C-A อย่างต่อเนื่องจนบรรลุเป้าหมาย
ที่ตั้งไว้ ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ได้เข้าร่วมในการวางแผนงานด้วย
จึงจะทำให้ปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ สามารถแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ทันกับการแก้ปัญหาในแต่ละ
วงจรในขณะที่รายงานตามสายการบังคับบัญชาควบคู่กันไป

2.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการกำหนด จัดเตรียม
และจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการบริหารสิ่งของและทรัพยากรต่าง ๆ (Things)
ภายหลังจากที่ได้ใช้ดุลพินิจและมีข้อตัดสินใจที่ยุติแล้วว่าจะทำอะไรบ้างการดำเนินการเพื่อจัดองค์การ
ตามกระบวนการนี้จะประกอบด้วยงานที่ต้องทำดังนี้คือจัดทำโครงสร้างองค์การ (Organization
Structure) กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมต่างๆที่กำหนดจะแบ่งสรรกันไปทำระบุ

ขอบเขตของตำแหน่งงานต่าง ๆ พิจารณาให้ทราบถึงรายละเอียดความยากง่ายของงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้สามารถทราบถึงคุณสมบัติของคนที่ต้องการได้

วิเคราะห์ การจัดองค์กร สำหรับ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจที่กำหนด โดยภารกิจหน้าที่ใน 3 หัวข้อหลัก ดังที่กล่าวแล้วข้างต้นและการจัดองค์กรถูกจัดภายใต้ สำนัก ปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งเป็นหน่วยระดับนโยบายจึงทำให้มีอำนาจในการบริหารจัดการ แต่ยังคงกำลังพลขณะนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยกองกำลังของเหล่าทัพเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามหน้าที่การจัดองค์กรในความหมายนี้คือการจัดสรรบุคลากร จัดสรรทรัพยากรซึ่งบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบัน มิได้เกี่ยวกับภารกิจในส่วนนี้เนื่องจาก ภารกิจส่วนใหญ่เป็นส่วนการประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบาย ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงมีผลมากในการรายงานผลให้กับผู้บังคับบัญชา ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมพิจารณาในการจัดองค์กร ในฐานะหน่วยงานประสานทางทหาร เพื่อวางตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมกับการพัฒนากระบวนการเพื่อแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องจากการติดตามการประเมินผลในแต่ละวงรอบเพื่อให้ระบบส่งกำลังบำรุงไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) คือภาระหน้าที่ที่เกี่ยวกับการบริหารตัวคน ซึ่งเริ่มต้นด้วยการเสาะหาและคัดเลือกให้ได้มาซึ่งคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานต่าง ๆ ที่ได้พิจารณาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ประกันได้ว่างานต่าง ๆ จะได้รับการปฏิบัติงานลุล่วงไปอย่างได้ผลที่สุดภาระหน้าที่นี้จะสำคัญที่สุดที่จะต้องสามารถเข้าใจและทำการฝึกอบรมและพัฒนาคนงานให้มีความสามารถมีความพร้อมโดยเฉพาะการจัดหาคนในระดับผู้บริหารรองลงมา

วิเคราะห์ การจัดคนเข้าทำงาน จากภารกิจหลักของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เหตุหนึ่ง การจัดโครงสร้างภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นหน่วยงานเชิงนโยบายเหตุหนึ่ง จึงทำให้บทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรกำลังพลทางทหาร รวมถึงในกรณีของสำนักงานประสานงานเหล่าทัพที่ดำเนินการร่วมกับ กอ.รมน. นั้นมีเพียง กองทัพบกเท่านั้น ที่มีการจัดอัตรากำลังพลจริงลงพื้นที่เพื่อบรรจุในการปฏิบัติงานจริงร่วมกับ กอ.รมน. ฉะนั้นบทบาทหน้าที่การบริหารงานด้านการจัดคนเข้าทำงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั้นในปัจจุบันไม่มีบทบาทหน้าที่นี้และกำลังพลในการปฏิบัติภารกิจ กอ.รมน. ยังอยู่คนละสังกัดอีกด้วยกล่าวคือ กองทัพบก นั่นเอง

2.4 การจัดการ (Directing) หมายถึงความพยายามที่จะให้การกระทำต่าง ๆ ของทุกฝ่ายในองค์การเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ด้วยการพยายามเอาชนะใจผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกฝ่ายให้ร่วมมือกันทำงานและเสริมต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การการ รู้จักมอบหมายงานชักจูงใจและกระตุ้นให้ทุกคนทำงานดี การรู้จักประสานงานของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้เหล่านี้ล้วนแต่เป็นภาระที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้การสั่งการสมบูรณ์และสำเร็จผลได้ในที่สุดความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนและกลุ่มคนจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยให้สามารถบังคับบัญชาให้การทำงานของคณงานแต่ละคนได้ผลสูงสุดและช่วยให้งานของทุกฝ่ายสอดคล้องและเสริมกันในอันที่จะสำเร็จตามวัตถุประสงค์เดียวกันได้

วิเคราะห์ การจัดการ ในที่นี้การจัดการหมายถึง การบริหารจัดการการดำเนินงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรในการบริหารจัดการงานของหน่วยงาน ซึ่งเมื่อบริหารจัดการการปฏิบัติการภายในหน่วย ก็หมายรวมถึงการบริหารจัดการ ภารกิจของหน่วย ประสานงานทางทหารที่มีบทบาทหน้าที่ในการประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบาย ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงมีการดำเนินการด้านการจัดการ (Directing) เรียบร้อยแล้ว กล่าวคือ มีการดำเนินการตามภารกิจเพื่อส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยทางทหารแล้วการจัดการสามารถใช้ระบบทางทหารจัดการได้เองโดยระบบสายการบังคับบัญชาทางทหาร

2.5 การควบคุม (Controlling) คือการบังคับหรือกำกับให้การทำงานต่าง ๆ เป็นไปตามแผนเพื่อที่จะป้องกันมิให้เกิดความเสียหายในประการทั้งปวงผู้บริหารทุกคนย่อมต้องคอยควบคุมงานต่าง ๆ ที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ กระบวนการควบคุมภายใต้ระบบการควบคุมที่จัดขึ้นคือการวัดผลงานที่ทำไปด้วยการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด เพื่อช่วยให้ทราบถึงข้อแตกต่างที่ผิดไปจากแผนและสามารถดำเนินการแก้ไขเข้าสู่ทิศทางที่ถูกต้องได้เนื่องจากงานที่ทำทุกอย่างจำเป็นต้องอาศัยคนเป็นผู้ทำการควบคุมจึงควรมีจุดสนใจที่การควบคุมให้ปฏิบัติงานเป็นผลดีเสมอการรู้จักใช้ระบบการตอบแทนและลงโทษจึงเป็นศิลปะสำคัญที่ผู้บริหารทุกคนจำต้องเข้าใจด้วยเสมอ

วิเคราะห์ การควบคุม สำหรับ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีภารกิจที่กำหนดโดยภารกิจหน้าที่ใน 3 หัวข้อหลักดังที่กล่าวแล้วข้างต้นซึ่งบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันที่เด่นชัดมากที่สุดคือ การประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบาย โดยเมื่อพิจารณาจากวงจรคุณภาพ คือ การวางแผนงาน (Planning) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุง (Act/Action) และอยู่ในรูปของวงจรดังนี้ P-D-C-A (ดังที่กล่าวแล้วในส่วนการบริหารจัดการการวางแผนงาน) ทำให้ทราบได้ว่าปัจจุบันบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีเพียงบทบาทในการควบคุมที่เป็นบทบาทที่เด่นชัดที่สุด แต่อย่างไรก็ตามบทบาทดังกล่าวจะไม่สามารถดำเนินการได้ครบวงจรคุณภาพหากมิได้เข้าสู่กระบวนการวางแผน การปรับกระบวนการขั้นตอน การจัดการ การจัดคนเข้าปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่เหมาะสม ฉะนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในการหาแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

2.6 การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงการบริหารจัดการ

ตามหลักการบริหารจัดการที่กำหนดหน้าที่ในการบริหารหลักไว้ 5 บทบาทหน้าที่เมื่อพิจารณาพร้อมกับบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. แล้ว พบว่า หน้าที่การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และการแก้ไขปัญหาพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ ทั้ง 3 ส่วนงานหลักนี้สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. รับผิดชอบเพียง การร่วมพิจารณา และการติดตามความคืบหน้า การประเมินผลเท่านั้น เพื่อการประสานงานทางทหาร กล่าวคือ การรายงานผลการปฏิบัติงาน ผลการประชุมพิจารณา ให้กับผู้บังคับบัญชาที่เป็นหน่วยงานเชิงนโยบายภายในกระทรวงกลาโหมโดยในส่วนการวางแผน (Planning) นั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณาแผน เนื่องจากแผนงานดำเนินการเกิดจาก การวางแผนงานจากหน่วย กอ.รมน.เป็นหลัก อาจเนื่องด้วย กอ.รมน. เป็นองค์กร

ความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและอาจเนื่องด้วยความเป็นเอกภาพในการสั่งการจากหน่วยบังคับบัญชาเป็นหลักจึงทำให้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีการดำเนินการในการวางแผน และเนื่องด้วยการจัดโครงสร้างหลักในกระทรวงกลาโหม มีการจัดโครงสร้างแยกเหล่าทัพออกจากหน่วยงานเชิงนโยบายทางทหาร ส่งผลโดยตรงให้เกิดการแยกการปฏิบัติงาน เช่นเหล่าทัพถูกสั่งการผ่านผู้บังคับบัญชาเหล่าทัพแต่ละเหล่าทัพ ฉะนั้นจึงเกิดหน่วยงาน เพื่อภารกิจในการประสานงานทางทหาร และทำให้หน่วยงานประสานภารกิจทางทหาร เช่น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานทางทหารเชิงนโยบายของกระทรวงกลาโหมไม่มีกำลังพล ในการจัดองค์การ (Organizing) ส่งผลต่อเนื่องต่อการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) แต่การบริหารจัดในด้านการจัดการ (Directing) และด้านการควบคุม(Controlling) มีการดำเนินการเนื่องด้วยภารกิจหน้าที่ที่โดดเด่นของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั้นเป็นการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อรายงานผลเหล่านั้นให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูง ของกระทรวงกลาโหมแต่ประเด็นสำคัญในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั้น คือการพัฒนาการดำเนินการหลังจากการประเมินผล ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไปแต่ปัจจุบันวงจรการพัฒนาจากหลักการบริหารนั้นไม่สามารถดำเนินการให้ครบวงจรได้ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมการประเมินผลนั้นมิได้ถูกวิเคราะห์ผลเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเหล่านั้นโดยมีเป้าประสงค์เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ฉะนั้นเมื่อพิจารณาในหลักการบริหารแล้วสิ่งสำคัญคือ ความไม่ต่อเนื่องของการบริหาร แม้ว่าจะมีข้อมูลที่อยู่ในรูปของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลในลำดับที่สองที่ผ่านการสังเคราะห์มาแล้วจากหน่วยปฏิบัติการทั้งหมด เช่น กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ เป็นต้น ทั้งนี้กล่าวเฉพาะภารกิจที่เป็นการดำเนินงานในพื้นที่ชายแดนใต้ตามภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

ตารางที่ 4 – 1 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการ

ลำดับ	บทบาทหน้าที่ ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.	การบริหารจัดการ				
		วางแผน	จัด องค์การ	จัดคน	จัดการ	ควบคุม
1	การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการ รักษาความมั่นคงภายในประเทศ				✓	✓
2	การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ				✓	✓
3	งานแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนใต้				✓	✓

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2563

จากตารางที่ 4 – 1 เป็นการแสดงการเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการพบว่า บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันซึ่งครอบคลุมเฉพาะในพื้นที่ชายแดนใต้ มีภารกิจในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการโดยการติดตามความคืบหน้า ประเมินผลการปฏิบัติการของหน่วยปฏิบัติและรายงานผล

ให้กับผู้บริหารในระดับนโยบายของกระทรวงกลาโหม กอ.รมน.ภาค 4 สน. เหล่าทัพ(กองทัพบก และ กองทัพเรือ) กรมการปกครองมท. และ กกล.ตร.จชต. ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งเป็นหน่วย ติดตามความคืบหน้าและประเมินผลจึงไม่มีกำลังพลในการปฏิบัติการในพื้นที่ โดยหน้าที่ดังกล่าว ครอบคลุมหลักการบริหาร 2 ด้าน กล่าวคือ ด้านการจัดการ (Directing) หรือการติดต่อประสานให้ การจัดการงานหรือการประสานงานทางทหาร เพื่อให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ตามภารกิจและด้าน การควบคุม (Controlling) ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหน้าที่ที่โดดเด่นของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดย ทั้งสองด้านนั้นถือว่าการบริหารงานปลายน้ำแม้ว่ามีหน้าที่ในการร่วมพิจารณางบประมาณก็ตาม เนื่องด้วยการพิจารณางบประมาณนั้นอยู่ในหลักการบริหาร การจัดการ (Directing) หมายถึง เป็น การผลักดันให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณประจำปี ซึ่งยังไม่ตรงกับหลักการบริหารด้านการ วางแผน ฉะนั้นหากพิจารณาจากบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. สิ่งที่ยังต้อง มีการพัฒนานั้นคือการนำข้อมูลสารสนเทศจากการลงพื้นที่ในการประเมินในฐานะหน่วยประสานงาน เชิงนโยบายทางทหาร มาใช้ประโยชน์เพื่อใช้สนับสนุนการพิจารณาแนวทางการป้องกันและการแก้ไข ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้ได้อีกทางหนึ่ง

3. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงทรัพยากรในการบริหารจัดการ

จากการศึกษาด้านทรัพยากรหรือปัจจัยที่นักบริหารต้องให้ความสนใจเพื่อให้ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์การประสบความสำเร็จกล่าวโดย ฌนัดเดซทรี (2550 : 21) ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้คือคน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machine) และวิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Managementor Method) โดยเปรียบเทียบวิเคราะห์ไปกับ บทบาทและหน้าที่ตามภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ดังนี้ 1) การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 2) การพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ 3) งานแก้ไขปัญหาพื้นที่ใน 3 จชต.เมื่อพิจารณาถึงระบบการบริหารงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารดังกล่าวแล้ว พบว่าสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระบบ ได้แก่ ระบบคนและ ระบบงาน ดังนี้

3.1 ระบบคน (Man) คือทรัพยากรบุคคลที่เป็นหัวใจขององค์การซึ่งมีผลต่อ ความสำเร็จในการจัดการในที่นี้

วิเคราะห์ ระบบคนจากการวิเคราะห์อัตรากำลังพล สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีจำนวน 10 อัตรา ซึ่งในจำนวนนี้ แบ่งเป็น

3.1.1 ระดับผู้บริหารระดับสูง 3 อัตรา ซึ่งในระดับผู้บริหารระดับสูงนี้ มีหน้าที่หลักในการอำนวยการ (Directing) การวางแผน (Planing) เพื่อวางแผนการปฏิบัติงานของ หน่วยเพื่อประสานงานทางทหารกับ กอ.รมน. แต่สำหรับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของนายทหารระดับถัดลงมา เมื่อต้องการพิจารณาบทบาทหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กับภารกิจ หน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยมีอัตราตำแหน่ง ดังนี้

3.1.1.1 อัตราในตำแหน่ง ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. อัตราพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี จำนวน 1 อัตรา

3.1.1.2 อัตราในตำแหน่ง รอง ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. อัตรา พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ จำนวน 1 อัตรา

3.1.1.3 อัตราในตำแหน่ง นปรมน.ศปสท.สนผ.กท. อัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ จำนวน 1 อัตรา

3.1.2 ระดับนายทหารสัญญาบัตร 4 อัตรา ในระดับนี้เป็นระดับในการวิเคราะห์ผลจากการติดตามการประเมินผล ซึ่งถือว่าเป็นระดับสำคัญมากในการวางแผนจากฐานข้อมูลเพื่อดำเนินการที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต แต่จำนวนกำลังพลระดับนี้มีเพียง 4 อัตรา ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เพื่อประสานงานทางทหารกับ กอ.รมน. อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงจำเป็นต้องเพิ่มอัตรากำลังในส่วนนี้ โดยปัจจุบันมีอัตราตำแหน่ง ดังนี้

3.1.2.1 อัตราพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอกจำนวน 1 อัตรา

3.1.2.2 อัตราพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท จำนวน 1 อัตรา

3.1.2.3 อัตราพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี จำนวน 1 อัตรา

3.1.2.4 อัตราร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก จำนวน 1 อัตรา

3.1.3 ระดับนายทหารประทวน 4 อัตรา ในระดับนี้ในตำแหน่ง เสมียน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งเป็นระดับปฏิบัติงานตามสั่งการของผู้บังคับบัญชาซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการปฏิบัติงานภายในหน่วย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. แต่หากในอนาคตจำเป็นต้องขยายอัตรากำลังพลในส่วนการวิเคราะห์ (นายทหารสัญญาบัตร) จึงจำเป็นต้องขยายอัตราของตำแหน่งเสมียนเพิ่มให้สอดคล้องกับอัตรากำลังพลของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยปัจจุบันมีอัตราตำแหน่งเสมียน ดังนี้

3.1.3.1 อัตราในตำแหน่ง เสมียน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จำสับเอก พิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ จำนวน 1 อัตรา

3.1.3.2 อัตราในตำแหน่ง เสมียน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จำสับเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก จำนวน 1 อัตรา

3.1.2.3 อัตราในตำแหน่ง เสมียน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. สิบเอก จำเอก จำอากาศเอก จำนวน 1 อัตรา

3.2 ระบบงาน คือ เงิน (Money) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machine) และวิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management or Method) ซึ่งระบบงานในที่นี้ กล่าวคือ การบริหารจัดการบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือภารกิจขององค์กรนั่นเอง ซึ่งจะกล่าวใน 2 มุมมอง ดังนี้ วิเคราะห์ ระบบงาน จากการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ที่ร่วมกับการวิเคราะห์ระบบงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. แบ่งเป็น

3.2.1 ระบบงานที่เกี่ยวกับเงิน (Money) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machine) นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของ เงินงบประมาณ วัสดุหรือวัตถุดิบในการปฏิบัติงาน รวมถึง เครื่องจักรในที่นี้กล่าวถึงยุทธภัณฑ์ที่สามารถช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ดำเนินการต่อไปได้และทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงานแต่เนื่องด้วยสายการปฏิบัติงานเป็น สำนักงานประสานเหล่าทัพโดยเฉพาะเหล่าทัพ กองทัพบก ที่มีกำลังพลพร้อมที่จะปฏิบัติงานมีอัตรากำลังพลในสังกัดทั่วประเทศ ฉะนั้นระบบงานอันเกี่ยวเนื่องด้วย งบประมาณ วัตถุดิบ รวมถึง ยุทธภัณฑ์ ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีความสัมพันธ์เพียงการพิจารณาการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ประจำปีงบประมาณให้กับ 14 กระทรวงและหน่วยงานที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงรวม 55 หน่วยงานเท่านั้น มิได้เข้าร่วมอยู่ในหน่วยงานที่ใช้ งบประมาณหรือวัสดุยุทธภัณฑ์ ดังกล่าว

3.2.2 ระบบงานที่เกี่ยวข้องกับวิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management or Method) ในส่วนการบริหารจัดการ ดังที่ได้กล่าวในส่วนของการบริหารงานพบว่า หน้าที่ในการบริหารสำคัญ 5 ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันมีเพียง

3.2.2.1 การจัดการ (Directing) หรือการสั่งการรวมถึงการประสานงาน (Directing and Coordinating) หมายถึงความพยายามที่จะให้การกระทำต่าง ๆ ของทุกฝ่ายในองค์การเป็นไปในทางที่จะส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งในที่นี้บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือการบริหารจัดการการดำเนินงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานทางทหารในการประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบายขณะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงมีการดำเนินการด้านการจัดการ (Directing) อีกนัยหนึ่งกล่าวคือ มีการดำเนินการตามภารกิจเพื่อส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยทางทหารแล้วการจัดการสามารถใช้ระบบทางทหารจัดการได้เองโดยระบบสายการบังคับบัญชาทางทหาร

3.2.2.2 การควบคุม (Controlling) บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันที่เด่นชัดมากที่สุดของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือ การประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบาย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจากวงจรคุณภาพ (PDCA) อาจกล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ได้รับในปัจจุบันนี้เป็นการควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณเพื่อบริหารจัดการทางทหาร

3.3 การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงทรัพยากรในการบริหารจัดการ

ตามหลักการบริหารจัดการที่กำหนดทรัพยากรในการบริหารจัดการกล่าวถึงทรัพยากรบุคคลไว้เป็นลำดับแรกและเมื่อพิจารณาบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. แล้วพบว่า บทบาทหน้าที่ที่กล่าวในรายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้เป็นบทบาทหน้าที่ที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนใต้ ซึ่งหน้าที่หลักในปัจจุบันคือการติดตามความคืบหน้า ประเมินผลการปฏิบัติการและรายงานผลให้กับผู้บริหารในระดับนโยบายของกระทรวงกลาโหม โดยไม่มีการกล่าวถึงการบริหารกำลังพลนั้นแสดง ความหมายนัยว่า ไม่มีอัตรากำลังพลเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ การปฏิบัติงานในพื้นที่ในปัจจุบันเป็นของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ กรมการปกครองมท. และ กกล.ตร.จชต. ตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณขณะนั้น การบริหารทรัพยากรบุคคลจึงไม่มีในบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

ในส่วนของการบริหารทรัพยากรในระบบงานประกอบด้วย เงิน (Money) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machine) และวิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management or Method) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อยู่ในรูปของงบประมาณประจำปีจัดสรรให้กับหน่วยที่ปฏิบัติการในพื้นที่ 3 จชต. โดย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. อยู่ในขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณประจำปี ในส่วนของการร่วมพิจารณาวงเงินงบประมาณซึ่งในการบริหารระบบงานที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ เงิน วัสดุ เครื่องจักร ล้วนแต่อยู่ในหน่วยย่อยของการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Management or Method) ได้แก่ ขั้นตอนการจัดการ (Directing) หรือการสั่งการรวมถึงการประสานงาน (Directing and Coordinating) ฉะนั้นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้ บทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ดำเนินการอยู่

ในปัจจุบันนั้น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการในส่วนต้นน้ำ หมายถึง การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงานแต่ส่วนร่วมในส่วนของการบริหารจัดการปลายน้ำนั้นคือ การสั่งการหรือประสานงาน และการควบคุม การบริหารจัดการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันจึงไม่เป็นวงรอบ ทำให้ขาดความต่อเนื่องของข้อมูลที่ได้มาซึ่งสามารถเป็นสารสนเทศข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนา ซึ่งเกิดจากความไม่เป็นเอกภาพอย่างต่อเนื่องของการบริหาร บทบาทหน้าที่เชิงทรัพยากรนั่นเอง

ตารางที่ 4 – 2 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการทรัพยากร

ลำดับ	บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท.	การบริหารจัดการทรัพยากรการบริหาร						
		ระบบ คน	ระบบ วัตถุดิบ	ระบบงาน				
				วางแผน	จัดองค์การ	จัดคน	จัดการ	ควบคุม
1	การบูรณาการและ ขับเคลื่อนงานการ รักษาความมั่นคง ภายในประเทศ						✓	✓
2	การพัฒนาเพื่อเสริม ความมั่นคงของชาติ						✓	✓
3	งานแก้ไขปัญหาใน จังหวัดชายแดนใต้						✓	✓

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2563

จากตารางที่ 4 – 2 เป็นการแสดงการเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับระบบการบริหารจัดการทรัพยากร พบว่า ระบบงาน นั้นคือหลักการบริหาร ตามตารางที่ 4 - 1 นั่นเอง แต่ในที่นี้นำเสนอเพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นชัดแจ้งในบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ที่นอกเหนือจากมีการบริหารงานเฉพาะในส่วนการจัดการ (Directing) และด้านการควบคุม (Controlling) แล้วยังไม่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารกำลังพลหรือบริหารวัตถุดิบ ซึ่งในที่นี้กล่าวคือ กองกำลังและยุทธภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในเหล่าทัพหรือ กอ.รมน.ภาค 4 สน.ที่ได้รับงบประมาณในส่วนนี้ ซึ่ง สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีหน้าที่เพียงการร่วมพิจารณางบประมาณเท่านั้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบแต่ผลต่อเนื่องนั้นคือ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีหน้าที่ในการลงพื้นที่เพื่อประเมินและจัดทำรายงานในการติดตามการประเมินผลหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ให้กับผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหน่วยงานเชิงนโยบายของ กระทรวงกลาโหม แต่ไม่มีหน้าที่ในการบริหารวัตถุดิบ มีเพียงหน้าที่ในการร่วมพิจารณางบประมาณเท่านั้น ฉะนั้นหากบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.

สนผ.กท. ยังคงเหมือนในปัจจุบันจึงควรนำข้อมูลสารสนเทศจากการลงพื้นที่ในการประเมินในฐานะหน่วยประสานงานเชิงนโยบายทางทหารมาใช้ประโยชน์เพื่อใช้สนับสนุนการพิจารณาแนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนใต้ได้อีกทางหนึ่ง

4. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่เชิงยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)

จากการศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอื่น ได้แก่ การมีเอกราชอธิปไตยการดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบการอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขภายในช่วงเวลาดังกล่าวเพื่อความสุขของคนไทยทุกคนการพัฒนาประเทศไทยในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ แต่ในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงเท่านั้น โดยกล่าวถึงเฉพาะหัวข้อหลักในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อต้องการความเชื่อมโยงระหว่าง แนวทางการพัฒนาประเทศให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) นำไปสู่การปฏิบัติ กับบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ซึ่งถึงแม้ว่าตามหลักการวิเคราะห์โดยหลักการบริหารและหลักการใช้ทรัพยากรในการบริหารแล้ว พบว่า สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทเพียงการประสานและควบคุมเท่านั้น แต่ก็ยังผลให้เกิดขึ้นได้ตามตัวชีวิตของ กอ.รมน. เช่นกัน ฉะนั้นจึงถือได้ว่า สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานให้ภารกิจการนำประเทศไปสู่วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) สำเร็จลงได้ ดังนี้

4.1 บทบาทหน้าที่ในการประสานทางทหารของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

4.1.1 การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งภารกิจนี้มีขอบเขตกว้างมากแต่ในการนำเสนอในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้มุ่งเน้นเฉพาะบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. รับผิดชอบประสานงานทางทหารเท่านั้น ได้แก่

4.1.1.1 การพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติรวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

4.1.1.2 มาตรการควบคุมการประกอบธุรกิจจับ – ส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายโดยเฉพาะยาเสพติด

4.1.2 การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติเป็นการพัฒนาที่มุ่งขจัดและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคง หรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง หรือที่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงโดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติและการป้องกันประเทศ รวมทั้ง แผนหลักที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้เช่นเดียวกับบทบาทหน้าที่ในข้อแรกกล่าวคือการศึกษาวิจัยฉบับนี้นำเสนอเฉพาะหน้าที่ความรับผิดชอบของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เท่านั้น ได้แก่

4.1.2.1 โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนไทยพุทธจำนวน 25 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและขวัญกำลังใจให้ราษฎรอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่อพยพทิ้งถิ่นฐานรวมทั้งให้ผู้ที่อยู่อาศัยไปแล้วกลับมาอยู่ในพื้นที่เช่นเดิมโดย กอ.รมน.ภาค 4 สน. ได้มีการดำเนินการประกอบด้วย 1) พบปะเยี่ยมเยียนให้กำลังใจและสอบถามปัญหา 2) มอบเมล็ดพันธุ์พืชอุปกรณ์การเกษตรและสิ่งอุปโภคบริโภค 3) ชี้แจงแนวทางมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 4) เยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง และ 5) จัดชุดปฏิบัติการลงพื้นที่

4.1.2.2 ความคืบหน้าการบรรจุตำรวจมั่นคง มว.ฉก.นปพ. ในสังกัด ตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 1,700 อัตรา ซึ่งได้ดำเนินการเปิดรับสมัครโดยแยกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง) จำนวน 1,190 อัตรา และ 2) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกทั่วไป) จำนวน 510 อัตรา ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการขั้นตอนในการสอบคัดเลือกและจะสามารถบรรจุได้ครบตามอัตราภายในเดือน ม.ค.63

4.1.2.3 ด้านการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พ.ค.62 เห็นชอบในหลักการให้ขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ 4 อ.จะนะ จ.สงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมใหม่ และเป็นประตูที่ 3 ของประเทศ ตลอดจนเป็นการสร้างงาน/รองรับเยาวชนที่จบการศึกษาในพื้นที่

4.1.2.4 ความคืบหน้างานด้านการพัฒนา จชต. ของ ศอ.บต. ตามแผนบูรณาการ โดยได้กำหนดแนวทางให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และ จชต. มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยมีแผนงานดำเนินการจำนวน 3 แผนงาน ได้แก่ 1) แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม 2) แผนงานตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ใน จชต. และ 3) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่

4.1.3 งานแก้ไขปัญหาจชต.

4.1.3.1 การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. และการประเมินผลการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหา จชต.

4.1.3.2 การพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจชต. ประจำปีงบประมาณให้กับ14กระทรวงและหน่วยงานที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงรวม55 หน่วยงาน

4.1.3.3 การประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กกล.ตร.จชต. ตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับงบประมาณในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จชต. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

4.1.3.4 การพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดย ศอ.บต. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจ

จากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน.

4.2 การดำเนินการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

4.2.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ

4.2.1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคงและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

บทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการร่วมติดตามประเมินผลในการพัฒนาโดย กอ.รมน. เป็นหน่วยปฏิบัติเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติเป็นการพัฒนาที่มุ่งขจัดและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงหรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคงหรือที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงโดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและการป้องกันประเทศรวมทั้งแผนหลักที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและเฝ้าอำนวยประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้ โดยมีโครงการ ดังนี้

การเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนไทยพุทธจำนวน 25 แห่ง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและขวัญกำลังใจให้ราษฎรอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่อพยพทิ้งถิ่นฐานรวมทั้งให้ผู้ที่อพยพไปแล้วกลับมาอยู่ในพื้นที่เช่นเดิม ประกอบด้วย 1) การพบปะเยี่ยมเยียนให้กำลังใจและสอบถามปัญหา 2) มอบเมล็ดพันธุ์พืชอุปกรณ์การเกษตรและสิ่งอุปโภคบริโภค 3) ชี้แจงแนวทางมาตรการดูแลรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน 4) เยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง 5) จัดชุดปฏิบัติการลงพื้นที่

การบรรจุตำรวจมั่นคง มว.ฉก.นปพ. ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 9 จำนวน 1,700 อัตราซึ่งดำเนินการเปิดรับสมัครทางอินเทอร์เน็ต (www.Policeadmission.org) โดยแยกเป็นส่วนได้แก่ 1) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง) จำนวน 1,190 อัตรา และ 2) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกทั่วไป) จำนวน 510 อัตรา

4.2.1.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทางทหารในส่วนนี้

4.2.1.3 การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาลเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทางทหารในส่วนนี้

4.2.1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทางทหารในส่วนนี้

4.2.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

4.2.2.1 การแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในปัจจุบัน

4.2.2.2 การติดตามเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

4.2.2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่

จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยหัวข้อทั้งสามนั้นจะกล่าวในมุมมองของการแก้ไขปัญหพื้นที่ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประสานงานทางทหารของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ กรมการปกครอง มท. และ กกล.ตร.จชต. ในการแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคความไม่สงบใน 3 จชต. โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อคือการประเมินติดตามผลและการร่วมพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาค จชต. ดังนี้

1. การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาค จชต. และการประเมินผลการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาคจชต.

2. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการกลุ่ม

ภารกิจงาน ฯ ประจำปีงบประมาณ

3. การประเมินผลความสำเร็จของแผนปฏิบัติการ ฯ เป็นการวัดความสำเร็จในส่วนความรับผิดชอบของ สนผ.กท./ฝ่ายเลขานุการ ฯ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางของ ปล.กท. ที่ต้องการแสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติราชการให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยกำหนดติดตามผลการดำเนินงานในรอบ 4 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน และมีเกณฑ์ร้อยละความสำเร็จของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการ ฯ

4. รายงานความคืบหน้าแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติราชการและระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ ซึ่ง ครม. ได้มีมติเมื่อ 4 ธ.ค.60 เห็นชอบการจัดระดับของแผน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับ 1 2) แผนแม่บท เป็นแผนระดับ 2 และ 3) แผนปฏิบัติการ เป็นแผนระดับ 3 ในกรณีนี้แผนระดับ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติการที่มีความชัดเจนตามภารกิจและสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติโดยกรอบแผนแม่บทและแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความไม่สงบใน จชต. ประกอบด้วยภัยคุกคามหลัก ภัยแทรกซ้อน ความเสี่ยงต่อความมั่นคงในพื้นที่จุดศูนย์ดุลของความมั่นคงเป้าหมาย/ตัวชี้วัด และ 3 กลยุทธ์หลัก (การแก้ไขปัญหาค การป้องกันปัญหาค และเสริมความมั่นคง)

5. การพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาค จชต. ประจำปีงบประมาณ

1. กอ.รมน.ภาค 4 สน.

2. กองทัพบก

3. กองทัพเรือ

4. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

5. กกล.ตร.จชต.

6. ศอ.บต. ไม่มีงบประมาณดำเนินการ

6. การประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กก.ตร.จชต. ตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ

7. การรายงานสถานการณ์ด้านการข่าวในพื้นที่ จชต. ตามวงรอบ

8. การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานแผนงาน/โครงการของหน่วยงานตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินประจำปีงบประมาณของคณะทำงานประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานฯ โดย สนผ.ภท. (สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท.) ในฐานะคณะทำงานประเมินผลฯ โดยเดินทางลงพื้นที่เพื่อติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานในพื้นที่ จชต. เช่น การปฏิบัติการการบูรณาการระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดและการก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย – มาเลเซีย การบูรณาการระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในพื้นที่ จชต.

9. ความคืบหน้าการป้องกันแนวความคิดรุนแรงในเยาวชนและกลุ่มสตรีในพื้นที่ จชต. โดยศูนย์สันติวิธี (ศสว.)

10. ความคืบหน้าการแลกเปลี่ยนถึงแก๊สคอมโพสิต ซึ่งได้ทำการแลกเปลี่ยนถึงแก๊สคอมโพสิตในพื้นที่ จ.ยะลา จ.ปัตตานี และ จ.นราธิวาส

11. การสนับสนุนโครงการจัดตั้งพื้นที่สันติสุขโดยสำนักงานเลขาธิการคณะประสานงานระดับพื้นที่

4.2.2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

บทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ทำหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ คือการร่วมพิจารณาในคณะกรรมการการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เกี่ยวกับการพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในการกิจด้านการพัฒนาเสนอแนะมาตรการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยรายงานผลการประชุมตามสายการบังคับบัญชาให้กับกระทรวงกลาโหมในระดับนโยบายโดยตรง ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. มีหน้าที่รับผิดชอบสำคัญกล่าวคือ นอกจากการร่วมพิจารณาในฐานะคณะกรรมการแล้ว ยังรับผิดชอบด้านการประสานงานเพื่อสื่อสารให้ผู้บังคับบัญชาในระดับกระทรวงกลาโหมทราบและเข้าใจถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาเขตป่าสงวน ซึ่งการดำเนินการทางทหารนั้นเป็นกำลังสำคัญยิ่งให้กับการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ

4.2.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

4.2.3.1 การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3.2 การพัฒนาและพัฒนีกพลั้งอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงรวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้พร้อมป้องกัน และรักษาอธิปไตยของประเทศและเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

4.2.3.3 การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

โดยหัวข้อทั้งสามนี้จะกล่าวในมุมมองของการแก้ไขปัญหาพื้นที่ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประสานงานทางทหารของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ กรมการปกครอง มท. และ กกล.ตร.จชต. ในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จชต. ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติเนื่องด้วยหน่วยที่ปฏิบัติงานนั้นเป็นหน่วยที่มีกำลังพลปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ โดยอาศัยพื้นที่ที่หน่วยนั้น ๆ รับผิดชอบ โดยใช้หลักการในการประเมินติดตาม โดยการปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดย ศอ.บต. ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจจากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ในโครงการดังนี้

การปรับปรุงแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในปีงบประมาณ 2562 มีการปรับบทบาทและหน้าที่ของ ศอ.บต. จากหน่วยรับผิดชอบแผนงาน/โครงการเป็นหน่วยประสานการพัฒนาในพื้นที่ จชต. โดยมุ่งเน้นบทบาทเป็น “หน่วยกำกับและติดตาม (Regulator)” แผนงาน/โครงการจึงได้มีการปรับเปลี่ยนงบประมาณโครงการ/กิจกรรมจากงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., กรมการปกครอง มท. และ ศอ.บต. ไปอยู่ในงานอื่น ๆ

การปรับบทบาทและหน้าที่ของ ศอ.บต. ซึ่งตามมติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยประสานงาน เร่งรัดติดตามการพัฒนา และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. ทั้งนี้ ศอ.บต. ได้ปรับโครงสร้างรองรับบทบาท ศอ.บต. ซึ่งนำเรียน นรม.และประกาศในราชกิจจานุเบกษาการแบ่งส่วนงานของ ศอ.บต. พ.ศ. 2561 เมื่อ 7 ธ.ค.61 แล้ว

4.2.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

4.2.4.1 การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

4.2.4.2 การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

4.2.4.3 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านภูมิภาคโลกรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

4.2.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

4.2.5.1 การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตามเฝ้าระวังแจ้งเตือนป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

บทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการร่วมติดตามประเมินผลในการพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตามเฝ้าระวังแจ้งเตือนป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรมโดยการติดตามความคืบหน้างานด้านการพัฒนา จชต. ของ ศอ.บต. ตามแผนบูรณาการ ฯ ได้กำหนดแนวทางให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม และ จชต. มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยมีแผนงานดำเนินการ ดังนี้

4.2.5.1.1 แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมซึ่งมีสภาพปัญหาจากผู้ก่อเหตุสร้างแนวร่วมซึ่งนำความแตกต่างการสร้างอัตลักษณ์เชิงเดี่ยว การลอบทำร้ายชีวิตและทำลายทรัพย์สินคนไทยพุทธทำให้ชาวไทยพุทธหวาดกลัวย้ายออกนอกพื้นที่และความเป็นพหุสังคมสภาพภายในมีความหวาดระแวง โดยมีโครงการดำเนินงานได้แก่โครงการนำไทยกลับสู่ถิ่นฐาน (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) โครงการส่งเสริมกิจกรรมศาสนา (ศอ.บต.) และโครงการส่งเสริมพหุวัฒนธรรม (สป.วธ.) รวมทั้ง ได้มีการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรม

4.2.5.1.2 แผนงานตำบลมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืนในจชต. โดยมีแผนเร่งด่วนในระยะ 5 ปีแรก ได้แก่ 1) ปลอดภัย 2) ปลอดภัยเสถียร 3) มีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้น 4) มีความสามัคคีปรองดอง 5) มีทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ 6) มีการพัฒนาการเกษตรผสมผสาน วิสาหกิจชุมชนมีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 7) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลมีความพร้อม 8) โรงเรียนคุณภาพดี 9) มีจุดเด่นสำคัญในตำบล 10) มี 1 กีฬาโดดเด่นในตำบล 11) สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และ 12) เสริมความเข้มแข็งกลไกขับเคลื่อน ศปก.อำเภอ/ชุดขับเคลื่อนตำบล/สภาสันติสุขตำบล

4.2.5.1.3 แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่ตามข้อสั่งการกรม. ให้ดำเนินการโครงการขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจ 14 เขตไร้รอยต่อ โดยเชื่อมต่อพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ 5 จังหวัด เพื่อเตรียมการขับเคลื่อนสู่ SEC (Southern Economic Corridor) ภายใต้กรอบ Indonesia - Malaysia - Thailand Growth Triangle (IMT- GT) ดังนี้ 1) ต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป 2) ต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ 3) การพัฒนาภายใต้กรอบความร่วมมือ IMT – GT เพื่อยกระดับห่วงโซ่คุณค่าในผลผลิตเกษตรสำคัญเช่นยาง ปาล์ม น้ำมัน ประมงแปรรูปและผลิตภัณฑ์ฮาลาล

4.2.5.2 การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น

บทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการร่วมติดตามประเมินผลและประสานงานทางทหารในการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ ได้แก่

ด้านเศรษฐกิจโดยการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในหลักการให้ขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ 4 อ.จะนะ จ.สงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” มีเป้าหมายหลักเพื่อยกระดับเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมใหม่และเป็นประตูที่ 3 ของประเทศตลอดจนเป็นการสร้างงาน/รองรับเยาวชนที่จบการศึกษาในพื้นที่โดยมีแผนงาน/โครงการภายใต้โครงการเมืองต้นแบบโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.5.2.1 แผนงาน/โครงการของเอกชนภายใต้โครงการเมืองต้นแบบ 1) นิคมอุตสาหกรรมจะนะประกอบด้วย เป็นอุตสาหกรรมเกษตร เป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เป็นอุตสาหกรรมไฟฟ้าและคมนาคมขนส่ง 2) พลังงานสะอาด – พลังงานไฟฟ้าทางเลือก 3) ท่าเรือเพื่อการพาณิชย์และการท่องเที่ยวพร้อมระบบคมนาคมขนส่งแบบครบวงจรดำเนินการพัฒนาเป็นพื้นที่ศุลกากรเต็มระบบประกอบด้วย ศุลกากรตรวจสินค้า การขนส่งคอนเทนเนอร์ ด้านอาหารและยา ด้านตรวจสัตว์น้ำ ด้านกักกันสัตว์ ด้านตรวจพืช และ ด้านป่าไม้และโรงพักสินค้า 4) แผนงานสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยกองทุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจชต. เป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมโดยการจัดทำ “หมู่บ้านเปี่ยมสุข”

4.2.5.2.2 แผนงาน/โครงการของรัฐภายใต้โครงการเมืองต้นแบบ ฯ ดังนี้ 1) แผนงานสำคัญ 9 แผนงานประกอบด้วย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค พัฒนาเศรษฐกิจสังคมสาธารณสุขและที่อยู่อาศัย พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิจัยพัฒนาและการจัดการความรู้ พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีด้านการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 7) ขับเคลื่อนความร่วมมือการพัฒนา กับนานาชาติ ประเทศพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการบริการภาครัฐ 2) แนวทางการพัฒนา 2 ระยะ ประกอบด้วย ระยะเร่งด่วนและระยะต่อเนื่อง ดังนี้ ระยะเร่งด่วนได้แก่ลำดับที่ 1 การประกาศพื้นที่ อ.จะนะเป็นพื้นที่พัฒนาพิเศษเฉพาะ ลำดับที่ 2 การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ อ.จะนะ รวมทั้ง ศูนย์บริการการคมนาคมขนส่งแบบครบวงจรของเอกชน ลำดับที่ 3 การประกาศพื้นที่ อ.จะนะ เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนเขตปลอดอากรและพัฒนาเป็นพื้นที่ศุลกากรเต็มระบบ ลำดับที่ 4 การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่พัฒนาเฉพาะเมืองต้นแบบ อ.จะนะ และลำดับที่ 5 กรอบแผนงานโครงการ (ลงทุน) ระยะเวลา 4 ปี ระยะต่อเนื่องดำเนินการเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งระบบไปยังพื้นที่ใกล้เคียง

4.2.5.3 การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

4.3 การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.ตามแนวทางสู่การปฏิบัติของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

จากการศึกษาการดำเนินการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. สามารถวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยแนวทางในการพัฒนาประเทศด้านความมั่นคงมีรายละเอียด 5 ด้าน คือ การรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัย

คุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

โดยความมั่นคงทั้ง 5 ด้านนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ. มีบทบาทหน้าที่ในการประสานภารกิจทางการทหารในทุกด้านโดยภาพรวมโดยเฉพาะในเขตพื้นที่ใน 3 จขต. ยกเว้นความมั่นคงด้านที่ 4 ซึ่งเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับความมั่นคงอาเซียนและนานาชาติฉะนั้นการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ตามแนวทางสู่การปฏิบัติของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 สรุบบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ในการรักษาความสงบภายในประเทศ ในส่วนการรักษาความสงบภายในประเทศเป็นการติดตามประเมินผลการพัฒนาการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ชายแดนใต้เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ซึ่งมีรายละเอียดดังที่กล่าวแล้วในบทที่ 3 และมีผลต่อการพัฒนาความสงบภายในประเทศ

แต่ในด้านที่เกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล และการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ ไม่อยู่ในบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงไม่มีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทางการทหารในส่วนนี้

4.3.2 สรุบบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ. ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงเมื่อวิเคราะห์ในมุมมองการแก้ไขปัญหาพื้นที่ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้หน่วยปฏิบัติการดำเนินการในพื้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ กรมการปกครองมท. และ กกล.ตร.จขต. โดย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีส่วนร่วมในการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จขต. รวมถึงการประเมินติดตามเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่เพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่ จขต. อย่างยั่งยืน

โดยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงก็ยังคงเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีหน้าที่รับผิดชอบสำคัญกล่าวคือ นอกจากการร่วมพิจารณาในฐานะคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในการพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้วยังรับผิดชอบด้านการประสานงาน เพื่อสื่อสารให้ผู้บังคับบัญชาในระดับกระทรวงกลาโหมทราบและเข้าใจถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาเขตป่าสงวนในฐานะทหารที่มีกำลังพลเพื่อป้องกันผืนป่าเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงอีกทางหนึ่ง

4.3.3 สรุปบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพของประเทศ คือ ขั้นตอนในการปฏิบัติงานซึ่งนอกจากกลไกในการรายงานประสานทางทหารให้กับผู้บังคับบัญชาสูงสุดทางทหารได้รับทราบเพื่อพิจารณาเพื่อปรับแนวทางการดำเนินการแล้ว ยังมีหน้าที่หลักในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยปฏิบัติการเพื่อการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้และยังมีหน้าที่ในการร่วมพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) ซึ่งถือเป็นการพัฒนาศักยภาพในขั้นตอนกลไกของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

4.3.4 สรุปบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ. ในการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

ในการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวมในที่นี้กล่าวโดยนัยของบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือการร่วมติดตามประเมินผลความคืบหน้าด้านการพัฒนา จชต. ของ ศอ.บต. ตามแผนบูรณาการ ฯ โดยมีแนวทางให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม โดยมีแผนงานสำคัญ เช่น แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่ซึ่งถือว่าการบริหารจัดการความมั่นคงให้อำนาจต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น โดยเป็นมิติด้านเศรษฐกิจโดยการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ในหลักการให้ขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน” เพื่อเป็นเมืองต้นแบบแห่งอนาคต

4.3.5 วิเคราะห์บทบาทหน้าที่สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.ตามแนวทางสู่การปฏิบัติของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

จากการศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคงทั้งหมด 5 ด้าน และศึกษาบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีกับบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. โดยพบว่ามีส่วนของภารกิจด้านความมั่นคงในระดับประเทศที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ยังไม่ครอบคลุม เช่น การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มีใช้ภาครัฐ การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็น ปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ แต่สำหรับบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. รับผิดชอบและมีแนวทางสู่การปฏิบัติของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้แก่ การรักษาความสงบภายในประเทศซึ่งเป็นภารกิจที่มุ่งเน้นไปในพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยอาศัย แผนการบูรณาการในการปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดย ศอ.บต.ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจจากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เช่นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของ 3 จชต. ซึ่ง สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่เหล่านั้นในบทบาทของการติดตามประเมินผลและประสานงานทางทหาร รวมถึงการร่วมพิจารณา

งบประมาณในการบูรณาการ เพื่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จชต. โดยเป็นรูปแบบการรายงานตามสายการบังคับบัญชาทางทหารซึ่งด้วยการจัดโครงสร้างหลักในกระทรวงกลาโหม มีการจัดโครงสร้างแยกเหล่าทัพออกจากหน่วยงานเชิงนโยบายทางทหาร ส่งผลโดยตรงให้เกิดการแยกการปฏิบัติงาน เช่น เหล่าทัพถูกส่งการผ่านผู้บังคับบัญชาเหล่าทัพแต่ละเหล่าทัพ จึงทำให้หน่วยงานประสานภารกิจทางทหารเกิดขึ้นมาเพื่อประสานงานทางทหารโดยมี กอ.รมน. เป็นองค์กรที่เปรียบเสมือนเป็นรัฐซ้อนรัฐโดยมีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงภายในประเทศ มีอำนาจในการบริหารจัดการด้านความมั่นคงโดยมีอำนาจในการประสานเพื่อของกำลังพลจากเหล่าทัพผ่านการประสานงานจากหน่วยประสานเหล่าทัพดังกล่าวซึ่งในปัจจุบัน กระทรวงกลาโหมมี สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นหน่วยประสานงานกับ กอ.รมน. เพื่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและมีหน้าที่หลักในการติดตามการดำเนินการของเหล่าทัพจากงบประมาณที่ถูกจัดสรรให้แต่ละส่วนดำเนินการ ฉะนั้นหน้าที่สำคัญจึงหยุดเพียงแค่การเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งถ้าพิจารณาตามหลักการดำเนินการวิจัยจะพบว่า ควรจะมีหน้าที่หลักในการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อให้เกิดองค์ความรู้จาก ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาเนื่องจากบทบาทหน้าที่ที่เด่นชัดที่สุดของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือการติดตามการประเมินผลในฐานะหน่วยงานนโยบายของกลาโหม ฉะนั้น ข้อมูลจากหน่วยปฏิบัติที่ให้หน่วยตรวจเยี่ยมจึงเป็นข้อมูลที่เพียงพอที่จะวิเคราะห์หาสาเหตุหรือแนวทางในการแก้ปัญหา บุคคลในการเชื่อมโยงได้อย่างดี เช่นเกิดปัญหา ที่ไหน อย่างไร แต่ไม่มีการวิเคราะห์ปัญหาเหล่านั้น เพื่อหาสาเหตุ เพื่อหาความเชื่อมโยงของปัญหาแต่ละปัญหา โดยมีเป้าหมายในการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน จึงจะเรียกว่า การพัฒนาความมั่นคง ตามแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีอย่างแท้จริง

ตารางที่ 4 – 3 การเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.
กับยุทธศาสตร์ชาติ

ลำดับ	ยุทธศาสตร์	บทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.		
		การบูรณาการและ ขับเคลื่อนงานการ รักษาความมั่นคง ภายในประเทศ	การพัฒนาเพื่อ เสริมความมั่นคง ของชาติ	งานแก้ไขปัญหา ในจังหวัด ชายแดนใต้
1	ความสงบ ภายในประเทศ*	✓	✓	✓
2	การป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคง	✓	✓	✓
3	การพัฒนาศักยภาพของ ประเทศ	✓	✓	✓
4	การบูรณาการความ ร่วมมือด้านความมั่นคง กับอาเซียนและ นานาชาติ	○	○	○
5	การพัฒนากลไกการ บริหารจัดการความ มั่นคงแบบองค์รวม	✓	✓	✓

หมายเหตุ : * คือ มีบางส่วนที่บทบาทหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่ครอบคลุม

ที่มา : ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2563

จากตารางที่ 4 – 3 เป็นการแสดงการเปรียบเทียบเชิงเมทริกซ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. กับยุทธศาสตร์ชาติพบว่ายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านความมั่นคงนั้นมี 5 ด้าน มีเพียง 1 ด้านที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีบทบาทหน้าที่นั้นคือ ความมั่นคงด้านที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ ส่วนความมั่นคงด้านที่ 1 ด้านความสงบภายในประเทศนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ไม่มีบทบาทหน้าที่เฉพาะในส่วนการประสานงานทางทหารเพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาลเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตนรวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

แนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่และการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. โดยหลักการของการบริหาร ระบบคนและระบบงานรวมถึงการตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คือนโยบายว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ ฉะนั้นในบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. รับผิดชอบ คืองานด้านการประสานทางทหารเพื่อความมั่นคงของประเทศโดยจำกัดพื้นที่เฉพาะในพื้นที่ที่มีปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้เป็นหลักโดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติรวมถึงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชายแดนใต้ โดยที่บทบาทหน้าที่ดังกล่าว และจากการวิเคราะห์บทบาทภารกิจทำให้ทราบว่าปัญหาที่อาจจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ได้แก่

ปัญหาที่เกิดจากทรัพยากรในการบริหาร คือ ระบบคน กล่าวคือกำลังพลภายใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. มีเพียงอัตรา 10 อัตรา โดยแบ่งเป็นระดับผู้บริหาร 3 อัตรา ฉะนั้นระดับปฏิบัติการมีเพียง 7 อัตราซึ่งจากภารกิจดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีอัตราในการปฏิบัติงานในการวิเคราะห์ปัญหา เนื่องด้วย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. มีหน้าที่ในการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงานจึงมีข้อมูลในการประเมินผลพร้อมปัญหาและแนวทางการแก้ไขในการลงพื้นที่ประเมินแต่สิ่งสำคัญภายในหน่วยงานไม่ได้เก็บข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างยั่งยืน มีเพียงการรายงานเพื่อประสานงานทางทหารตามภารกิจหลักซึ่งสิ่งสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานทุกๆขั้นตอนนี้ ได้แก่การพัฒนาโดยวงจรคุณภาพ (PDCA) กล่าวคือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติงานตามแผน (Do) การควบคุมให้เป็นไปตามแผน (Check) และสุดท้ายการปฏิบัติงานตามผลการประเมินที่ได้รับการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น (Action)

ปัญหาที่เกิดจากระบบงานกล่าวคือ ระบบการบริหารงาน 5 ด้านนั้นในบทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. รับผิดชอบนั้นเป็นส่วนปลายน้ำ ได้แก่ การติดตามความคืบหน้าและติดตามการประเมินผลและรายงานผลให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานรักษาความมั่นคงตามภารกิจของหน่วยซึ่งข้อมูลเหล่านั้นไม่ได้ถูกวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาอย่างแท้จริงมีเพียงการรายงานตามสายการบังคับบัญชาทางทหารเท่านั้น ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. จึงไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการวางแผนงาน ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดองค์กรและสั่งการในหน่วยปฏิบัติการ

ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวแล้วผู้วิจัยจึงนำหลักการนโยบายความมั่นคงที่เรียกว่า ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านความมั่นคงเพื่อเป็นตัวตั้งหาส่วนต่างระหว่างบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (ในที่นี้คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580) โดยพิจารณาร่วมกับหลักการบริหารจัดการและการบริหารทรัพยากร พบว่า บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ ความมั่นคงด้านที่ 4การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติซึ่งมีความสำคัญมากเนื่องด้วยในพื้นที่ จชต. เป็นพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นชาติพันธมิตรหลายเช่นเดียวกัน จึงทำให้ผู้ก่อเหตุความไม่สงบในประเทศไทย

สามารถหลบเข้าซ่อนตัวในประเทศเพื่อนบ้านได้ ฉะนั้น การประสานงานทางทหารเพื่อดำเนินการทางการทูตจึงมีความจำเป็นในการป้องปรามในปัญหาความมั่นคงในส่วนนี้ด้วยโดยแนวทางในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในการศึกษาวิจัยฉบับนี้จะยึดหลักการบริหาร 5 ด้าน และทรัพยากรในการบริหารงานที่แบ่งเป็นระบบคนและระบบงาน ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากร

1.1 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาความมั่นคงภายใน เป็นบทบาทหน้าที่ที่มีได้กล่าวไว้ในภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เนื่องด้วยเหตุผลสำคัญจากระบบกล่าวคือ หน่วยบังคับบัญชาของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั้นเป็นหน่วยงานเชิงนโยบาย สังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นเหตุผลลำดับแรก และหน่วยงาน กอ.รมน. ก็มีภารกิจที่ชัดเจนในการรักษาความสงบภายในราชอาณาจักรโดยมีเหล่าทัพโดยเฉพาะกองทัพบกที่มีกำลังพลและยุทธภัณฑ์ในการรักษาความสงบภายในราชอาณาจักร และยังมีกำลังพลจากเหล่าทัพเป็นหน่วยประสานงานทางทหารเป็นหน่วยสนับสนุนเป็นเหตุผลลำดับที่สอง ฉะนั้นหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง แต่มีหน้าที่เกี่ยวกับการติดตามความคืบหน้ามีส่วนร่วมในการพิจารณา งบประมาณ แต่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสรรกำลังพลแต่อย่างใด แนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงควรเพิ่มกำลังพลในบทบาทหน้าที่ของหน่วยที่ได้รับการจัดหลัก กล่าวคือ ต้องมีการปรับอัตราจำนวนกำลังพลทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หน่วยงานได้ลงพื้นที่เพื่อประเมินติดตามผลงานการปฏิบัติการด้านความมั่นคง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในเชิงนโยบายซึ่งจะมีผลกระทบโดยส่วนมาก

1.2 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ

แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ ซึ่งในบริบทของการปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในคือ งบประมาณ และยุทธภัณฑ์ที่ใช้งานในการปฏิบัติการโดยส่วนมากจะใช้วัสดุจากเหล่าทัพโดยเฉพาะ กองทัพบกซึ่งมีอัตราและกำลังพลจริงในการปฏิบัติงาน มีการจัดองค์กรอย่างชัดเจน มีการสั่งการเพื่อปฏิบัติการอย่างชัดเจน โดยในส่วนของกอ.รมน. ที่มีหน้าที่รักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรนั้นมี สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นหน่วยงานประสานงานทางทหารที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรด้านวัสดุเพียงการร่วมพิจารณางบประมาณเท่านั้น ในส่วนบทบาทหน้าที่หลักที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. รับผิดชอบโดยตรงคือ การรายงานต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหน่วยงานเชิงนโยบายสังกัดกระทรวงกลาโหม และการติดตามความคืบหน้าและการประเมินผลการปฏิบัติงานรักษาความมั่นคงภายใน ฉะนั้น แนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบริหารวัสดุจึงควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาด้านวัสดุ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณหรือยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงภายในให้อำนาจของกอ.รมน. กล่าวคือ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและเข้าร่วมเพื่อพิจารณาในส่วนงานที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นวงรอบเพื่อพิจารณาควบคู่กับการลงพื้นที่จริงเพื่อประเมินผล ทั้งนี้การเพิ่มบทบาทหน้าที่นั้นจำเป็นต้องกระทบกับการเพิ่มอัตรากำลังพลให้มากขึ้นเช่นกัน ซึ่งการเพิ่มอัตราหรือการเพิ่มบทบาทหน้าที่ให้กับ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จะส่งผลโดยรวมถึงการบริหารในเชิงนโยบายภาพรวมของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศ เนื่องจากผลการประเมินนั้นจะถูกนำมาใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตามหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้กับการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

2. แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ

สำหรับการบริหารจัดการมีหน้าที่การบริหาร 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) จากการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. มีหน้าที่ในการร่วมพิจารณาและการติดตามความคืบหน้าการประเมินผลเพื่อการประสานงานทางทหารฉะนั้นจึงเป็นส่วนการบริหารที่ปลายน้ำ กล่าวคือ จากการบริหารจัดการทั้ง 5 ด้าน สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. มีการบริหารจัดการเพียงการจัดการ (Directing) ซึ่งในที่นี้หมายถึงบทบาทหน้าที่ในการประสานงานทางทหารและการควบคุม (Controlling) ซึ่งในที่นี้หมายถึงการติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง ในส่วนการวางแผนงาน การจัดองค์การและการจัดคนเข้าทำงาน เป็นการดำเนินงานโดย กอ.รมน. เป็นหลักอาจเนื่องด้วย กอ.รมน. เป็นองค์กรความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและอาจเนื่องด้วยความเป็นเอกภาพในการสั่งการจากหน่วยบังคับบัญชาเป็นหลัก ฉะนั้นในแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ด้านการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จึงควรมีการปรับบทบาทหน้าที่เพื่อเพิ่มให้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการร่วมวางแผนดำเนินการ การร่วมพิจารณาจัดสรรกำลังพล การจัดองค์การภายใน กอ.รมน. เนื่องด้วย สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. นั้นเป็นหน่วยงานประสานทางทหารที่สังกัดหน่วยงานความมั่นคงเชิงนโยบาย ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานกลางที่สามารถรายงานผลได้โดยตรงให้กับผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกระทรวงกลาโหมจึงจะเรียกได้ว่าการเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานตามหลักการวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้จริงกล่าวคือ ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลในส่วนปลายน้ำซึ่งได้แก่ข้อมูลการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นจำเป็นต้องนำมาวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และสามารถนำเสนอแนวทางเปรียบเทียบหรือทางเลือกที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ เนื่องจากปัจจุบัน สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ลงพื้นที่เพื่อประเมินผลจริงและรายงานผลการดำเนินการให้ทราบเท่านั้นยังขาดเพียงส่วนวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญซึ่งต้องใช้กำลังพลที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เช่นนักวิเคราะห์กรรมวิธีข้อมูล นักวิจัยเพื่อเพิ่มอำนาจของข้อมูลสารสนเทศที่อาจจะเรียกได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูลใหญ่ (Big data) ที่อาจจะไม่มีหรือมีประโยชน์ก็ได้ จุดนี้เป็นจุดสำคัญหากสามารถนำแหล่งข้อมูลเหล่านั้นผ่านกรรมวิธีวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการสังเคราะห์และวิเคราะห์แล้ว จะได้เหมืองแร่ข้อมูล (Data Mining) ที่นับว่ามีประโยชน์ยิ่งในการพัฒนาความมั่นคงของประเทศไทยให้มีความมั่นคง คือการพัฒนาความมั่นคงในพื้นที่ ในการพัฒนาความมั่นคงในแต่ละพื้นที่ ในการพัฒนาความยั่งยืนในด้านความมั่นคง คือทำให้ความมั่นคงในแต่ละพื้นที่อยู่ได้ตลอดไป โดยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ข้อมูลที่เป็นเหมืองแร่ข้อมูล (Data Mining) นั้นจะเป็นสัญญาณเตือนให้กับหน่วยงานด้านความมั่นคง ปรับบทบาทหน้าที่ซึ่งจะทำให้การมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีความยั่งยืน ตลอดไปและครอบคลุมในทุกพื้นที่

สรุป

สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรศูนย์ประสานภารกิจทางทหารสำนักนโยบายและแผนกลาโหมมีบทบาทหน้าที่หลักในการประสานงานทางทหารเพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติการด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยมีแนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติกล่าวคือยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้พบว่าการประสานงานทางทหารเพื่อความมั่นคงของประเทศครอบคลุมขอบเขต คือการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติรวมถึงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชายแดนใต้ ซึ่งบทบาทหน้าที่ทั้ง 3 ด้านสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ยังไม่ครอบคลุมด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ ในส่วนนี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องข้างเคียงรับผิดชอบ ฉะนั้นแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหารจัดการจึงกล่าวเฉพาะภารกิจในปัจจุบันเท่านั้น โดยแบ่งแนวทางการพัฒนาออกเป็น 2 แนวทาง คือ

แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและวัตถุดิบ ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารกำลังพล และบริหารวัตถุดิบ กล่าวคือ เพิ่มบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรกำลังพลและการจัดสรรวัตถุดิบไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ยุทธภัณฑ์โดยผ่านคณะกรรมการเพื่อร่วมพิจารณาเป็นตัวแทนของหน่วยงานกลางเชิงนโยบายกระทรวงกลาโหมซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับการบริหารในเชิงนโยบายและภาพรวมของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศให้มีความสอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) ควรมีการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการร่วมวางแผนดำเนินการ การร่วมพิจารณาจัดสรรกำลังพล การจัดองค์การภายใน กอ.รมน. ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานตามหลักการวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้จริงกล่าวคือ ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลในส่วนปลายน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้จริง สามารถนำข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้นได้จริงทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรด้านกรรมวิธีข้อมูลภายใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เพื่อเพิ่มศักยภาพของข้อมูล (Data) ทั่วไปให้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์จริง (Mining data) ซึ่งของข้อมูลนับเป็นจุดสำคัญที่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยข้อมูลที่มีค่าจะนำไปสู่ต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้จริง จึงจะสามารถพัฒนาประเทศได้ตามแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยได้จริง

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษานโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
2. ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท.
3. เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท.

ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

โดยการศึกษาวิจัยในฉบับนี้ผ่านการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรในการบริหารจัดการและยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งการศึกษาวิจัยผ่านหลักฐานเอกสาร บทความ งานศึกษาวิจัย รวมถึงข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งสิ้น 5 ท่านพบว่าแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติมีหลักการในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ใน 2 ประเด็น คือแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่เชิงการบริหารจัดการและเชิงทรัพยากรในการบริหารจัดการ ทั้งนี้การศึกษาวิจัยในฉบับนี้กล่าวเฉพาะบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท. สนม.กท. ในปัจจุบันซึ่งไม่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติโดยข้อมูลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

สรุป

1. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติในงานศึกษาวิจัยฉบับนี้อ้างถึงนั้นคือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในด้านความมั่นคงมีเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงโดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ โดยมีหัวข้อย่อย ดังนี้ 1) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง 2) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ 3) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล 4) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยมีหัวข้อย่อยดังนี้

1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน 2) การติดตามเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่เพื่อให้ทราบสถานการณ์ล่วงหน้า 3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ

1.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ โดยมีหัวข้อย่อยดังนี้ 1) การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติกองทัพและหน่วยงานความมั่นคง 3) การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

1.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ โดยมีหัวข้อย่อยดังนี้ 1) การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ 2) การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค 3) การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านภูมิภาค

1.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม โดยมีหัวข้อย่อยดังนี้ 1) การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตามเฝ้าระวังแจ้งเตือนป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม 2) การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ 3) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทั้ง 5 ประเด็น นับเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ ของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เนื่องด้วยบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทั้งหมด 4 ด้าน ยกเว้น ด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กรภาครัฐ และที่มิใช่ภาครัฐซึ่งในการศึกษาวิจัยในฉบับนี้ ไม่กล่าวถึงด้านความมั่นคงดังกล่าว

2. บทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

สำหรับหลักการปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ในปัจจุบันนั้นดำเนินการตามภารกิจหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการประสานและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของ กอ.รมน. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและงานแก้ไขปัญหา จชต. ซึ่งรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

2.1 การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

บทบาทหน้าที่ในด้านนี้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทหน้าที่ใน 2 ส่วน คือ การพัฒนาเสนอแนะมาตรการและแนวทางในการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐโดยการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐโดยในส่วนของ กท. นั้น อยู่ในอำนาจของ รมว.กท.

ซึ่ง ปล.กท. ได้มอบอำนาจให้ผอ.สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เป็นผู้แทน กท. และรายงานผลการประชุมตามสายงานการบังคับบัญชาซึ่งเป็นระดับนโยบาย

สำหรับบทบาทในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในส่วนของการควบคุมการประกอบธุรกิจรับ - ส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายโดยเฉพาะยาเสพติด ได้แก่ การก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย - มาเลเซีย อ.สุโขทัย - ลกจ.นราธิวาส เพื่อเป็นด่านในการป้องกันการลักลอบขนย้ายวัตถุระเบิดอาวุธสงครามอุปกรณ์และสารตั้งต้นประกอบระเบิดเข้ามาก่อเหตุรุนแรง รวมทั้งป้องกันการลักลอบขนยาเสพติดสินค้าหนีภาษีแรงงานต่างด้าวและภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ

ฉะนั้นจึงทำให้กระทรวงกลาโหมมีส่วนในการรักษาความมั่นคงด้วยการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.2 การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

บทบาทหน้าที่ในด้านนี้ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ การส่งเสริมโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนไทยพุทธ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและขวัญกำลังใจให้ราษฎรอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่อพยพทิ้งถิ่นฐานรวมทั้งให้ผู้ที่อพยพไปแล้วกลับมาอยู่ในพื้นที่เช่นเดิม

การติดตามความคืบหน้าการบรรจุตำรวจมั่นคงในสังกัดตำรวจภูธรภาค 9 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง) และ 2) นายสิบตำรวจ (กลุ่มบุคคลภายนอกทั่วไป)

การพัฒนาพื้นที่ จขต. “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบ “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เพื่อยกระดับเศรษฐกิจด้วยอุตสาหกรรมใหม่และเป็นการสร้างงาน/รองรับเยาวชนที่จบการศึกษาในพื้นที่โดยมีแผนงาน/โครงการภายใต้โครงการเมืองต้นแบบการติดตามความคืบหน้างานด้านการพัฒนา จขต. ของ คอ.บต. ตามแผนบูรณาการฯ ได้กำหนดแนวทางให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมและ จขต. มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ฉะนั้นจึงทำให้กระทรวงกลาโหมมีส่วนในการรักษาความมั่นคงด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ โดยบทบาทหน้าที่ในการติดตามและส่งเสริมการพัฒนาความมั่นคงโดยตรงหรือ ความมั่นคงโดยอ้อมกล่าวคือ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมเพื่อให้เกิดความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

2.3 งานแก้ไขปัญหাজต.

บทบาทหน้าที่ในการแก้ไขปัญหাজต. ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাজต. และการประเมินผลการขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหাজต. โดยการร่วมพิจารณางบประมาณจัดสรรให้กับหน่วยปฏิบัติงานรักษาความมั่นคงในการบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাজต.

การประเมินผลความสำเร็จของแผนปฏิบัติการฯ เพื่อเป็นการวัดความสำเร็จในส่วนความรับผิดชอบของ สนผ.กท./ฝ่ายเลขานุการฯ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยกำหนด

ติดตามผลการดำเนินงานเป็นวงรอบ และรายงานความคืบหน้าแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนปฏิบัติการราชการและระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติระดับของแผนได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติ 2) แผนแม่บท และ 3) แผนปฏิบัติการ

บทบาทการประเมินผลการขับเคลื่อนงานกลุ่มภารกิจงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ กอ.รมน.ภาค 4 สน., ทบ., ทร., กรมการปกครอง มท., และ กกล.ตร.จชต. รวมถึงการรายงานสถานการณ์ด้านการข่าวในพื้นที่ จชต. ตามวงรอบ และในส่วนของการติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานแผนงาน/โครงการของหน่วยงานตามแผนปฏิบัติการงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบูรณาการระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) การก่อสร้างรั้วบริเวณชายแดนไทย -มาเลเซีย (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) การปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ และการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการเสริมสร้างกำลังกองทัพของ ทร. (ทร.) การฝึกอบรมพัฒนาขีดความสามารถชุดคุ้มครองตำบล (กรมการปกครอง มท.) การจัดตั้งสถานียุทธศาสตร์ (กกล.ตร.จชต.) การป้องกันแนวความคิดรุนแรงในเยาวชนและกลุ่มสตรีในพื้นที่ จชต. (ศูนย์สันติวิธี) ความคืบหน้าการแลกเปลี่ยนถึงแก๊สคอมโพสิต โครงการการจัดตั้งพื้นที่สันติสุขโดยสำนักงานเลขานุการคณะประสานงานระดับพื้นที่ บทบาทในการพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของ กอ.รมน.ภาค 4 สน.

3. แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

การศึกษาวิจัยในฉบับนี้ ใช้หลักเกณฑ์การบริหารจัดการและทรัพยากรในการบริหาร เป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้า โดยสรุปดังนี้

การบริหารจัดการมีทั้งหมด 2 ระบบ คือ ระบบคนที่กล่าวถึงเฉพาะทรัพยากรบุคคล หรือทางทหารกล่าวถึงกำลังพลนั่นเอง และระบบงาน ซึ่งระบบงานสามารถแบ่งออกได้อีก 2 ระบบ คือ ระบบงานที่เกี่ยวกับเงิน (Money) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machine) ซึ่งในที่นี้คือระบบงานทางทหารที่เกี่ยวกับงบประมาณวัตถุดิบและยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในภารกิจในการปฏิบัติการเพื่อรักษาความมั่นคงทุกประเภทภายในราชอาณาจักร

ระบบงานที่เกี่ยวกับวิธีการบริหารหรือวิธีการปฏิบัติ (Managementor Method) ในส่วนการบริหารจัดการซึ่งเป็นหลักการเกี่ยวกับการบริหารจัดการดังที่ได้กล่าวแล้วในหน้าที่การบริหารสำคัญ 5 ประการการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) จากการศึกษาวิจัยจึงขอสรุปเป็นหัวข้อ ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. ระบบคน (Man) หรือกำลังพลมีแนวทางการพัฒนาโดยมองภาพเฉพาะหน่วยงานภายใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.ภท. เท่านั้นโดยมุ่งเน้นบทบาทหน้าที่ในปัจจุบันคือหน้าที่ในการติดตามความคืบหน้าและประเมินผลการปฏิบัติงานการมีส่วนร่วมในการพิจารณางบประมาณกล่าวคือต้องมีการปรับอัตราจำนวนกำลังพลทั้งใน

เชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หน่วยงานได้ลงพื้นที่เพื่อประเมิน ติดตามผลงานการปฏิบัติการด้านความมั่นคงโดยอาจจะต้องเพิ่มบุคลากรประเภทนักวิเคราะห์ข้อมูลหรือ กรรมวิธีข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในเชิงนโยบาย ซึ่งโดยตามสายการบังคับ บัญชาและภารกิจของหน่วยซึ่งเป็นหน่วยงานเชิงนโยบายของกระทรวงกลาโหม ซึ่งจะสามารถส่งเสริมให้ การรายงานผลมีผลกระทบได้โดยตรงและสั้นที่สุด

3.2 แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

ด้านการบริหารทรัพยากรวัตถุดิบ คือ งบประมาณและยุทธภัณฑ์ที่ใช้งานในการปฏิบัติการซึ่งวัตถุดิบที่ ใช้ นั้นเป็นของเหล่าทัพโดยเฉพาะกองทัพบกในส่วน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ที่ เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาด้านวัตถุดิบไม่ว่าจะเป็นงบประมาณหรือยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงภายใต้อำนาจของ กอ.รมน. กล่าวคือ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องและ เข้าร่วมเพื่อพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณรวมถึงวัตถุดิบ ยุทธภัณฑ์ต่าง ๆ โดย อาจจะเป็นรูปของคณะกรรมการเพื่อร่วมพิจารณาจึงจะสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความ ต้องการงบประมาณ หรือยุทธภัณฑ์ต่าง ๆ กับการลงพื้นที่เพื่อประเมินผลและติดตามความก้าวหน้าการ ปฏิบัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เนื่องจากผลการประเมินนั้นจะถูกนำมาใช้พัฒนาอย่าง ต่อเนื่องตามหลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA) ฉะนั้นหน่วยประเมินจึงมีความเหมาะสมด้วยประการ ทั้งปวงในด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

3.3 แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

ด้านการบริหารจัดการ ในปัจจุบันบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีเพียง 2 ด้านคือการจัดการ (Directing) หรือการสั่งการรวมถึงการประสานงาน (Directing and Coordinating) การควบคุม (Controlling) บทบาทหน้าที่ในปัจจุบันที่เด่นชัดมากที่สุดของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือ การประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นสายการ บังคับบัญชาในระดับนโยบายซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจากวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้แก่ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (Do) การควบคุม (Controlling) การปฏิบัติเพื่อให้เกิดการ พัฒนาต่อเนื่องตามการควบคุม (Action) ซึ่งกล่าวได้ว่าบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ได้รับ ในปัจจุบันนี้เป็นการควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณเพื่อบริหารจัดการทางทหาร แต่ยังไม่มีโอกาสปฏิบัติการพัฒนาต่อเนื่อง(Action) ซึ่งการปฏิบัติการพัฒนาต่อเนื่อง ดังกล่าวจำเป็นต้อง เพิ่มบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้มีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ติดตาม (Check) จึงจะสามารถปฏิบัติการพัฒนาต่อเนื่อง(Action) ได้อย่างครบวงจรคุณภาพ จึงมีแนว ทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.ด้านการบริหารจัดการแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

3.3.1 การวางแผน เพิ่มบทบาทหน้าที่ได้เข้าร่วมในการวางแผนงานด้วยจึงจะทำให้ ปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ สามารถแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ทันกับการแก้ปัญหาในแต่ละวงรอบในขณะที่ รายงานตามสายการบังคับบัญชาควบคุมกันไปเนื่องด้วยบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ได้แก่ การติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติการตามแผนความมั่นคง ฉะนั้น สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท.

จะทราบรายละเอียดของปัญหาที่มากที่สุด จุดนี้เป็นจุดสำคัญในการให้ข้อมูลในการวางแผนในระดับนโยบายจึงจะได้ผลมากที่สุด

3.3.2 การจัดองค์กรเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมพิจารณาในการจัดองค์กรใน ฐานะหน่วยงานประสานทางทหารเพื่อวางตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรให้เหมาะสมกับการพัฒนา กระบวนการเพื่อแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องจากการติดตามการประเมินผลในแต่ละวงรอบเพื่อให้ระบบส่ง กำลังบำรุงไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3.3 การจัดคนเข้าทำงานเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมพิจารณาในการ จัดสรรกำลังพลโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในระหว่างที่ลงพื้นที่ เพื่อตรวจติดตามการประเมินผลใน การปฏิบัติงานของเหล่าทัพ ที่บูรณาการในการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ในฐานะหน่วยงาน ประสานทางทหาร เพื่อวางตำแหน่งของกำลังพลที่เหมาะสมกับการพัฒนากระบวนการเพื่อแก้ปัญหา หรือข้อบกพร่องในแต่ละวงรอบ เพื่อให้ระบบส่งกำลังบำรุงไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3.4 การจัดการในการปฏิบัติหน้าที่เมื่อกล่าวโดยบริบทของ สง.ปรมน.ศปสท. สนผ.กท. ซึ่งมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานทางทหาร ฉะนั้นบทบาทหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. จึงมีการดำเนินการด้านการจัดการ (Directing) โดยปริยายมีการดำเนินการ ตามภารกิจราชการรายงานเพื่อประสานทางทหารเป็นการส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ ต้องการโดยทางทหารแล้ว กล่าวคือการจัดการสามารถใช้ระบบทางทหารจัดการได้เองโดยระบบสายการ บังคับบัญชาทางทหารนั่นเอง

3.3.5 การควบคุม (Controlling) บทบาทหน้าที่ที่โดดเด่นของหน่วย สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. คือการดำเนินการประเมินติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอ ตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นสายการบังคับบัญชาในระดับนโยบายโดยการลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง นั่น คือการภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ที่ต้องปฏิบัติโดยหน้าที่ ฉะนั้นการบริหารด้านการควบคุม จึงสามารถกล่าวได้ว่าของสง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ทำหน้าที่ในการควบคุมการปฏิบัติการรักษา ความมั่นคงภายในได้โดยปริยาย

แต่ประเด็นสำคัญหรือปัญหาสำคัญในการพัฒนาแนวทางการบริหาร จัดการของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. นั่นคือการพัฒนาการดำเนินการหลังจากการประเมินผลซึ่งจะ ทำให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนต่อไปแต่ปัจจุบันวงจการพัฒนาจากหลักการบริหารนั้นไม่สามารถ ดำเนินการให้ครบวงจรได้เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมการประเมินผลนั้นมีได้ถูกวิเคราะห์ ผลเพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเหล่านั้น โดยมีเป้าประสงค์เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนฉะนั้นเมื่อ พิจารณาในหลักการบริหารแล้วสิ่งสำคัญคือความไม่ต่อเนื่องของการบริหารแม้ว่าจะมีข้อมูลที่อยู่ในรูป ของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลในลำดับที่สองที่ผ่านการสังเคราะห์มาแล้วจาก หน่วยปฏิบัติการทั้งหมด เช่น กอ.รมน.ภาค 4 สน. กองทัพบก กองทัพเรือ เป็นต้น ทั้งนี้ กล่าวเฉพาะ ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานในพื้นที่ชายแดนใต้ตามภารกิจของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เท่านั้น

จากการสรุปแนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ตามหลักการบริหาร ทั้ง 2 ระบบ สามารถสรุปเป็นตารางได้ ดังนี้

ตารางที่ 5 -1 แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ให้สอดคล้อง กับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

การบริหารจัดการภายใต้ ยุทธศาสตร์ความมั่นคง		ภาวะปัจจุบัน	แนวทางการพัฒนา
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)	บุคลากร	จำนวนกำลังพลไม่เพียงพอ ในเชิงปริมาณ/คุณภาพ (นักวิเคราะห์ข้อมูล)	เพิ่มจำนวนกำลังพลในส่วนวิเคราะห์ข้อมูลผลการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาย่างยั่งยืน
	วัตถุติด	ร่วมพิจารณางบประมาณ	ร่วมพิจารณาในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำลังพล/ยุทธภัณฑ์ รวมถึงพิจารณางบประมาณ
	บริหาร	ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนเพื่อปฏิบัติการ ติดตามประเมินผลรายงานผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการประสานงานทางทหาร	ร่วมพิจารณาในการวางแผนการบริหารจัดการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อประสานงานทางทหารในการพัฒนาเชิงบูรณาการ

ที่มา ประมวลผลโดยผู้วิจัย, 2563

สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. มีบทบาทหน้าที่หลักในการประสานงานทางทหารเพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติการด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร โดยมีแนวทางพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติกล่าวคือยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคงที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ พบว่าการประสานงานทางทหารเพื่อความมั่นคงของประเทศครอบคลุมขอบเขต คือการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติรวมถึงการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชายแดนใต้ซึ่งบทบาทหน้าที่ทั้ง 3 ด้านสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี แต่ยังไม่ครอบคลุมด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ ในส่วนนี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องข้างเคียงรับผิดชอบ

ฉะนั้นแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ด้านการบริหารจัดการจึงกล่าวเฉพาะภารกิจในปัจจุบันเท่านั้น โดยแบ่งแนวทางการพัฒนาออกเป็น 3 แนวทางดังตารางที่ 5 - 1 ซึ่งแบ่งเป็นแนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลวิถุติบ และการบริหารจัดการ ซึ่งมีแนวทางย่อย 5 แนวทาง ซึ่งโดยเนื้อหาโดยสรุป คือ ต้องพิจารณาการเพิ่มบทบาทให้ ครบวงจรรอบการพัฒนาขั้นตอนตามหลักการของวงจรคุณภาพที่มีจุดวิกฤต (Criteria Point) คือ จุดการประเมินนั่นเองซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่ สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. ปฏิบัติในปัจจุบัน ฉะนั้นการปรับเปลี่ยนกระบวนการให้ดีขึ้นตามลำดับ คือการเพิ่มบทบาทการบริหารกำลังพล และบริหารวิถุติบ กล่าวคือเพิ่มบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรกำลังพลและการจัดสรรวิถุติบไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ยุทธภัณฑ์และรวมถึงการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) ควรมีการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการร่วมวางแผน ดำเนินการ การร่วมพิจารณาจัดสรรกำลังพล การจัดองค์การภายใน กอ.รมน. ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานตามหลักการวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้จริงกล่าวคือ ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลในส่วนปลายน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้จริง สามารถนำข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้นได้จริงทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรด้านกรรมวิธีข้อมูลภายใน สง.ปรมน.ศปสท.สนผ.กท. เพื่อเพิ่มศักยภาพของข้อมูล (Data) ทัวไปให้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์จริง (Mining data) โดยข้อมูลที่มีค่าจะนำไปสู่ต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้จริง สามารถพัฒนาประเทศได้ตามแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยได้จริงซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับการบริหารในเชิงนโยบายและภาพรวมของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้มีความสอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กฤษฎา อารีรัชชกุล และคณะ. คู่มือยุทธศาสตร์ศึกษา สำหรับกองทัพบก. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก. 2558.
- ณัฐพนธ์ ศรีสวัสดิ์ และคณะ. คู่มือยุทธศาสตร์กองทัพบก. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2560.
- ปราณี พรรณวิเชียร. หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ประกายผลึก, 2530.
- ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. การประสานงาน : เทคนิคและวิธีการ. กรุงเทพฯ : ศิลป์สยามการพิมพ์, 2526.
- พจน์ พงศ์สุวรรณ, พลตรี, หลักยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2536.
- วิชัย รูปชาติ. การบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2542.
- ศิริธร ชันธหัตถ์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2531.
- ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์. องค์การและการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การประสานงาน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2544.
- สมทรง อินสว่าง. การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.
- สุรชาติ บำรุงสุข. ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น. กรุงเทพฯ : มติชน, 2537.

จุลสาร

- นรินทร์ ลักษณะ และคณะ. การพัฒนากองทัพบกของมิตรประเทศในประชาคมอาเซียน. กรุงเทพมหานคร. จุลสารยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์ กรมยุทธศึกษาทหารบก. ฉบับที่ 5, 2556.

เอกสารวิจัย

- ณัฐพล นาคพาณิชย์, พลโท. “การบริหารจัดการความมั่นคงรูปแบบใหม่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2561 – 2570)”, เอกสารวิจัย, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2559.

ถนัด เดชทรัพย์. การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ตามหลักธรรมาภิบาล. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุตรดิตถ์, 2550.

พินลิก สุวรรณทัต, พลโท. “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) กรณีศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2559.

วันนภิศ จารุสมบัติ. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการติดตามเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีไปสู่การปฏิบัติ”, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2558.

สมควร สาคร, พลตรี. “บทบาทของกองทัพในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 20 ปี. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2560.

โสภณ ศิริงาม, พันเอก. “ตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ชาติในทศวรรษที่ 21”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2559.

กฎหมาย

“นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 - 2565)”, ราชกิจจานุเบกษา. ปีที่ 2562, 19 พฤศจิกายน 2562.

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2551 ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 39 ก 27 กุมภาพันธ์ 2551.

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 มาตรา 8. วันที่ 31 มกราคม 2551. “ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580)”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก 13 ตุลาคม 2561.

สัมภาษณ์

ภูมินทร์ ชุ่มช่วย, พันเอก, หัวหน้าส่วนอำนวยการ คปต.ส่วนหน้า. สัมภาษณ์. เมษายน 2563.

มานิช อ้นจันทร์, พลตรี, รอง หน.คปต. ส่วนหน้า. สัมภาษณ์. เมษายน 2563.

สวัสดิ์ ชนะจิตราสกุล, พลโท. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน. สัมภาษณ์. เมษายน 2563.

สัมพันธ์ อีสริยะเตชะ, พันเอก. ผู้อำนวยการกองสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน. สัมภาษณ์. เมษายน 2563.

สุธี เทียนคำ, พันเอก, ผู้อำนวยการกองแผนและการจัดสำนักนโยบายและแผนกลาโหม. สัมภาษณ์. เมษายน 2563.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

ยุทธศาสตร์กองทัพบก, 2561.

สถาบันดำรงราชานุภาพ, เทคนิคการประสานงาน. เอกสารความรู้ สดร. ลำดับที่ 18/ปีงบประมาณ 2553.

สรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปี 2561 และแถลงแผนการปฏิบัติงาน ประจำปี 2561 ของ กอ.รมน. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล, 2561.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ยุทธศาสตร์กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2560 – 2564”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.isoc.go.th/wp-content/uploads/2018/01/strategy2560-2564.pdf>

จุมพล หนีมพานิช.. “กระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองกับทัศนคติทางการเมืองของคนไทย”. เอกสารการสอนวิชาพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย เล่ม 1 หน่วยที่5 สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.

ภาษาอังกฤษ

Hart, B. H. L. Strategy : the indirect approach. London, Faber, 1967.

Henri J. Fayol. Management Function. (Online). Available : <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190626-poccc-henri-fayol/>, 2563.

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคง
กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัด
กระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก เกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงาน
ประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของ
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อพัฒนาบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง

หน่วย/สังกัด วัน/เดือน/ปี

1. แนวคิดของท่านในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกอง
อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 20 ปี

.....
.....
.....
.....

2. แนวคิดของท่านในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกอง
อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้สอดคล้องกับการดำเนินการเชิงนโยบายตาม
นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

.....
.....
.....
.....

3. แนวคิดของท่านในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกอง
อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้สอดคล้องกับการดำเนินการของหน่วยงานด้าน
ความมั่นคง

.....
.....
.....
.....
.....

4. แนวคิดของท่านในการเปรียบเทียบการดำเนินการของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคง
กับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กับ สำนักงานประสานภารกิจความมั่นคง
เหล่าทัพ

.....
.....
.....
.....
.....

5. แนวคิดของท่านในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกอง
อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....
.....

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....

ผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ในการวิจัย

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
๑.	พล.ท.สวัสดิ์ ชนะจิตราสกุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน.
๒.	พ.อ.สัมพันธ์ อีสริยะเตชะ	ผู้อำนวยการกองสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ความมั่นคง กอ.รมน.
๓.	พ.อ.สุธี เทียนคำ	ผู้อำนวยการกองแผนและการจัดสำนักนโยบายและแผนกลาโหม
๔.	พล.ต.มาโนช อ้นจันทร์	รอง ทน.คปต.ส่วนหน้า
๕.	พ.อ.ภูมินทร์ ชุ่มช่วย	ทน.ส่วนอำนวยการ คปต.ส่วนหน้า

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลตรี คมิก ไม่เสร์ร้า
วัน เดือน ปี เกิด	22 พฤษภาคม 2507
การศึกษา	<p>หลักสูตรในประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รร.ตท. รุ่นที่ 24 - รร.จปร. รุ่นที่ 35 - ชั้นนายร้อยเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 87 - ชั้นนายพันเหล่าทหารราบ รุ่นที่ 58 - โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 75 - วิทยาลัยเสนาธิการทหาร หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 57 <p>หลักสูตรต่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูฝึกกรบในป่า ศูนย์การฝึกกรบในป่า ออสเตรเลีย - ชั้นนายพันเหล่าทหารราบ ศูนย์การทหารราบ ออสเตรเลีย - ชั้นนายพันเหล่าทหารราบ ศูนย์การทหารราบ สหรัฐอเมริกา - ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวูลองกอง ออสเตรเลีย
ประวัติการทำงานโดยย่อ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับหมวดเครื่องยิงหนัก กรมทหารราบที่ 13 - ผู้บังคับกองร้อยเครื่องยิงหนัก กรมทหารราบที่ 13 - นายทหารยุทธการและการฝึก กรมทหารราบที่ 13 - ผู้บังคับหน่วยฝึก ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 24 กรมทหารราบที่ 13 - หัวหน้ากองประเมินผล ศูนย์การฝึกทางยุทธวิธี กองทัพบก - ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำกรุงพนมเปญ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหม

พัฒนาแล้วในระยะ 20 ปีข้างหน้า ส่งผลให้ทุกภาคส่วนรวมไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชนก็ตาม ที่เกี่ยวเนื่องด้วยความมั่นคงของประเทศในแง่มุมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปไปพร้อมกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาประเทศดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงก็เป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของประเทศข้างต้นโดยกำหนดความหมายไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) คือ การมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญกล่าวคือประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกธราชอธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อม สามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐรวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเมื่อพิจารณาจากวิสัยทัศน์ของประเทศ ในยุทธศาสตร์ชาติจึงสามารถคาดการณ์ได้ว่าในด้านความมั่นคงของประเทศซึ่งเป็น ๑ ใน ๖ ประเด็น ยุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ไม่มีความแตกต่างกันหรือมีความสอดคล้องกัน นั่นคือไม่ว่าจะเป็นภารกิจหลัก พันธกิจหลักของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคงของประเทศจึงจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกันเพื่อให้การปฏิรูปประเทศในด้านความมั่นคงก้าวไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ในระยะ 20 ปีข้างหน้า กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่มีพันธกิจหลักอันเกี่ยวเนื่องด้วยการดำเนินงานเพื่อพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติโดยการรักษาเอกธราชอธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติรวมทั้งพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อมุ่งสู่การเป็นกองทัพชั้นนำในภูมิภาค ซึ่งนั่นหมายความว่าวิสัยทัศน์หลักของแต่ละหน่วยขึ้นตรงก็ย่อมต้องมีความสอดคล้องกัน

ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าหน่วยงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหมซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงกับสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทำหน้าที่ในการปฏิบัติภารกิจในหลายด้าน ทั้งในยามปกติและยามสงครามอย่างต่อเนื่องเพื่อเชื่อมโยงความสอดคล้องกันในการดำเนินนโยบายซึ่งนอกจากเครื่องมือที่เราเรียกกันว่ายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีแล้วอีกส่วนที่มีความสำคัญได้แก่ เป็นหน่วยเพื่อประสานงานด้านความมั่นคงภายในประเทศเพื่อให้การบริหารงานมีความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือลดการกระแทกจากผลกระทบจากปัจจัยภายนอกในทุกมิติของความมั่นคงภายในด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจในการดำเนินการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ประสานภารกิจทางทหาร สำนักนโยบายและแผนกลาโหมเพื่อนำแนวทางการพัฒนาดังกล่าวสนับสนุนเชิงทฤษฎีโดยหลักการในการดำเนินนโยบายเพื่อพัฒนาในการปฏิรูป

ประเทศให้พร้อมก้าวไปสู่การประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า เพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษานโยบายความมั่นคงแห่งชาติ
2. ศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
3. เสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580)” ประกอบด้วยขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษารวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารทั้งในรูปแบบของนโยบายและยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน รวมถึงสถานการณ์ความมั่นคงภายในโดยเน้นการศึกษาระหว่างความแตกต่างของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) กับการดำเนินการในปัจจุบันของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อหาแนวทางพัฒนาบทบาทหน้าที่ของเนื้อหาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การบริหารจัดการและการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานในระดับนโยบายของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อมุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ความมั่นคงตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

2. ขอบเขตด้านประชากรผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง

ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านความมั่นคงและผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านความมั่นคงโดยมีผู้เชี่ยวชาญที่จะสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงระดับประเทศประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
- 2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงภายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิในห้วงเวลาดังต่อไปนี้ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2562 – พฤษภาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ทฤษฎีแนวคิด การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ โดยเน้นการบริหารจัดการภารกิจหลักของสำนักและหลักการบริหารเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการนำเสนอแนวทางในการพัฒนา ซึ่งจะใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ความแตกต่างในเชิงศึกษาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างหรือช่องว่างในการพัฒนา (Gap Analysis) ของระบบที่มีการดำเนินการอยู่ในปัจจุบันโดยการเปรียบเทียบตามวงรอบการดำเนินการในแต่ละรอบ เช่น การกำหนดการดำเนินการเพื่อประเมินผลให้เป็นมาตรฐานที่มีความสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติใช้กับทุกหน่วยที่ดำเนินการอยู่ อย่างเป็นระบบมาตรฐานเดียวกันรวมถึงปัจจัยสนับสนุนรายย่อยเพื่อนำสู่แนวทางการพัฒนาระบบงานประสานงานเพื่อพัฒนาการขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้อย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจน เหมาะสมกับสถานการณ์ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนด้านความมั่นคงของประเทศให้เข้าสู่ วิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 ในรูปแบบที่ต้องการในอนาคต

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1

ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษานโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขภายใน โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องในการศึกษาผลงานวิจัยในฉบับนี้ คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 5 ประเด็น ดังนี้

1.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุข ให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน

ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคี ประองตอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหาของชาติ

1.1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม ตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

1.1.2 การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้คนในชาติมีจิตสำนึกรักและหวงแหน มุ่งจงรักภักดีพร้อมอำรุงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและศูนย์รวมจิตใจหนึ่งเดียวกันของคนทั้งชาติ

1.1.3 การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติ มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

1.1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของ ประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

1.2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิม ที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอันจะส่งผล ให้การบริหาร จัดการและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน

1.2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้รับการ แก้ไข อย่างจริงจัง จนยุติลง หรือไม่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติรวมทั้งให้การบริหาร และการพัฒนา บ้านเมืองเดินหน้าไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.2.2 การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ เพื่อให้ทราบสถานการณ์ล่วงหน้า และสามารถแก้ไขปัญหาและภัยคุกคามในอนาคตได้ทันท่วงที ก่อนที่จะลุกลามต่อไป

1.2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการแก้ไข จนเกิดความสงบและสันติสุขอย่าง

1.2.4 การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

1.3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ ความมั่นคง ของชาติเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ

1.3.1 การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระวังภัยภัย และป้องกันปัญหาและภัยคุกคามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 การพัฒนาและฝึกพลังอำนาจแห่งชาติกองทัพและหน่วยงานความมั่นคง รวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

1.3.3 การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีความพร้อมเผชิญกับสภาวะไม่ปกติภัยคุกคามทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ รวมทั้งภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง

1.4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อสร้างเสริมความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้า ให้กับประเทศชาติภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน

1.4.1 การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสันติสุข มั่นคง และสมดุลสำหรับทุกฝ่าย

1.4.2 การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สามารถแก้ไขปัญหาาร่วมกันได้อย่างสันติวิธี และร่วมมือกัน

1.4.3 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ เพื่อให้ความมั่นคงในภาพรวมทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และโลก มีการพัฒนาไปสู่สันติสุขอย่างแท้จริง เป็นรูปธรรม และยั่งยืน

1.5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่าง ๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.1 การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

1.5.2 การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ในมิติอื่น ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติสามารถขับเคลื่อนไปได้ตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม

1.5.3 การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อให้การดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เอกภาพ และเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่กำหนด

2. ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2

ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

เนื่องจากบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรศูนย์ประสาน

ภารกิจทางทหารสำนักนโยบายและแผนกลาโหมมีบทบาทหน้าที่หลักในการประสานงานทางทหาร เพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติการด้านการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีบทบาทหน้าที่ใน 3 ด้านหลัก โดยยึดภารกิจที่จำเป็นต้องจัดการด้านความมั่นคงภายในร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรดังนี้

2.1 การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

การบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรที่เป็นบทบาทหน้าที่ที่ดำเนินการในปัจจุบัน คือ การรายงานโดยตรงต่อผู้มีอำนาจในการสั่งการอนุมัติงบประมาณในการบูรณาการและขับเคลื่อนงานการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรหรืองานด้านการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติรวมถึงการแก้ไขปัญหาพื้นที่ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้ จึงนับว่าเป็นหน่วยงานการประสานงานที่สำคัญ เนื่องด้วยการส่งต่อข้อมูลที่มีความสำคัญในระดับชาตินั้นจำเป็นต้องอาศัยความแม่นยำ เพื่อสนองการวางนโยบายต่อไป

2.2 การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ

เป็นการพัฒนาที่มุ่งจัดและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงหรือพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคงหรือที่ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคงโดยใช้กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและการป้องกันประเทศ รวมทั้งแผนหลักที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและเฝ้าอำนวยการประสานงานต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยและให้ประชาชนพึ่งพาตนเองได้

2.3 การแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนใต้

บทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ การกำกับติดตามขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา การประเมินผลรวมถึงการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้

โดยมีอีกบทบาทหน้าที่หนึ่ง คือการพิจารณาปรับบทบาทและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจจากผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ประสานงานเร่งรัดติดตามการพัฒนา (Regulator) และพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนและให้เกื้อกูลต่อการสร้างสันติสุขของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า

3. ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3

ผลการศึกษาที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติ ซึ่งจากการศึกษานโยบายความมั่นคงโดยการศึกษาวิจัยในฉบับนี้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -- 2580) เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ฉะนั้นจึงส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของ สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมให้สอดคล้องกับความมั่นคงของชาติโดยแบ่งแนวทางการพัฒนาออกเป็น 2 แนวทาง คือ

3.1 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและวัตถุดิบ ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารกำลังพล และบริหารเครื่องมือและงบประมาณ กล่าวคือ เพิ่มบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิจารณาการจัดสรรกำลังพลและการจัดสรรเครื่องมือ และงบประมาณ โดยผ่านคณะกรรมการเพื่อร่วมพิจารณาเป็นตัวแทนของหน่วยงานกลางเชิงนโยบายกระทรวงกลาโหมซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับการบริหารในเชิงนโยบายและภาพรวมของหน่วยงานด้านความมั่นคงของประเทศ ให้มีความสอดคล้องกับความมั่นคงแห่งชาติอย่างยั่งยืน

3.2 แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การจัดการ (Directing) การควบคุม (Controlling) ควรมีการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วยการร่วมวางแผน ดำเนินการ การร่วมพิจารณาจัดสรรกำลังพล การจัดองค์การภายใน กอ.รมน. ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานตามหลักการวงจรคุณภาพ (PDCA) ได้จริงกล่าวคือ ต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลในส่วนปลายน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้จริง สามารถนำข้อมูลดังกล่าววิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหาความมั่นคงที่เกิดขึ้นได้จริงทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรด้านกรรมวิธีข้อมูลภายใน สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อเพิ่มศักยภาพของข้อมูล (Data) ทั่วไปให้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์จริง (Mining data) ซึ่งของข้อมูลนับเป็นจุดสำคัญที่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยข้อมูลที่มีค่าจะนำไปสู่ต้นเหตุที่แท้จริงของปัญหาได้จริง จึงจะสามารถพัฒนาประเทศได้ตามแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติได้ตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยได้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยพบว่าการแก้ไขปัญหในระดับนโยบายเป็นสาเหตุสำคัญในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคเนื่องด้วยอุปสรรคบางอย่างนั้นไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งปัญหาทั้ง ๓ ข้อ ได้แก่ (1) ปัญหาขาดการบริหารจัดการการดำเนินการ (2) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร (3) ปัญหาการบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ ซึ่งข้อเสนอแนะในระดับนโยบายนั้นสามารถสนับสนุนศักยภาพพื้นฐานทั้ง 3 หัวข้อหลักอันเป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมเพื่อการพัฒนาแนวทางด้านความมั่นคงในระดับประเทศให้เข้ากับนโยบายในยุค 4.0

1.1 สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับภารกิจที่ดำเนินการอยู่อย่างครบวงจรเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยอาศัยหน่วยงานที่เป็นระดับนโยบายในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ อันได้แก่ มีแผนหรือนโยบายที่มีทิศทางแน่นอนและเป็น

รูปธรรมในการพัฒนาการความมั่นคงโดยเฉพาะในการประสานงานกับอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรของสำนักงาน

1.2 สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับกำลังพลที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลจากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการประสานงานตามภารกิจที่ดำเนินการอยู่อย่างครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากการติดตามความคืบหน้าการประเมินหน่วยปฏิบัติงานด้านความมั่นคง เพื่อการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างตรงประเด็น

1.3 สำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริหารจัดการวัตถุตัวอย่างครบวงจรเนื่องจากเป็นหน่วยประสานงานส่วนกลางระดับประเทศในด้านความมั่นคง เช่น แผนการส่งกำลังบำรุงอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าไม่ได้อยู่ในระดับปฏิบัติแต่การดำเนินการวางแผนการส่งกำลังบำรุงบนข้อมูลที่มีความเป็นจริงและการส่งต่อข้อมูลอย่างต่อเนื่องก็สามารถยังผลให้ระดับปฏิบัติการบรรลุเป้าประสงค์ด้านความมั่นคงได้

2.. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การดำเนินการเชิงปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งสำคัญ รองลงมาจากดำเนินการทางนโยบาย เนื่องจากความสำเร็จแบบมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นต้องอาศัยการดำเนินการเชิงปฏิบัติ ซึ่งแบ่งตามการดำเนินการได้ 3 ระยะ ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระยะสั้น

เนื่องด้วยการดำเนินการในระยะสั้นนั้นคือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอันเกี่ยวเนื่องด้วยปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในเชิงคุณภาพซึ่งเมื่อพิจารณาในแง่ของข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแล้วจึงแบ่งข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระยะสั้นได้ ดังนี้ ควรจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้แผนงานหรือนโยบายได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นด้านการประสานงานเพื่อให้ตรงกับภารกิจของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เมื่อคณะกรรมการที่ติดตั้งขึ้นมาั้นแยกปัญหาแต่ละด้านออกมาแล้วจะพบว่าปัญหาหลักนั้นอยู่ที่จุดใด จึงแก้ปัญหานั้นไปพร้อมกับการประเมินความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการประสานงานด้านความมั่นคง

2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระยะกลาง

เมื่อดำเนินการเชิงปฏิบัติระยะสั้นแล้วการดำเนินการเชิงปฏิบัติระยะกลางควรจะมีไปพร้อม ๆ กันเนื่องด้วยการดำเนินการเชิงปฏิบัติระยะกลางนั้นเป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยซึ่งการค้นคว้าวิจัยดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้นั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลการทดลองแก้ไขปัญหาเพื่อหาจุดที่ดีที่สุด (Optimum Point) ในการแก้ไขปัญหาหลักทั้ง 3 ข้อได้แก่ ปัญหาการบริหารจัดการเกี่ยวกับภารกิจที่ดำเนินการอยู่อย่างครบวงจร ปัญหาการขาดแคลนกำลังพลที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมเพื่อการแก้ไขปัญหาให้ตรงประเด็น ปัญหาขาดการวางแผนการส่งกำลังบำรุงให้พอเพียง

กับหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคง โดยการจัดตั้งคณะผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยสาเหตุหรือปัญหาอย่างต่อเนื่อง

2.3 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติระยะยาว

เป็นการดำเนินการจากผลสรุปที่ดีที่สุดให้คงอยู่ต่อไปอย่างต่อเนื่องยั่งยืนและมีคุณภาพ ซึ่งผลการปฏิบัติการที่ดีที่สุดคือการดำเนินการเชิงปฏิบัติระยะสั้นและระยะกลางที่ปฏิบัติการแล้วได้ผลอย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาหลักทั้ง ๓ หัวข้อสามารถลดปัญหาโดยข้อมูลเชิงประจักษ์จากการวัดประเมิน จากนั้นจึงจัดตั้งองค์กรที่มีสิทธิในการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนโดยไม่ปฏิบัติการที่ซ้ำซ้อนและอาศัยการวัดประเมินจะเป็นเครื่องชี้วัดในการแจ้งเตือนปัญหาที่เกิดขึ้นหรือเคยเกิดขึ้นซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการอย่างครบวงจรไม่ว่าจะเป็นด้านข้อมูลหรือด้านการปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการประสานงานด้านความมั่นคง ของกระทรวงกลาโหมโดยองค์รวมของประเทศไทย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

แนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมที่เกิดจากการศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ พบว่าเป็นเพียงแนวทางในการแก้ไขปัญหาในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปจำเป็นต้องศึกษาในปัญหานั้น ๆ ในเชิงลึก เพื่อให้การศึกษาแนวทางการพัฒนาการประสานงานด้านความมั่นคงมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยการประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์โดยยังคงศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบ (Qualitative research) แต่เน้นการศึกษาวิจัยเพื่อการต่อยอดแนวทางการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ของสำนักงานประสานภารกิจด้านความมั่นคงกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมแบบอื่นที่สามารถศึกษาวิจัยเพื่อทดสอบโดยใช้แนวทางดังกล่าว เช่น การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณให้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) เพื่อต้องการข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งเป็นจุดแข็งของงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลดังกล่าวเพื่อเปรียบเทียบหรือทดลองเพื่อทดสอบตัวแปร เพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงด้วยหลักฐานทางข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือการวิจัยเชิงพัฒนาการ คือ การศึกษาวิจัยเปรียบเทียบเพื่อทำให้ทราบอัตราและทิศทางการเปลี่ยนแปลงแล้วจึงพยากรณ์สภาพหรือเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะมีประโยชน์ในการทำนายเหตุการณ์ ทำให้สามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้จริง สามารถทดสอบหลักการในการพิสูจน์ได้โดยใช้การประเมินหลักการในแนวทางการพัฒนาดังกล่าวได้โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์